

Τεχνολογικά «θαύματα» δίνουν ζωή σε ΑμεΑ

Συσκευές που βελτιώνουν ριζικά την καθημερινότητα των ασθενών, στην Ελλάδα δεν καλύπτονται από τα Ταμεία

Της **ΑΙΝΑΣ ΓΙΑΝΝΑΡΟΥ**

Μεσημέρι, πριν από ένα μήνα, χτύπησε το κινητό του Γιώργου στον ήχο του εισερχόμενου μέλ. Διάβαζε: «Τι κάνεις; Έχεις πολλά δουλειά; Εγώ κατέβασα μια ταινία και κα-ζεύω». Ήρνε να κοπά την οθόνη για ώρα, να διαβάζει και να ξαναδιαβάζει τις λέξεις. Τον πλημμύρισε μια παράξενη συγκίνηση, χαρά και θλίψη μαζί, τα συναισθήματα που τα τελευταία χρόνια πασχίζει να ημερέψει. Είχε πάρα πολλούς μήνες να διαβάσει μήνυμα από τη γυναίκα του, από τότε που η Αντιγόνη είχε χάσει την κίνηση και στα χέρια.

Τα πρώτα συμπτώματα είχαν ξεκινήσει το Μάιο του '13, μια έντονη κόπωση. Στις διακοπές του καλοκαιριού, θυμάται να δυσκολεύεται να κρεμάσει τις πετσέτες στην αιθώστρα. Τα ηλεκτρομυογραφήματα έδειξαν αδυναμία μύων, αλλά οι γιατροί δεν έβρισκαν την αιτία. Τον Σεπτέμβριο διαγνώστηκαν κάποιες κήλες στον αυχένα, ακολούθησε ένα οκτάωρο χειρουργείο σπονδυλοδεσίας. Όμως η κατάσταση της Αντιγόνης χειροτέρευε. Τον Ιούνιο του '14 βάδιζε με δυσκολία, στα τέλη Οκτωβρίου δεν μπορούσε καν να σταθεί. Ένας νέος κύκλος εξετάσεων έφερε τις πρώτες υποψίες. Ήταν Ιανουάριος του '15 όταν ήρθε η διάγνωση: ALS. Πλάγια αμυοτροφική σκλήρυνση, γνωστή και ως νόσος του κινητικού νευρώνα. Η εξέλιξη ήταν ραγδαία. Μέσα σε έναν χρόνο ήρθε η πλήρης ακινησία, ενώ η νόσος χτύπησε τους θωρακικούς και αναπνευστικούς μύες, με αποτέλεσμα η Αντιγόνη να αρ-

χίσει να αναπνέει με τη βοήθεια συμπτυκνωτή οξυγόνου και αναπνευστήρα. Γρήγορα ακολούθησε τραχειοστομία και γαστροστομία για τη σίτιση.

«Όσο το σώμα της εγκατέλειπε, τόσο ο νους οδυνόταν», λέει στην «Κ» ο Γιώργος. «Έχει μέχρι σήμερα πλήρη διάγνωση, θα 'λεγε κανείς μεγαλύτερη ακόμα κι από τότε που ήταν υγιής. Ήταν αυτή και το ψυχικό σθένος που επέδειξε όλο αυτό το διάστημα που επέτρεψαν να αντιπαρέλθει διάφορες επιπλοκές που παρουσιάστηκαν». Όμως η δοκιμασία για την ίδια, αλλά και για την οικογένειά της ήταν αδιανόητη. Το σπίτι είχε μετατραπεί ένα μικρό νοσοκομείο. Για σιτιδήποτε, ακόμα και για να διαβάσει ένα βιβλίο, χρειάζονταν τη συνδρομή των οικειών της. Τότε ο γιατρός τους τούς μίλησε για μια καινούργια συσκευή που ενδεχομένως τους βοηθούσε. Την είχε εντοπίσει ο σύζυγος μιας άλλης ασθενούς του με ALS στην αγορά και ήταν ενθουσιασμένος με το αποτέλεσμα.

«Θα δείτε, είναι εύκολο...»

Σε λίγες ημέρες, χτύπησε το τηλέφωνο στην εταιρεία του Νίκου Παναγόπουλου. Δεν χτυπάει και τόσο συχνά. Είναι μεν η μοναδική ελληνική εταιρεία με υψηλή εξειδίκευση στις τεχνολογίες πρόσβασης, αλλά τα προϊόντα που εμπορεύεται δεν καλύπτονται από τα Ταμεία, ενώ η ενημέρωση για τις δυνατότητες που υπάρχουν παραμένει περιορισμένη. Συνεχίζει τη δραστηριότητά του κυρίως από αίτηση καθήκοντος, έχει δει πολλές

«Μολονότι στην Ελλάδα υπάρχουν πολλές εταιρείες που παρέχουν, για παράδειγμα, πρόσθετα μέλη, δεν θα βρεις προϊόντα ειδικής τεχνολογίας. Η αγορά αναπτύσσεται ανάλογα με ό, τι συνταγογραφείται», εξηγεί ο κ. Παναγόπουλος.

ζωές να αλλάζουν με τη χρήση ενός και μόνο εργαλείου.

Στην άλλη άκρη της τηλεφωνικής γραμμής ήταν ο Γιώργος. Ενδιαφερόταν για το σύστημα χρήσης Η/Υ με τα μάτια, που δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης στη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή σε άτομα με πολύ σοβαρά κινητικά αναπηρία, όπως κινούν μόνο την κόρη των ματιών τους. Έδωσαν ραντεβού, για την εγκατάσταση και την επίδειξη. Όταν ο Νίκος έφτασε στο σπίτι, χαϊρέτσοσε την Αντιγόνη και διάβασε τα χείλη της που έλεγαν «καλημέρα». «Θα δείτε, είναι εύκολο», της είπε με τρυφερότητα. Τα τελευταία χρόνια, έχει γνωρίσει

πολλούς ασθενείς με ALS, στην Αθήνα, τη Λάρισα, την Κρήτη. Ταξιδεύει όπου χρειαστεί για να τους βοηθήσει στην πρώτη προσαρμογή. Η συσκευή μοιάζει με ένα απλό στυλό και εφαρμόζεται πάνω στον υπολογιστή με USB. Πριν από κάθε χρήση, ο χρήστης καλείται να κοιτάξει την οθόνη σε ένα συγκεκριμένο σημείο, και κατόπιν να ακουμπήσει με το βλέμμα ένα κινούμενο στίγμα, ώστε το λογισμικό να «διαβάσει» τα μάτια του. Μετά είναι ελεύθερος να χρησιμοποιήσει τον υπολογιστή «ποντικί», με απίστευτη ακρίβεια. Μπορεί να γράψει, να στείλει μέιλ, να ανοίξει ιστοσελίδες, ακόμα και

να μιλήσει, αφού υπάρχει και η δυνατότητα εκφώνησης.

Η Αντιγόνη αμέσως άρχισε να εξερευνά τις δυνατότητες που εμφανίστηκαν μπροστά της. Λίγες ώρες μετά έστειλε κι εκείνο το μέιλ στον σύζυγό της που ήταν ήδη στη δουλειά. «Έχει αλλάξει η καθημερινότητά της», λέει ο Γιώργος. «Ένα τόσο μικρό βοήθημα επιτρέπει σε έναν άνθρωπο να συνεχίσει να επικοινωνεί, να έχει κοινωνική δικτύωση, να ανεξαρτηθεί από τη βοήθεια των δικών του».

Η ελληνική καθυστέρηση

Αντίστοιχα «θαυματουργές» είναι και μια σειρά άλλες τεχνολογίες που διατίθενται σήμερα στην αγορά, όπως για παράδειγμα η οθόνη Braille για άτομα με ολική ή μερική απώλεια όρασης, μια συσκευή απτικής «μετάφρασης» των κειμένων στον υπολογιστή, το λογισμικό ανάγνωσης ή και μεγέθυνσης οθόνης, το ασύρματο ποντίκι κεφαλής, για χρήση Η/Υ από άτομα που κινούν μόνο το κεφάλι τους, κ.ά. «Η τεχνολογία έχει εξελιχθεί πολύ», λέει ο κ. Παναγόπουλος. «Ωστόσο, ενώ θα βρεις πάρα πολλές εταιρείες στην Ελλάδα που παρέχουν, για παράδειγμα, πρόσθετα μέλη και άλλα βοηθήματα για άτομα με αναπηρία, δεν θα βρεις προϊόντα ειδικής τεχνολογίας. Η αγορά στην Ελλάδα αναπτύσσεται ανάλογα με ό, τι συνταγογραφείται και υποστηρίζεται από τα Ταμεία. Κανείς δεν προβλέπει πώς ένα άτομο με ALS θα καταφέρει να διαβάσει ή ένας τυφλός συμπολίτης μας θα έχει πρόσβαση στην τεχνολογία. Φυσικά, στο εξωτερικό αυτές οι τε-

χνολογίες καλύπτονται. Σε μερικές χώρες, μάλιστα, όπως στη Γερμανία, προβλέπεται ένα σετ για το σπίτι και ένα άλλο για γραφείο, γιατί οι άνθρωποι συνεχίζουν τη δουλειά τους συνήθως». Ο ίδιος μπήκε στον χώρο το 1996. Έως τότε εργαζόταν ως τεχνικός υπολογιστών. «Τυχαία γνωρίστηκε με μια ομάδα τυφλών, τους οποίους βοήθησα να τους "μυλάει" ο υπολογιστής. Σιγά σιγά διαπίστωσα ότι δεν υπήρχαν τέτοιες τεχνολογίες στην Ελλάδα. Γνωρίστηκα με τις εταιρείες στο εξωτερικό και το ένα έφερε το άλλο». Τα πρώτα χρόνια ήταν πέτρινα, η εταιρεία του δεν «έβγαине». Οι Ολυμπιακοί και οι Παραολυμπιακοί Αγώνες του 2004 ωστόσο έδωσαν ώθηση στην αγορά. «Ακούστηκε τότε το πρόβλημα περισσότερο. Σιγά σιγά η αγορά παίρνει μορφή και χαρακτήρα. Οι άνθρωποι με αναπηρίες έχουν πια απαιτήσεις προς τα υπουργεία που νομίζουν ότι η προσαρμοστικότητα αρχίζει και τελειώνει με μια μπάρα για αναπηρικό αμαξίδιο».

Τον ρόλο του έχει διαδραματίσει και το DNA της ελληνικής κοινωνίας. «Στην Αγγλία ένας άνθρωπος με προβλήματα όρασης μένει μόνος του. Εδώ υπάρχει η οικογένεια, που θα πέσει πάνω του, θα θυσιάσει χρόνο να του δώσει προσαρμοστικότητα. Καλό είναι αυτό φυσικά, αλλά θα πρέπει έτσι το άτομο να είναι πολύ αποφασισμένο να κερδίσει μέρος της καθημερινότητάς του. Όπως η Αντιγόνη. Αν δεν είχε τη διάθεση να βάλει τις αντοχές της σε ρίσκο, δεν θα έφτανε ποτέ ως εδώ, να επικοινωνεί μόνιμη με τον κόσμο».

Φόροι, ρεύμα και ενοίκια κάνουν τον καφέ μας... πικρό

Πώς εξηγούν επαγγελματίες της καφεστίασης τις ακριβές τιμές σε ένα «εθνικό σπορ»

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΕΛΑΦΡΟΥ**

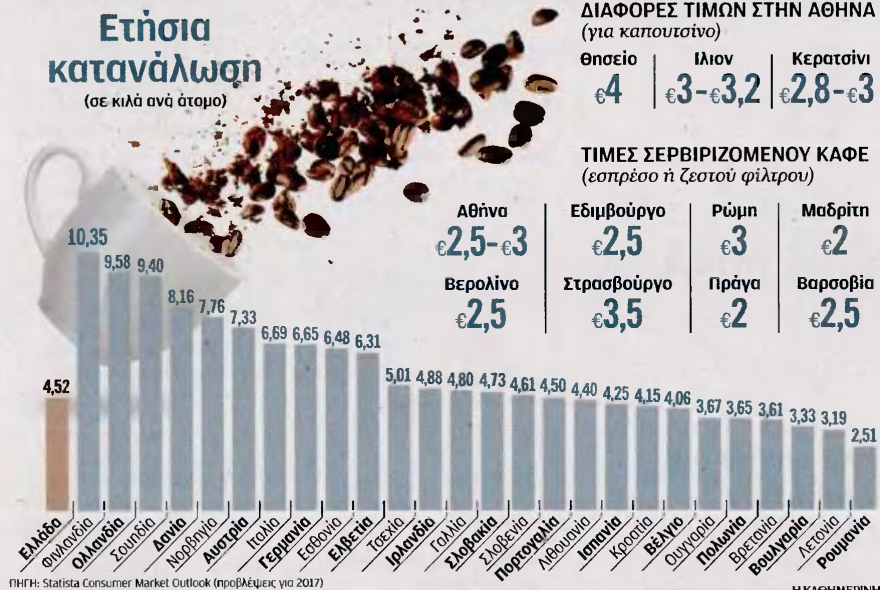
Στην Ελλάδα ζούμε την αντίφαση του καφέ. Από τη μια υπάρχουν πολλά καφενεία και καφετέριες με αρκετό κόσμο στα τραπεζοκαθίσματα (αν και η κατανάλωση καφέ είναι μέτρια για τα ευρωπαϊκά δεδομένα), από την άλλη ο σερβιρισμένος καφές παραμένει ακριβός, ειδικά σε σύγκριση με τους μειωμένους μισθούς και την ανεργία.

«Ο καφές στην καφετέρια είναι πλέον η βασική έξοδος του Έλληνα και μία από τις τελευταίες που του έχουν απομείνει. Ειδικά ο κόσμος που έρχεται τις πρωινές ώρες δέχεται την έκταση της ανεργίας και το μεγάλο ποσοστό όσων δεν εργάζονται. Δεν έχουν τι να κάνουν και βγαίνουν έστω και για έναν καφέ. Από την άλλη, ακόμα και αυτή η έξοδος είναι ακριβή για τις σημερινές συνθήκες. Τις προάλλες ένας πελάτης συνταξιούχος μου έλεγε πως αδυνατώ να προσφέρω έστω κι έναν καφέ την ημέρα στη σύζυγό μου», λέει στην «Κ» ο Παναγιώτης που έχει καφετέρια στο Κερατσίνι.

Οι τιμές του σερβιριζόμενου καφέ παραμένουν υψηλές στην Ελλάδα, σε αντίθεση με εκείνες του καφέ που παίρνεις στο χέρι και οι οποίες έχουν μειωθεί αισθητά τα τελευταία χρόνια. «Η τιμή του φρέντο και του φρέντο καπουτσίνο, σερβιριζόμενου στο μαγαζί, είναι 3 και 3,20 αντίστοιχως. Παραμένουν λίγο ως πολύ σταθερές την τελευταία πενταετία. Γιατί δεν τις μειώσαμε; Γιατί αυξήθηκε πολύ η φορολογία, όλα αυτά τα χρόνια, την οποία απορροφήσαμε. Ο ΦΠΑ στον καφέ ήταν 6%, πήγε 9%, μετά 13%, 23% και τώρα 24%», μας λέει ο Νίκος, με καφετέρια στο Ιλιον. Επίσης, από 1η Ιανουαρίου 2017 επιβλήθηκε επιπλέον φόρος στον καφέ 3 ευρώ το κιλό (4 ευρώ στον στιγμιαίο, π.χ. νεσκαφέ), που οδήγησε σε σημαντική αύξηση των τιμών αγοράς.

Κόστος και τιμολόγηση

«Αγοράζω τον espresso 20 ευρώ το κιλό. Μου έχουν προτείνει και πολύ πιο φτηνά προϊόντα, ακόμα και λαθραία από Βουλγαρία και αλλού. Δεν το έχω επιλέξει, γιατί με ενδιαφέρει πολύ η ποιότητα του καφέ, αλλιώς θα κάσω την πελατεία. Σε κάθε μερίδα καφέ περιέχονται περίπου 15 γραμμάρια espresso. Επειδή υπάρχει και φύρα, υπολογίζω σε κάθε κιλό 55-60 μερίδες», μας λέει ο Νίκος, σημειώνοντας ταυτόχρονα, πως ο espresso σε όλες τις παραλλαγές του έχει μια σχέση 20:1 με τον νεσκαφέ (πριν από 20 χρόνια ήταν το ανάποδο),

ΠΗΓΗ: Statista Consumer Market Outlook (προβλέψεις για 2017)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Ο πελάτης μας κάθεται με έναν καφέ δύο και τρεις ώρες. Αυτό εξηγεί σε ένα βαθμό και την τιμή του κάθε φλιτζανιού».

ενώ ένα μικρό μερίδιο έχει ο ελληνικός καφές. Αυτό σημαίνει πως το κόστος του καφέ που υπάρχει μέσα σε κάθε ρόφημα καφέ δεν ξεπερνά τα 40 λεπτά, με εξαιρετική ποιότητα. Πώς μπορεί να διαμορφώνονται οι τιμές των τριών ή και τεσσάρων ευρώ (σε καφέ του Κέντρου και των τουριστικών περιοχών) για σερβιριζόμενο καφέ ή ακόμα και του 1,5-2 ευρώ για πακέτο; Από την πλευρά του καταναλωτή φαίνεται πανάκριβη ακόμα και αισχροκέρδεια.

Οι καταστηματαρχές από την πλευρά τους σημειώνουν πως η τιμή του ροφήματος καφέ, ειδικά του σερβιρισμένου, ανεβαίνει λόγω και άλλων επιβαρύνσεων, που είναι κυριολεκτικά ασήκωτες. «Η φορολογία είναι δυσβάστακτη, στην πραγματικότητα εάν κόψουμε όλες τις αποδείξεις δεν βγαίνουμε», λέει ιδιοκτήτης καφέ από το κέντρο της Αθήνας, κάνοντας ιδιαίτερη αναφορά και στην αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών. «Ευτυχώς τα ενοίκια έχουν μείνει σταθερά ή και μειώθηκαν τα προηγούμενα χρόνια. Επίσης, και τα δημοτικά τέλη για τα τραπεζοκαθίσματα

έχουν παγώσει, αν και παραμένουν υψηλά», συμπληρώνει.

«Ο φόβος μας βρίσκεται στα ψυγεία και αφορά τον λογαριασμό της ΔΕΗ», σημειώνει ο Ευθύμης, που διαθέτει καφέ κυρίως για διανομή στον Πειραιά. «Μαγαζιά σαν το δικό μας έχουν πολλά ψυγεία, με μεγάλη κατανάλωση ρεύματος. Μας πονούν οι αυξήσεις των τιμολογίων της ΔΕΗ», συμπληρώνει. Ο Ευθύμης έχει προχωρήσει σε μείωση της τιμής του καφέ που διανέμει (από 2,20 σε 1,90 ευρώ τον φρέντο). «Κρατήσαμε το μεγαλύτερο μέρος της πελατείας μας στον πρώτο καφέ, νωρίς το πρωί, που δεν προλαβαίνει να τον πει στο σπίτι. Αλλά κόπηκε ο δεύτερος καφές. Τώρα πια τον φτιάχνουν μόνοι τους στην εργασία τους», μας λέει.

Ο τιμοκατάλογος του καφέ φωτίζει, όμως, και ταξικές διαφορές, καθώς άλλη είναι η τιμή στο Κολωνάκι, στο Θησείο, σε τουριστικά μέρη και άλλη σε γειτονιές της Αθήνας που κατοικούν φτωχότερα στρώματα. Στο Κέντρο, η τιμή του καπουτσίνο (σερβιριζόμενου) κινείται γύρω στα 4 ευρώ και παραπάνω. Σε περιοχές της Δυτικής Αθήνας θα πεις καθημένος τον καπουτσίνο γύρω στα 3 ευρώ, ενώ σε γειτονιές της δεύτερης περιφέρειας του Πειραιά γύρω στα 2,50-2,80. Η διαφορά είναι ευδιάκριτη, αλλά ίσως να περιμένουμε να είναι μεγαλύτερη. «Δεν είναι εύκολο να πέσει κι άλλο η τιμή. Μια καφετέρια στο Κέντρο ή σε τουριστικό μέρος έχει δυναμικά επισκέπτες κιλάδες

άτομα, και σίγουρα πουλάει πολύ περισσότερους καφέδες από ένα καφέ στο Κερατσίνι. Εμείς προσπαθούμε να κρατηθούμε με συγκριμένη και πολύ μικρότερη πελατεία», μας λέει ο Παναγιώτης. «Γι' αυτό δεν μπορούμε να μειώσουμε ακόμα περισσότερο τις τιμές μας, παρότι θα έπρεπε να το κάνουμε σε σχέση με το Κέντρο», συμπληρώνει.

Άλλο Αθήνα, άλλο Ρώμη

«Ο καφές είναι διασκέδαση στην Ελλάδα και δυστυχώς από ένα καφέ στο Κερατσίνι. Εμείς προσπαθούμε να κρατηθούμε με συγκριμένη και πολύ μικρότερη πελατεία», μας λέει ο Παναγιώτης. «Γι' αυτό δεν μπορούμε να μειώσουμε ακόμα περισσότερο τις τιμές μας, παρότι θα έπρεπε να το κάνουμε σε σχέση με το Κέντρο», συμπληρώνει.

Αυτά την εξήγηση, σε συνδυασμό με την υψηλή φορολογία, δίνουν οι επαγγελματίες του κλάδου για τις σχετικά υψηλές τιμές του καφέ στην Αθήνα (και άλλες πόλεις) σε σχέση με μεγάλα αστικά κέντρα του εξωτερικού. «Στη Ρώμη ο πελάτης πίνει γρήγορα τον espresso του, συχνά όρθιος και συνεχίζει. Στην Αθήνα περνάει το πρωί του, δεν είναι το ίδιο».

Κι όμως, είναι ο πελάτης που τελικά πληρώνει τα αυξημένα κόστη. Κι αυτό κάνει τον καφέ πικρό...

κυριακάτικη ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

4

ΝΟΜΟΣ! ΟΠΟΙΟΣ ΜΟΙΡΑΖΕΙ ΠΑΡΟΧΕΣ ΧΑΝΕΙ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Οι «επιταγές της ΕΟΚ», οι μονιμοποιήσεις του Κ. Καραμανλή, το «λεφτά υπάρχουν» του Γ. Παπανδρέου και το πρωτογενές πλεόνασμα των Σαμαρά-Βενιζέλου

Από τον **ΕΥΤΥΧΗ ΠΑΛΛΙΚΑΡΗ**

Επιταγές, μερίσματα, επιδόματα... Όπλα πρώτης γραμμής για τις μεταπολιτευτικές κυβερνήσεις, συμπεριλαμβανομένης και της σημερινής. Η τεχνονομία των παροχών καλά κρατεί στη χώρα, ιδιαίτερα όταν οι κυβερνήσεις βρίσκονται σε δεινή πολιτική θέση ή αισθάνονται ότι θα χάσουν τις εκλογές. Τι κι αν οι «χορηγίες» γίνονται είτε με δανεικά είτε με βαριά φορολόγηση! Όλα εξαγγέλλονται και υλοποιούνται στο όνομα της φιλολαϊκής πολιτικής.

Το ενδιαφέρον είναι πως η εκάστοτε αντιπολίτευση σιπλητεύει πρακτικές που στη συνέχεια, ως κυβέρνηση, εφαρμόζει με μεγαλύτερο ζήλο. Είναι ενδεικτική η στάση του πρωθυπουργού, ο οποίος -ως αρχηγός της αντιπολίτευσης το 2014- κατακεράυνωσε την κυβέρνηση Σαμαρά για την εφαρμογή, για πρώτη φορά, μερίσματος ύψους 500.000.000 ευρώ.

«Σε αυτό κρύβεται το δράμα εκατομμυρίων ανθρώπων, η καταστροφή νοικοκυριών και επιχειρήσεων, οι λιποθυμίες παιδιών από αστία στα σχολεία, τα εκατομμύρια των ανέργων, οι παγωμένες νύχτες χιλιάδων συνταξιούχων. Πρόκειται για πλεόνασμα δυστυχίας, τραγωδίας.

ακόμη και αίματος, αλλά και για πλεόνασμα θράσους και απάτης» ήταν η απάντηση του Αλ. Τσίπρα στις εξαγγελίες Σαμαρά. Φθινόπωρο του 1981, παραμονές εκλογών. Το ΠΑΣΟΚ επελαίνει και η ΝΔ νιώθει ότι θα πιτηθεί στην κάλη. Ο τότε πρωθυπουργός και αρχηγός του κόμματος, Γεώργιος Ράλλης, προχωρεί στο μοίρασμα των περιφημων «επιταγών της ΕΟΚ» σε αγρότες και προβληματικές περιοχές. Οι αγρότες καλοδέχονται το δωράκι και εν συνεχεία ψηφίζουν μαζικά το ΠΑΣΟΚ.

Η περίοδος των παχιών αγελάδων, των υπέρογκων αυξήσεων σε μισθούς και συντάξεις, καθώς και των μαζικών διορισμών, ωστόσο, έφερε το ΠΑΣΟΚ σε δεινή θέση, ιδιαίτερα μετά τις εκλογές του 1985. Όμως μετά από τριετή λιτότητα καθώς το κλίμα βαραινεί για το κυβερνών κόμμα, ο Ανδρέας Παπανδρέου, ένα χρόνο πριν από τις εκλογές, εγκαινιάζει ένα νέο πρόγραμμα παροχών. Στις 20 Απριλίου 1989, σε προεκλογική συγκέντρωση στο Περιστέρι, αναφωνεί το «Τοβόλα δώ» 'τα όλα», που ωστόσο δεν στάθηκε αρκετό να υπερκεράσει τη φθορά του κόμματός του, που οδήγησε μέσω της... οικουμενικής, στην επικράτηση της ΝΔ.

Αγώνιες

Ο Κώστας Σημίτης δεν γλίτωσε από τον φόβο του πρωθυπουργού πριν από τις κάλπες... Το 2003 εξαγγέλλει πακέτο παροχών που αγγίζει τα 2.500.000.000 ευρώ, με αυ-

ξήσις των χαμηλών συντάξεων, αύξηση του ΕΚΑΣ, των επιδομάτων στους αναπήρους και προσλήψεις 40.000 υπαλλήλων μερικής απασχόλησης. Όμως το ανάχωμα αυτό με τις παροχές δεν είναι αρκετό για να αποσβήσει την ήττα τον Μάρτιο από τη ΝΔ. Ωστόσο, παραμονές των εκλογών, το τότε κόμμα της αδιωτατικής αντιπολίτευσης, παρά το σαφές προβάδισμα στις δημοσκοπήσεις, δεν αισθάνεται ικανό να... Έτσι, λίγα 24ωρα πριν από την κάλη, ο Κώστας Καραμανλής σε τηλεοπτική του συνέντευξη ανακοινώνει τη μονιμοποίηση άνω των 200.000 συμβασιούχων υπαλλήλων, εφόσον η ΝΔ κερδίσει τις εκλογές -όπερ και γένητο.

Το επόμενο κόμμα παροχών εκδηλώθηκε στην αρχή της κρίσης, το 2009, επί πρωθυπουργίας Γεώργιου Παπανδρέου. Ο ίδιος είχε χρεωθεί προεκλογικά το «λεφτά υπάρχουν» και ήταν η σειρά του υπουργού Οικονομικών Γεώργιου Παπακωνσταντίνου να εξαγγείλει, τον Νοέμβριο του 2009, τη χορήγηση έκτακτου επιδόματος αλληλεγγύης ύψους 1.000.000.000 ευρώ, αν και τα σμπάρια της χρεοκοπίας ήταν κάτι παραπάνω από ορατά. Η εποχή των μνημονίων έφερε καταλυτικές περιπτώσεις στα εισοδήματα των Ελλήνων πολιτών, δογματικές μετώπες σε μισθούς και συντάξεις, αλλά και μια φοροκαταιγίδα που έπληξε καιρια τα μεσοία στρώματα.

Μια νέα πραγματικότητα εμφανίζεται το 2014, αυτή τη φορά από την κυβέρνηση Σαμαρά-Βενιζέλου. Το 2013 καταγράφεται το περίφημο πρωτογενές πλεόνασμα και

ΤΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΨΗΦΟΙ

Φαίνεται όμως πως η οικοδόμηση ενός «αριστερού success story» από τη σημερινή κυβέρνηση ώθησε στη λήθη τους κεραυνούς που εξαπέλυε ο κ. Τσίπρας από τα έδρανα της αντιπολίτευσης. Την περασμένη Δευτέρα ο πρωθυπουργός με διάγγελμα του εξήγγειλε κοινωνικό μέρισμα ύψους 1,4 δις ευρώ -στην πραγματικότητα 700.000.000 ευρώ-, που επιμερίζεται σε «δυο-τρία καταστάρικα» σε ορισμένες κατηγορίες μισθωτών και χαμηλοσυνταξιούχων. Η αντιπολίτευση εκτίμησε πως η εσπευσμένη παρέμβαση του πρωθυπουργού για το κοινωνικό μέρισμα όχι μόνο είναι ένα αντίβαρο στη δυσμενή γι' αυτόν πολιτική συγκυρία -με τις αποκαλύψεις για τον Π. Καμμένο αλλά και τις διεργασίες στην Κεντροαριστερά για την ανάδειξη νέου αρχηγού-, αλλά αποτελεί προσέμιο για επίθεση των εκλογών, που τις οριοθετεί εντός του 2018. Η κυβέρνηση αρνείται κάτι τέτοιο, καθώς επιμένει ότι οι εκλογές θα γίνουν το φθινόπωρο του 2019. Σε κάθε περίπτωση, η αναδρομή στις επιλογές των παροχών που επιχειρήσαν οι προηγούμενες κυβερνήσεις κάθε άλλο παρά εγγυάται πως τα μερίσματα μεταφράζονται σε ψηφούς. Αλλωστε το αφήγημα για «καθαρή έξοδο» από τα μνημόνια όχι μόνο αμφισβητείται εσωκομματικά στον ΣΥΡΙΖΑ, αλλά υπονομεύεται και από τα σκληρά μέτρα που έρχονται στην τριετία 2018-20, προϊόν της συμφωνίας της κυβέρνησης με τους δανειστές. Η πολιτική των παροχών, έτσι ή αλλιώς, θα δοκιμαστεί σκληρά τους προσεχείς μήνες, με τους πολιτες να παραμένουν βυθισμένοι στις βαριές υποχρεώσεις τους.

3. ΝΟΜΟΣ ΟΠΟΙΟΣ ΜΟΙΡΑΖΕΙ ΠΑΡΟΧΕΣ ΧΑΝΕΙ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/11/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/11/2017

Σελίδα: 5

**Οι χείμαρροι,
η τραγωδία και
οι ευθύνες
σελ. 48-49**

θηπουργός εξαγγέλλει τη διανομή κοινωνικού μερίσματος ύψους 500.000.000 ευρώ. Αυτό επιμερίζεται σε 1.000.000 χαμπλο-συνταξιούχους καθώς και σε ένστολους με μισθό κάτω των 1.500 ευρώ. Επίσης εξαγγέλλεται η χορήγηση εντός του 2014 ενός δισεκατομμυρίου ευρώ για επιστροφές

τον Μάρτιο του επόμενου χρόνου ο τότε πρω-

ληξιπρόθεσμων οφειλών του Δημοσίου προς τους ιδιώτες. Δεν είναι τυχαία η χρονική συγκυρία για τις εξαγγελίες, με δεδομένη τη διεξαγωγή των ευρωεκλογών, το καλοκαίρι του 2014, αλλά και την εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας στο τέλος του ίδιου χρόνου.

Η εφαρμογή του κοινωνικού μερίσματος δεν απέτρεψε την ήττα της ΝΔ στις ευρωεκλογές αλλά και στις γενικές

εκλογές, τον Ιανουάριο του 2015. Συνέ-τεινε σε αυτό, πάντως, χωρίς καμία αμφιβολία και η σφοδρή επίθεση του ΣΥ-ΡΙΖΑ, με τον κ. Τσίπρα να δηλώνει πως «πρόκειται για πράξη βαθιά ανήθικη, που δείχνει τον φόβο μπροστά στις κάλπες» και να αναρωτιέται «ποιον περιμένει να πείσει για το success story ο πρωθυπουργός, δίνοντάς του μία εβδομάδα πριν από την κάλπη δυο-τρία κατοστάρικα».

ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΘΑ ΕΦΑΡΜΟΣΤΟΥΝ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ

2018

- Μείωση 50% επιδόματος θέρμανσης: **58.000.000**
- Μη τιμαριθμική αναπροσαρμογή συντάξεων: **328.000.000**
- Αλλαγή τρόπου υπολογισμού εισφορών ελ. επαγγελματιών: **59.000.000** (124.000.000 το 2019)
- Κατάργηση απαλλαγής 50% για οινωνοπευματώδη στα Δωδεκάνησα: **13.000.000**
- Φόρος διαμονής σε ξενοδοχεία - ενοικιαζόμενα: **74.000.000**
- Φόρος Airbnb: **48.000.000**
- Κατάργηση απαλλαγής ιατρικών δαπανών: **121.000.000**
- Κατάργηση έκπτωσης 1,5% στην παρακράτηση φόρου: **68.000.000**
- Κατάργηση αφορολόγητου 25% σε βουλευτές - δικαστικούς: **44.000.000**

2019

- Αναπροσαρμογή υφιστάμενων κύριων συντάξεων (αρνητική προσωπική διαφορά): **125.000.000**
- Μη τιμαριθμική αναπροσαρμογή επικουρικών συντάξεων: **37.000.000**
- Περικοπή προσωπικής διαφοράς συντάξεων ως 18%: **2.133 εκ.**
- Περικοπή προσωπικής διαφοράς επικουρικών συντάξεων: **232.000.000**
- Αναβολή αναπροσαρμογής συντάξεων λόγω ΑΕΠ/πληθωρισμού: **128.000.000**

2020

- Μείωση αφορολόγητου: **1.920.000.000**

4. ΤΑΞΗ ΠΛΗΒΕΙΩΝ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/11/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/11/2017

Σελίδα: 2

Τάξη πληβείων

Στα χρόνια της επταετούς κρίσης, η τάξη που έχει πληγεί περισσότερο είναι αυτή των συνταξιούχων. **Έχουν γίνει 26 διαδοχικές περικοπές, που αντιστοιχούν σε μείωση συντάξεων κατά 45% κατά μέσον όρο.**

Για να θεμελιώσουν το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα οι Έλληνες πολίτες του απίθανου αυτού κράτους, πληρώναν επί σειράν ετών με την προοπτική -που αποδείχθηκε τελικώς μάταιη ελπίδα- ότι θα απολαύσουν τα χρόνια της απομεινότητας τους με συντάξεις ανάλογες προς τις εισφορές που επί σειράν ετών κατέβαλλαν. Τα χρόνια της αμεριμνησίας του πολιτικού συστήματος οι υπεύθυνοι είχαν φροντίσει να στοιβάξουν σε ασφαλιστικά ταμεία που κατέχρυσαν και συμπαιτριώτες μας που δεν είχαν εισφορές, με τη δικαιολογία του κοινωνικού κράτους. **Στη συνέχεια και αφού από τη δεκαετία του '50 τα Ταμεία έβαζαν τα αποθεματικά τους χωρίς τόκο στην Τράπεζα της Ελλάδος ή τα υποχρέωναν να τοποθετούν τα αποθεματικά αυτά σε κρατικά ομόλογα ώστε το κράτος να δανείζεται φθηνά, κάποια στιγμή, επειδή το κράτος αυτό φάλιξε «κούρεψε» τα ομόλογα αυτά. Μείωσε δηλαδή τις υποχρεώσεις του σε χρέος. Και μαζί με αυτό το κούρεμα μειώθηκαν δραματικά και τα αποθεματικά των Ταμείων, ορισμένα των οποίων βρέθηκαν στο σημείο να μην μπορούν να καταβάλλουν τις συντάξεις στους δικαιούχους.**

Οι περικοπές αυτές στις συντάξεις γίνονται, τα χρόνια των μνημονίων, για να αποπληρώνεται το χρέος και η κυβέρνηση να γράφει πρωτογενή πλεονάσματα. Ετσι τώρα, πέραν των μειώσεων που προσαναγήθηκαν, αναμένουμε από το 2019 νέες μειώσεις στις συντάξεις με βάση τον Νόμο Κατρούγκαλου, όπως καθιερώθηκε να λέγεται η εξουθένωση των απομεινών.

Οι συνταξιούχοι είναι το πρώτο κοινωνικό στρώμα που φτωχοποιήθηκε. Οι δικαιολογίες περί αύξησης του γηρασκοντος πληθυσμού μπορεί να ισχύουν σε οποιαδήποτε άλλη χώρα πλην της δικής μας. **Οχι διότι το δημογραφικό πρόβλημα δεν έχει λάβει κρίσιμες διαστάσεις, αλλά διότι σε άλλες χώρες έχουν φροντίσει να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα με αναδιάρθρωση του ασφαλιστικού τους συστήματος εδώ και χρόνια.**

Τώρα οι Έλληνες συνταξιούχοι είναι η πλέον αδύναμη τάξη. Ακριβώς επειδή η κρίση έπληξε όλες σχεδόν τις οικογένειες, η οϊνταξη είχε εξελιχθεί σε ένα μαξιλάρι ασφαλείας που συμπλήρωνε το γλιόχρο εισόδημα της οικογένειας των παιδιών ή συντηρούσε ανέργους.

Αυτή η δυνατότητα δεν υπάρχει πια. Επειδή οι δημόσιες σπατάλες δεν μειώνονται γιατί δεν συμφέρουν την κρατική κυβέρνηση μας. **Η ειρωνεία είναι ότι η μονοπωλούσα την κοινωνική ευαίσθησία κυβέρνηση έπληξε το τμήμα εκείνο της κοινωνίας που όφειλε να προστατεύσει περισσότερο από κάθε άλλο.**

Ε

5. 1.900.000 ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΘΑ ΠΑΡΟΥΝ ΠΙΣΩ 10 ΕΥΡΩ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΠΑΡΟΝ

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/11/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/11/2017

Σελίδα: 15

1.900.000 συνταξιούχοι θα πάρουν πίσω 10 ευρώ!

Με τη σύνταξη του Δεκεμβρίου θα πάρουν και... μπουναμά οι συνταξιούχοι Δημοσίου, ΙΚΑ, ΝΑΤ, ΟΑΕΕ και ΟΓΑ. Είναι η εφάπαξ επιστροφή της διαφοράς στις εισφορές υγείας 4,5 ετών, που είχαν αχρεωστήτως παρακρατηθεί.

Μην νομίζετε, πάντως, ότι είναι πολλά χρήματα. Κατά μέσο όρο, 1.900.000 συντα-

ξιούχοι, η σύνταξη των οποίων είναι έως 1.000 ευρώ, θα πάρουν γύρω στα 10 (ΔΕΚΑ, ολογράφως, για να μη νομίσει κανείς ότι πρόκειται για λάθος) ευρώ.

Υπάρχουν, όμως, και οι πιο τυχεροί, όπως οι:
✓ 436.924, με σύνταξη από 1.000 έως 1.500 ευρώ, που θα πάρουν 181,22 ευρώ,
✓ 228.807, με σύνταξη από

1.501 έως 2.000 ευρώ, που θα πάρουν 436,9 ευρώ,
✓ 93.579, με σύνταξη από 2.001 έως 3.000 ευρώ, που θα πάρουν 1.011,3 ευρώ,
✓ 1.967, με σύνταξη από 3.001 έως 4.000 ευρώ, που θα πάρουν 1.195,45 ευρώ και
✓ 1.158, με σύνταξη από 4.001 ευρώ και πάνω, που θα πάρουν 2.320,04 ευρώ.

Οι απώλειες των συνταξιούχων

Εκτός από τα 22 «ψαλίδια» που επέβαλε ο νόμος Κατρούγκαλου, οι παλιοί συνταξιούχοι θα χάσουν έως τρεις συντάξεις το 2019, εξαιτίας της μείωσης κατά 18% της προσωπικής διαφοράς όλων των κύριων καταβαλλόμενων συντάξεων, της μείωσης κατά 18% της

προσωπικής διαφοράς όλων των επικουρικών συντάξεων, της κατάργησης των οικογενειακών επιδομάτων (συζύγου και τέκνων) από όλες τις κύριες και επικουρικές συντάξεις, του παγώματος των αυξήσεων σε όλες τις συντάξεις μέχρι τον Δεκέμβριο του 2021 και, τέλος, της κατάργησης του ΕΚΑΣ για 280.000 χαμηλοσυνταξιούχους.

Υπερπληθώρα εισακτέων και τμημάτων ΑΕΙ

Η προσδοκία του υπουργείου Παιδείας για ελεύθερη πρόσβαση των αποφοίτων Λυκείου αφορά τις θεωρητικές επιστήμες

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΛΑΚΑΣΑ

Την ίδρυση νέων τμημάτων στα πανεπιστήμια και την αύξηση του αριθμού των εισακτέων στα υπάρχοντα τμήματα σχεδιάζει η ηγεσία του υπουργείου Παιδείας από το 2018 και σε βάθος τριετίας. Με τον τρόπο αυτό, σε συνδυασμό με την επιδιωκόμενη στρόφη περισσότερων, σε σύγκριση με σήμερα, μαθητών στην επαγγελματική εκπαίδευση και την υπογεννητικότητα στην Ελλάδα, το υπουργείο προσδοκά να επιτύχει την ελεύθερη πρόσβαση των αποφοίτων Λυκείου στα ΑΕΙ με το απολυτήριο τους. Ενα σχέδιο με πολλούς αστερίσκους, καθώς στις περιζητούμενες σχολές όπως τις ιατρικές και τα πολιτεχνεία, ο αριθμός των θέσεων θα είναι συγκεκριμένος και άρα θα απαιτούνται εξετάσεις. Παράλληλα, τα νέα τμήματα θα αφορούν κυρίως ανθρωπιστικές και κοινωνικές σπουδές όπως και οι επιπλέον θέσεις στα υπάρχοντα. Σήμερα, η Ελλάδα έχει 19 πανεπιστήμια με 264 τμήματα και 14 ΤΕΙ με 182 τμήματα, αριθμοί υψηλοί συγκριτικά με το πληθυσμιακό μέγεθος της χώρας. Ηδη, από το 2013 και ενόψει του τότε σχεδίου «Αθηνά», η Ανώτατη Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας (ΑΔΙΠ) ανέφερε ότι «οι προτάσεις του σχεδίου οδηγούν σε μικρή μόνο μείωση του σημερινού αριθμού των ΑΕΙ. Η προτεινόμενη μείωση δεν είναι όσο θα έπρεπε τολμηρή».

Η διάρθρωση των πανεπιστημίων και των ΤΕΙ σήμερα

✓ 55 τμήματα ΤΕΙ έχουν το ίδιο αντικείμενο με 45 γειτονικά τους -στην ίδια πόλη- πανεπιστημιακά τμήματα. Το αντικείμενό τους είναι κυρίως η Ηλεκτρολογία, η Μηχανολογία και η Διοίκηση Επιχειρήσεων.

✓ Για το 2017 το υπουργείο έδωσε 500 νέες θέσεις διδασκόντων στα πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ. Οι 364 δόθηκαν στα 22 πανεπιστήμια και οι 136 θέσεις στα 13 ΤΕΙ και στην ΑΣΠΑΙΤΕ.

! Το υπουργείο Παιδείας έχει υποσχεθεί συνολικά άλλες 1.000 θέσεις έως το 2019.

ΠΗΓΗ: Υπουργείο Παιδείας

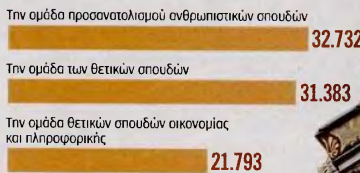
Τα νέα τμήματα θα ιδρυθούν κυρίως στα πεδία των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών, ύστερα από πρόταση των πανεπιστημίων.

μόν και το 9,8% από παιδαγωγικές σχολές. Αντίθετα, το 18,1% έχει αποφοιτήσει από τομείς επιστημών μηχανικών, το 11,8% από τομείς φυσικών επιστημών, το 10,9% από τομείς επιστημών υγείας, το 4% από τομείς επιστημών υγείας, το 4% από τομείς γεωργικών επιστημών και το 1,6% από τομείς υπηρεσιών.

Το υπουργείο, μάλιστα, θεωρεί ότι κάποιος υποψήφιος δεν εισά-

γονται επειδή δεν υπάρχουν θέσεις στο επιστημονικό πεδίο σπουδών των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών. Για τον λόγο αυτό θα αυξηθεί τον αριθμό των θέσεων. Ηδη, πληροφορίες αναφέρουν ότι έχει υπάρξει σχεδιασμός για αύξηση των θέσεων σε περίπου 30 λειτουργούντα τμήματα. «Θα σπουδάσουν στο αντικείμενο που επιθυμούν, προφανώς βεβαίως όχι στην πόλη που το επιθυμούν» τονίζει στην «Κ» το ίδιο στέλεχος. Παράλληλα, νέα τμήματα θα προκύψουν και σε αντικείμενα τεχνολογικών επιστημών από την ίδρυση του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής. Μάλιστα, πληροφορίες αναφέρουν ότι εξετάζεται τυχόν αναβάθμιση σε πανεπιστήμιο μέσω συγχώνευσης, των ΤΕΙ Θεσσαλονίκης και Ανατο-

Υποψήφιοι Γενικών Λυκείων επέλεξαν το 2017...

ΠΕΔΙΑ Το μηχανογραφικό του 2018

- 1 (ανθρωπιστικές, νομακές και κοινωνικές επιστήμες) Περιλαμβάνονται συνολικά 135 τμήματα, εκ των οποίων 107 πανεπιστημίων και 16 ΤΕΙ, καθώς και 6 εκκλησιαστικές ακαδημίες, 6 στρατιωτικές, 2 αστυνομικές και 2 πυροσβεστικές σχολές.
- 2 (θετικές και τεχνολογικές επιστήμες) Τα 254 τμήματα επιμερίζονται σε 139 πανεπιστημίων, 94 ΤΕΙ, καθώς και 13 στρατιωτικές σχολές, 2 εμπορικού ναυτικού, 2 εκκλησιαστικές, 2 αστυνομικές και 2 πυροσβεστικές.
- 3 (επιστήμες υγείας και ζωής) Περιλαμβάνονται 139 τμήματα (78 πανεπιστημιακά, 56 ΤΕΙ και 5 στρατιωτικές σχολές).
- 4 (οικονομία και πληροφορική) Έχει 180 τμήματα, εκ των οποίων 90 πανεπιστημιακά και 83 ΤΕΙ, και περιλαμβάνονται 2 σχολές εμπορικού ναυτικού, 1 στρατιωτική, 2 αστυνομικές και 2 πυροσβεστικές.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

κείται, κατ' αρχάς, για τη συνεχή μείωση των υποψηφίων κάθε χρόνο, και κατά δεύτερο για την αύξηση του αριθμού των 15χρονων που θα επιλέξουν τα επόμενα χρόνια λόγω της ενίσχυσης της ελκυστικότητας την επαγγελματική εκπαίδευση. Ηδη, λειτουργεί το έτος μαθητείας σε επιχειρήσεις μετά την ολοκλήρωση των σπουδών σε Επαγγελματικά Λύκεια, ενώ θεωρείται ότι το κύμα προς την επαγγελματική εκπαίδευση θα ενισχύσει η λειτουργία, από το 2018, διετών προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης εντός των ΑΕΙ.

Κατά πόσον ο σχεδιασμός θα οδηγήσει ουσιαστικά σε ελεύθερη πρόσβαση; Όπως λέει στην «Κ» η καθηγήτρια του ΕΚΠΑ, Ευγενία Μπουρνόβα, «φροβιάζει ότι θα μείνει όντιο για την ελληνική κοινωνία. Βεβαίως, όταν λέμε ελεύθερη πρόσβαση, αναφερόμαστε μόνο σε πανεπιστημιακά τμήματα που δεν οδηγούν αμέσως σε κάποιο επάγγελμα όπως γιατροί, μηχανικοί και δικηγόροι. Στις σχολές αυτές είναι αναγκαίο να υπάρχει μια προεπιλογή για πολλούς λόγους. Αυτό που δεν γίνεται κατανοητό, είναι να λεγεται ότι ετοιμαζόμαστε για ελεύθερη πρόσβαση όταν αυτό προϋποθέτει μεγάλη αύξηση των κονδυλίων για δημιουργία υποδομικών και πρόσληψη διδασκόντων που θα πρέπει να στηρίξουν αυτό το άνοιγμα, τουλάχιστον για το πρώτο έτος. Σημειώνω με έμφαση το πρώτο έτος, γιατί ελεύθερη πρόσβαση δεν σημαίνει πως μπαίνουν όλοι σε όποιο τμήμα επιλέξουν και στο τέλος παίρνουν πτυχίο! Ελεύθερη πρόσβαση σημαίνει ότι η πολιτεία πληρώνει για τον φοιτητή που πραγματικά ενδιαφέρεται για ένα αντικείμενο και καταβάλλει τον απαιτούμενο κόπο να προαχθεί στο επόμενο έτος ώστε να μπορεί να ολοκληρώσει τις σπουδές του. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να υπάρχει σοβαρός έλεγχος, αξιολόγηση και παρακολούθηση των επδόσεων στις σπουδές. Κατηγορούσαμε στο παρελθόν τις κυβερνήσεις για τη δημιουργία νέων τμημάτων, χωρίς να έχει προβλεφθεί ο απαραίτητος αριθμός μονίμων διδασκόντων. Και τώρα το ίδιο συμβαίνει».

λικής Μακεδονίας - Θράκης. Στον αντίποδα, το υπουργείο έχει δηλώσει ότι θα προχωρήσει, ύστερα από το 2016, σε νέα μικρή μείωση των εισακτέων στις ιατρικές.

Ελλείψεις διδασκόντων

Βεβαίως, μπορεί η ίδρυση τμημάτων και η αύξηση των εισακτέων στις θεωρητικές επιστήμες να είναι εύκολες, επειδή δεν απαιτούν εργαστήρια και εξοπλισμό, ωστόσο απαιτούνται επιπλέον διδασκόντες, ώστε να μην πληγεί το επίπεδο σπουδών. Την ίδια στιγμή, «λόγω των συνταξιοδοτήσεων και του "παγώματος" των διορισμών, υπάρχει κίνδυνος να μη διδαχθούν γνωστικά αντικείμενα» παρατηρεί στην «Κ» ο Γεράσιμος Σπαθής, ομότιμος καθηγητής του ΕΜΠ και στενός συ-

νεργάτης του Αριστείδη Μπαλά. Συνολικά, τα τελευταία επτά χρόνια έχει αποχωρήσει ο ένας στους τρεις διδασκόντες και τα ιδρύματα θα έχουν σοβαρό πρόβλημα λειτουργίας τα αμέσως επόμενα χρόνια. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΑΔΙΠ, η Ελλάδα έχει τη χειρότερη, μετά την Κροατία, αναλογία φοιτητών/διδασκόντων στην Ευρώπη, με έναν διδάσκοντα ανά 44,5 φοιτητές. Σύμφωνα με τη Eurostat, στην Ευρώπη των «28» αναλογεί ένας διδάσκον ανά 15,6 φοιτητές.

Μπορεί έτσι να επηρεαστεί η ελεύθερη πρόσβαση σε βάθος τριετίας; Φέτος, ο συνολικός αριθμός των υποψηφίων ήταν 106.464 και εισήχθησαν 74.511. Άρα, έμειναν εκτός 31.953 υποψήφιοι. Το υπουργείο έχει δύο ακόμη εργαλεία. Πρό-

7. ΤΕΛΟΣ ΜΝΗΜΟΝΙΟΥ ΧΩΡΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΦΟΒΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΘΕΣΜΟΙ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/11/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/11/2017

Σελίδα: 10

Τέλος μνημονίου χωρίς ανάπτυξη φοβούνται οι θεσμοί

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Για πρώτη φορά αφ' ότου η χώρα μπήκε στα μνημόνια, ακούγονται το τελευταίο διάστημα από τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες συντονισμένα μηνύματα ότι οι δανειστές θέλουν να δουν το τέλος τους και ότι αυτό είναι εφικτό.

Πηγές των θεσμών πιστώνουν στην κυβέρνηση αποφασιστικότητα, αλλά και οι ίδιοι εμφανίζονται τόσο πρόθυμοι να «πουλήσουν μια θετική ιστορία», όπως λένε, ώστε θεωρούν εφικτό το κλείσιμο της τρίτης αξιολόγησης –σε τεχνικό επίπεδο– μέσα σε τέσσερις ημέρες: από την επιστροφή τους στις 28 Νοεμβρίου έως το Eurogroup της 4ης Δεκεμβρίου. Και αυτό παρά το γεγονός ότι μέχρι στιγμής έχει υλοποιηθεί μόνο το 30% των περίπου 100 προσαρμοσμένων.

Η Ευρώπη έχει τους λόγους της να θέλει –επιτέλους– να κλείσει το δυσάρεστο κεφάλαιο της Ελλάδας και να πάψει να εκταμιεύει δάνεια προς την Αθήνα, καθώς στις Βρυξέλλες προετοιμάζονται για μια διετή μετάβαση, έως τις ευρωεκλογές του 2019, στο νέο κεφάλαιο της ευρωπαϊκής ιστορίας, χωρίς τη Βρετανία, με ένα νέο πλαίσιο για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση, για την τραπεζική ένωση αλλά και για το θέμα των εσωτερικών συνόρων.

Αυτό δεν σημαίνει ότι όλα έχουν ήδη ληθεί και, κυρίως, δεν σημαίνει ότι οι δανειστές έχουν

πειθεί για την επιστροφή της χώρας στην κανονικότητα και στην ευημερία μετά τις 20 Αυγούστου του 2018. Αντιθέτως, σε συνυμνήσεις τους διακρίνεται ξεκάθαρα η ανησυχία τους για τη μεσοπρόθεσμη αναπτυξιακή προοπτική της Ελλάδας.

Μάλιστα, επισημαίνουν στους συνομιλητές τους ότι «η Ελλάδα εξακολουθεί να μην είναι ελκυστική στους επενδυτές». Και παρότι αναφέρονται στην πραγματοποίηση κάποιων προόδου σε σχέση με τη διευκόλυνση της επιχειρηματικότητας, δεν κρύβουν ότι κάποιος που ενδιαφέρεται να τοποθετήσει τα κεφάλιά του στην Ελλάδα «θέλει να δει επίλυση των προβλημάτων στο Ελληνικό και με την Είδαράδα». Ακόμη, εξακολουθούν να επισημαίνουν την ανάγκη να αποκτήσει η κυβέρνηση μεγαλύτερη «διοικησία» του προγράμματος και μιλούν για άλλες ιδιωτικοποιήσεις, πέραν του Ελληνικού, που έχουν μείνει πίσω, όπως της Γεννατίας Οδού.

Ιδιαίτερη πηγή ανησυχίας τους είναι οι τράπεζες, για τις οποίες προειδοποιούν ότι αν δεν πετύχουν, η Ελλάδα ίσως μεν καταφέρει να εξασφαλίσει ένα ρυθμό ανάπτυξης 2% το 2018, αλλά μετά θα σταματήσει. Εξ ου και η πίεση για την έναρξη των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών.

Ωστόσο, διαμνύουν σε κάθε τόνο ότι δεν θέλουν να «επαναληφθεί το 2014», όταν η χώρα έφτασε ένα βήμα πριν από το τέλος

28 Νοεμβρίου 2017
Επιστροφή των θεσμών για την 3η αξιολόγηση

22 Ιανουαρίου 2018
Eurogroup: Πιθανή απόφαση εκταμίευσης της δόσης για την 3η αξιολόγηση.

Μάιος - Ιούνιος 2018
Αποφάσεις για τη μεταμνημονιακή περίοδο και το χρέος.

Ιανουάριος - Φεβρουάριος 2018
Εναρξη συζήτησης για το πλαίσιο υποστήριξης της Ελλάδας μετά το μνημόνιο και για την ελάφρυνση του χρέους, σε τεχνικό επίπεδο.

4 Δεκεμβρίου 2017
Eurogroup: Πιθανή τεχνική συμφωνία (staff level agreement) για την 3η αξιολόγηση

20 Αυγούστου 2018
Τέλος του μνημονίου.

Το χρονοδιάγραμμα για την Ελλάδα με βάση τους στόχους των θεσμών

«Η Ελλάδα εξακολουθεί να μην είναι ελκυστική στους επενδυτές», υποστηρίζουν πηγές των δανειστών.

του δεύτερου μνημονίου και τελικά χρειάστηκε ένα τρίτο.

Στην Ευρώπη, έχουν ετοιμάσει το χρονοδιάγραμμα για το «τελευταίο μιλν», όπως το ονομάζουν, του ελληνικού προγράμματος. Θέλουν να υπάρξει «συμφωνία σε τεχνικό επίπεδο» (Staff Level Agreement) για την τρίτη αξιολόγηση έως το Eurogroup της 4ης Δεκεμβρίου και στη συνέχεια ολοκλήρωση των εκκρεμών προσαρμοσμένων, ώστε να κλείσει και τυπικά η αξιολόγηση και να ληφθεί η

απόφαση εκταμίευσης της δόσης στο Eurogroup της 22ας Ιανουαρίου του 2018. Φυσικά, για να κλείσει η αξιολόγηση, η κυβέρνηση θα κληθεί να πάρει κάποιες δύσκολες αποφάσεις, όπως για την πώληση λιγνιτικών μονάδων της ΔΕΗ – σε αυτό οι θεσμοί εμφανίζονται ανυποχώρητοι.

Αμέσως μετά –αν έχουν εξελιχθεί όλα σύμφωνα με το σχέδιο– θα αρχίσει η συζήτηση για την «επόμενη μέρα» του μνημονίου. Οι πληροφορίες αναφέρουν ότι παράλληλα θα ξεκινήσουν και οι διαπραγματεύσεις για το χρέος, αλλά τίποτα επίσημο, μόνο σε τεχνικό επίπεδο, χωρίς εντολή των υπουργών Οικονομικών.

Στόχος είναι να έχουν όλα αποφασιστεί έως τον Μάιο με Ιούνιο, μαζί με την τέταρτη και τελευταία αξιολόγηση. Ένας σχεδιασμός που αποκτά τεράστιο πολιτικό ενδιαφέρον για την κυβέρνηση,

προκειμένου να αποφασίσει τον εκλογικό χρόνο.

Σύμφωνα με την ανάλυση των θεσμών, η λύση της επόμενης μέρας πρέπει να εξασφαλίζει ισορροπία ανάμεσα στις επιθυμίες των αγορών, που θέλουν βιώσιμο χρέος και αξιοπιστία, της Ευρωζώνης, η οποία ενδιαφέρεται για την εφαρμογή των πολιτικών δημοσιονομικής σταθερότητας μεσοπρόθεσμα, και της Ελλάδας, για ένα πλαίσιο υποστήριξης και εποπτείας που να της επιτρέπει την επιστροφή στην κανονικότητα.

Αυξημένη εποπτεία

Στο πλαίσιο αυτό, επικρατέστερο σενάριο παραμένει η έξοδος μεν από το μνημόνιο, αλλά όχι ακριβώς «καθαρά», με την έννοια ότι θα συνοδεύεται από αυξημένη εποπτεία (γίνεται αναφορά σε μια παραλλαγή του προβλεπόμενου, σχεδόν «μνημονιακού», πλαισίου

της ενισχυμένων προληπτικής γραμμής στήριξης). Επίσης, η ελάφρυνση του χρέους θα εφαρμοστεί σταδιακά και πιθανότατα υπό όρους τήρησης συγκεκριμένων δεσμεύσεων.

Το σχέδιο θα συνοδεύεται από μια «εγγύηση» της τάξης των 9 δισ. ευρώ από τον ESM (το πρώτο τμήμα ίσως εκταμιευθεί με τη δόση της τρίτης αξιολόγησης, του Ιανουαρίου του 2018) ως «μαξιλάρι» ασφαλείας για να επιστρέψει η χώρα στις αγορές. Το «μαξιλάρι» θα συμπληρωθεί με 4-6 δισ. ευρώ από την Ελλάδα, ώστε να φτάσει συνολικά τα 13-15 δισ. ευρώ.

Βασικό επιχείρημα του θετικού σεναρίου των θεσμών αποτελεί, εξάλλου, η εκτίμησή τους ότι η Ελλάδα δεν αντιμετωπίζει πλέον θέμα ρευστότητας, καθώς διαθέτει πάνω από 5-6 δισ. ευρώ, συν 3-5 δισ. που θα μπορούσε να αντλήσει από τους φορείς της γενικής κυβέρνησης.

H ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

8. ΜΕΤΡΑ 7530 ΕΚΑΤ. ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΑΥΞΗΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΕΣ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/11/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/11/2017

Σελίδα: 25

Ο ΝΕΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Μέτρα €530 εκατ. αλλά και αυξημένα κονδύλια για παροχές

Πρόσθετα μέτρα 530 εκατ. ευρώ καλούνται να πληρώσουν νοικοκυριά και επιχειρήσεις το 2018 προκειμένου ο νέος προϋπολογισμός να πετύχει τον στόχο του για πλεόνασμα-μαμούθ 3,5%. Παράλληλα όμως προβλέπει και αυξημένα κονδύλια για κοινωνικές παροχές.

ΣΕΛΙΔΕΣ **B2-3**

8. ΜΕΤΡΑ 7530 ΕΚΑΤ. ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΑΥΞΗΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΕΣ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/11/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/11/2017

Σελίδα: 26

Τι «παίρνει» και τι «δίνει» ο νέος προϋπολογισμός

Τι παίρνει από μισθωτούς, συνταξιούχους, νοικοκυριά

Κατάργηση έκπτωσης φόρου 10% ιατρικών δαπανών

Κατάργηση έκπτωσης φόρου 1,5% Παρακράτηση φόρου μισθών - συντάξεων

-50% στο επίδομα πετρελαίου θέρμανσης

Νέες μειώσεις στο ΕΚΑΣ χαμηλοσυνταξιούχων

+ 121 ΕΚΑΤ. € **+ 68** ΕΚΑΤ. € **+ 58** ΕΚΑΤ. € **238** ΕΚΑΤ. €

© BCE ECB EZB EKT EKP 2

Τι δίνει σε ευπαθείς ομάδες

1,1 δισ. € σε ευπαθείς ομάδες

760 ΕΚΑΤ. €

πρόγραμμα του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης

320 ΕΚΑΤ. €

σε προγράμματα κοινωνικής προστασίας και συνολικής

Ερχονται «ξεχασμένα» βάρη για όλα τα νοικοκυριά

Παρότι ο νέος προϋπολογισμός προβλέπει αυξημένα κονδύλια για κοινωνικές παροχές, οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι θα βρεθούν αντιμέτωποι με τα μέτρα που έχουν ψηφιστεί από καιρό αλλά θα ισχύσουν από την 1η Ιανουαρίου 2018

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΝΤΙΝΟΣ ΣΙΓΜΟΠΟΥΛΟΣ

Εναν υπεραισιόδοξο προϋπολογισμό από πλευράς πλεονασμάτων (3,57%), ανάπτυξης (2,4%), αλλά και μείωσης της ανεργίας (19%), ο οποίος όμως θα βασιστεί και πάλι στις εισπράξεις υπέργομων φόρων και εισφορών, καταθέτει ο υπουργός Οικονομικών **Ευκλείδης Τσακαλώτος** την Τρίτη 21 Νοεμβρίου στη Βουλή, χωρίς ακόμη να έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση με τους δανειστές για την τρίτη αξιολόγηση. Άλλωστε, όπως επισημαίνουν αρμόδιος, η τρίτη αξιολόγηση δεν αναμένεται να κλείσει πριν από τα τέλη Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου 2018.

Με τον νέο προϋπολογισμό θα εφαρμοστούν μέτρα τα οποία έχουν ψηφιστεί εδώ και καιρό, αλλά ακόμα τα νοικοκυριά δεν τα έχουν βιώσει στην τσέπη τους. Τα μέτρα αυτά αφορούν τόσο το σκέλος των εισό-

δων όσο και των δαπανών και θα αρχίσουν να ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2018, λίγες ημέρες δηλαδή από τη στιγμή που η κυβέρνηση θα δώσει σε περίπου 1.000.000 νοικοκυριά το κοινωνικό μέρισμα.

Και κοινωνικές παροχές

Ωστόσο ο νέος προϋπολογισμός προβλέπει αυξημένα κονδύλια για κοινωνικές παροχές, αν και θεωρείται βέβαιο ότι θα υπάρχουν σημαντικές αλλαγές στα οικογενειακά επιδόματα, κυρίως τριτέκνων και πολιτέκνων.

Τα νέα φορο-εισπρακτικά μέτρα που θα ισχύσουν θα πλήξουν κυρίως μισθωτούς και συνταξιούχους, δηλαδή τα συνήθη «θύματα» της κρίσης, ενώ στην κυβέρνηση ευελπιστούν ότι οι δανειστές δεν θα πιέσουν για νέα πρόσθετα μέτρα εντός του επόμενου έτους. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο έχει δηλώσει ότι αν και δεν βλέπει να πάνεται ο στόχος του 3,5% για το πλεόνασμα, δεν ζητάει νέα μέτρα.

Αντικειμενικές

Μέσα στο 2018 αναμένεται να έχουμε τη μεγάλη αλλαγή στις αντικειμενικές αξίες των ακινήτων. Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει λάβει το μήνυμα από τον άνθρωπο που έχει στείλει στην Ελλάδα για να βοηθήσει το υπουργείο Οικονομικών στην αναπροσαρμογή των τιμών ζώνης της Εφορίας στα επίπεδα των αγοραίων, τον Ιρλανδό καθηγητή Οικονομικών κ. **Γουίλιαμ Μακλάσκι**, ότι είναι αδύνατον να καθοριστούν οι νέες αξίες έως το τέλος του 2017 όπως προβλέπεται στο τρίτο Μνημόνιο.

Οι νέες τιμές της Εφορίας αναμένεται να είναι έτοιμες στα μέσα του 2018 ή και αργότερα.

Για τον λόγο αυτόν στο υπουργείο Οικονομικών κάνουν πλέον δεύτερες σκέψεις ώστε ο ΕΝΦΙΑ

8. ΜΕΤΡΑ 7530 ΕΚΑΤ. ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΑΥΞΗΜΕΝΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΕΣ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/11/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/11/2017

Σελίδα: 27

Αντικειμενικές αξίες
Αναπροσαρμογή
στα επίπεδα αγοράς

Αύξηση ΦΠΑ
σε 32 νησιά
του Αιγαίου

0,5 € - 4 €
Φόρος διαμονής
στα τουριστικά
καταλύματα

Αύξηση εισφοράς
ελεύθερων
επαγγελματιών

Κατάργηση
έκπτωσης φόρου
βουλευτών

+74 ΕΚΑΤ. € **+59** ΕΚΑΤ. € **+44** ΕΚΑΤ. €

02

Αντισταθμιστικά μέτρα για χαμηλοσυνταξιούχους που έχασαν ή θα τους κοπεί εντελώς το ΕΚΑΣ:

Απαλλαγή από φαρμακευτική δαπάνη, μηνιαία οικονομική ενίσχυση σε συνταξιούχους με ποσοστό αναπηρίας άνω του 80%

Μηνιαία παροχή στον σύζυγο σε περίπτωση απώλειας ΕΚΑΣ και από τους δύο συζύγους

του 2018 να εφαρμοστεί με τις υφιστάμενες τιμές και όχι με αυτές που θα καθοριστούν το νέο έτος. Από τη φορολογία των ακινήτων το κράτος σκοπεύει να βελτιώσει στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις μέσα στο 2018 περίπου 3,2 δισ. ευρώ.

Δεν ισχύει όμως το ίδιο για τη φορολογία εισοδήματος, καθώς τα ψηφισμένα μέτρα που θα ισχύσουν με το «καλημέρα» του νέου έτους προβλέπουν πρόσθετες επιβαρύνσεις για μεγάλες κατηγορίες πολιτών συνολικού ύψους 530 εκατ. ευρώ.

Ιατρικές δαπάνες

Το πιο σημαντικό και επιβαρυντικό μέτρο για τα νοικοκυριά είναι η κατάργηση της έκπτωσης φόρου 10% των ιατρικών δαπανών από το οποίο ο προϋπολογισμός περιμένει να εξασφαλίσει 121 εκατ. ευρώ. Η συγκεκριμένη έκπτωση καταργήθηκε από το 2017 και θα φανεί στα έσοδα του κράτους το 2018 με την υποβολή των φορολογικών δηλώσεων. Παράλληλα, καταργείται από την 1η Ιανουαρίου 2018 το μέτρο

της έκπτωσης φόρου 1,5% λόγω μηνιαίας παρακράτησης φόρου σε μισθωτούς και συνταξιούχους. Η εν λόγω κατηγορία φορολογουμένων, λόγω του ότι κάθε μήνα η Εφορία τους κάνει παρακράτηση φόρου στην πηγή, είχαν μια έκπτωση 1,5% στον φόρο, καθώς ουσιαστικά το κράτος προεξέπρατε φόρους έως και 16 μήνες πριν από την υποβολή των φορολογικών δηλώσεων. Η πρόσθετη ετήσια επιβάρυνση για μισθωτούς και συνταξιούχους μπορεί να φθάσει έως και τα 80 ευρώ. Το συνολικό κέρδος που προσδοκά το κράτος από τη συγκεκριμένη κατάργηση ανέρχεται σε 68 εκατ. ευρώ.

Επίδομα θέρμανσης

Αλλο ένα μέτρο που θα επηρεάσει αρνητικά ιδιαίτερα τα νοικοκυριά με χαμηλά εισοδήματα είναι η μείωση κατά 50% του ποσού που δίνεται για επίδομα πετρελαίου θέρμανσης. Αυτό σημαίνει ότι είτε θα μειωθεί στο μισό η επιδότηση ανά λίτρο (0,25 ευρώ) ή θα υπάρξει συνδυασμός μείωσης των εισοδηματικών κριτηρίων και επιδοτούμενων λίτρων. Ακόμη πάντως δεν έχει υπογραφεί η υπουργική απόφαση που καθορίζει τα νέα κριτήρια χορήγησης του επιδόματος θέρμανσης.

Ο προϋπολογισμός προβλέπει εξοικονόμηση δαπανών από τη νέα γενναία μείωση του ΕΚΑΣ κατά 238 εκατ. ευρώ, από την αύξηση των συντελεστών ΦΠΑ σε 32 νησιά του Βορειοανατολικού Αιγαίου και των Δωδεκανήσων, και από τον φόρο διαμονής στα τουριστικά καταλύματα από 0,5 ευρώ έως 4 ευρώ για κάθε βραδιά.

Επίσης, μέσα στο 2018 αναμένεται να επιβληθεί ο εξ αναβολής φόρος υπεραξίας 20% στις πωλήσεις ακινήτων, ενώ θα επιβάλλεται φόρος 15% έως 45% επί των εισοδημάτων από περιστασιακές και βραχυπρόθεσμες μισθώσεις ακίνητης περιουσίας, οι οποίες συνήθως εξυπηρετούνται μέσω της διεθνούς διαδικτυακής πλατ-

φόρμας Airbnb. Νέες επιβαρύνσεις σε επαγγελματίες, αγρότες, αυτοαπασχολούμενους θα επιφέρουν οι αυξήσεις στις εισφορές των ελεύθερων επαγγελματιών λόγω της αλλαγής της βάσης υπολογισμού τους που έρχεται από το 2018.

Στο στόχαστρο των δανεισιτών βρίσκονται και τα επιδόματα Ζτέκνων - πολιτικών. Ζητούν είτε μεγάλες μειώσεις είτε πολύ πιο αυστηρά κριτήρια. Η ελληνική πλευρά πιέζει ώστε να μη μειωθούν τα προνοιακά - αναπηρικά επιδόματα, να ενισχυθεί το επίδομα για το πρώτο και δεύτερο παιδί, ενώ φαίνεται ότι δέχεται τη μείωση του φοιτητικού επιδόματος και τη σταδιακή κατάργηση του επιδόματος θέρμανσης.

Τα θετικά

Μέτρα κοινωνικής πολιτικής 1,1 δισ. ευρώ θα προβλέπει ο νέος προϋπολογισμός. Το ποσό αυτό αναμένεται να καλύψει το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης που λαμβάνουν σήμερα περίπου 280.000 οικογένειες (αφορά συνολικά περίπου 700.000 ωφελούμενους πολίτες) και άλλες κοινωνικές παροχές στο πλαίσιο της καταπολέμησης της φτώχειας.

Ειδικότερα, μέσα στο 2018 θα δοθούν 760 εκατ. ευρώ για να συνεχίσει το πρόγραμμα του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης αλλά και άλλα 320 εκατ. ευρώ που θα αφορούν προγράμματα κοινωνικής προστασίας και συνοχής, όπως είναι για παράδειγμα τα ανασταθμιστικά μέτρα για χαμηλοσυνταξιούχους που έχασαν ή θα τους κοπεί εντελώς το ΕΚΑΣ. Μεταξύ των ανασταθμιστικών μέτρων περιλαμβάνονται: Η απαλλαγή από φαρμακευτική δαπάνη, η μηνιαία οικονομική ενίσχυση σε συνταξιούχους με ποσοστό αναπηρίας άνω του 80% και η μηνιαία παροχή στον σύζυγο σε περίπτωση απώλειας ΕΚΑΣ και από τους δύο συζύγους.

B

Εισπράξεις υπέρογκων φόρων και εισφορών και υπεραισιοδοξία για τα πλεονάσματα, την ανάπτυξη και τη μείωση της ανεργίας

9. ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΚΟΥΡΕΜΑ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/11/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/11/2017

Σελίδα: 1

Το πρώτο κούρεμα στεγαστικού δανείου

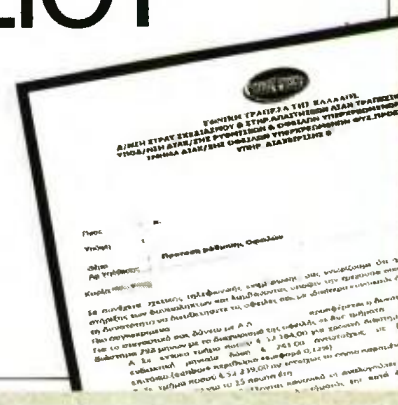
ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ

ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΞΕΚΙΝΗΣΑΝ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΟΥΝ ΤΟ ΙΡΛΑΝΔΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΔΑΝΕΙΟ 104.403 € «ΕΣΠΑΣΕ» ΣΕ ΔΥΟ ΚΟΜΜΑΤΙΑ. ΑΝ ΑΠΟΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΩΤΟ, ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΘΑ «ΚΟΥΡΕΥΕΤΑΙ» ΚΑΤΑ 4% ΕΤΗΣΙΩΣ

Η ΛΥΣΗ «SPLIT AND FREEZE» απευθύνεται σε συνεργάσιμους «κόκκινους» δανειολήπτες και σε όσους έχουν μπει στο Νόμο Κατσέλη ακόμα και για καταναλωτικά δάνεια ή πιστωτικές κάρτες

ΑΡΧΙΖΟΥΝ ΟΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΙ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ 29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

■ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

9. ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΚΟΥΡΕΜΑ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ

Μέσο: . . . . . ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/11/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/11/2017

Σελίδα: 23

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΚΟΥΡΕΜΑ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο «Ε.Τ.» ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΙ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΕ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΗ ΓΙΑ ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

Ρύθμιση των «κόκκινων» στεγαστικών αλλά... ιρλανδικά επιχειρούν για πρώτη φορά οι τράπεζες. Εχοντας εξαντλήσει σχεδόν όλα τα περιθώρια διαγραφών σε καταναλωτικά δάνεια και κάρτες, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα προκρίνουν για το στεγαστικό χαρτοφυλάκιο, το 30% του οποίου τελεί υπό καθεστώς νομικής προστασίας, τη λύση του «Split and Freeze». Πρόκειται για το μοντέλο που χρησιμοποιήθηκε κατά κόρον στην ιρλανδική κρίση και προβλέπει το «σπάσιμο» του δανείου σε δύο μέρη, ένα βιώσιμο, που θα εξυπηρετείται με καταβαλλόμενες δόσεις, ανάλογα με την εισοδηματική δυνατότητα του οφειλέτη, και ένα «παγωμένο», το οποίο θα τίθεται σε σταδιακό κούρεμα, σε αντιστοιχία με τη συνέπεια καταβολών του πρώτου μέρους.

ΣΕΛ. 6-7

«ΚΟΚΚΙΝΑ» ΔΑΝΕΙΑ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΚΟΥΡΕΜΑ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ο «Ε.Τ.» ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΙ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΡΟΣ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΗ ΓΙΑ ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ ΤΟΥ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

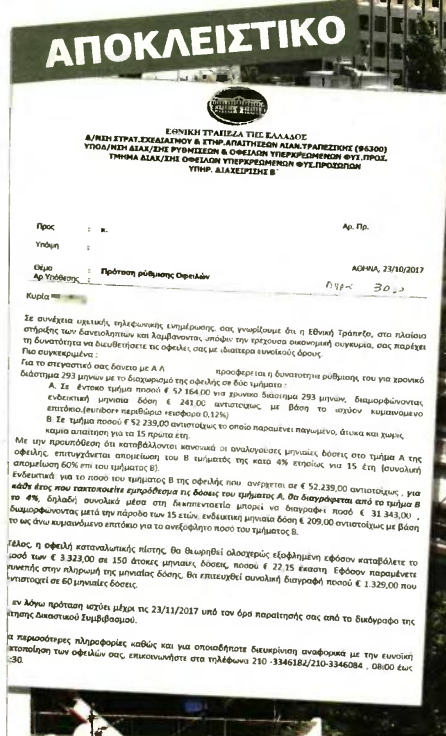
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΒΕΛΕΣΙΩΤΗ
avelesiot@gmail.com

Ρύθμιση των «κόκκινων» στεγαστικών αλλά... ιρλανδικά επιχειρούν για πρώτη φορά οι τράπεζες. Έχοντας εξαντλήσει σχεδόν όλα τα περιθώρια διαγραφών σε καταναλωτικά δάνεια και κάρτες, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα προκρίνουν για το στεγαστικό χαρτοφυλάκιο, το 30% του οποίου τελεί υπό καθεστώς νομικής προστασίας, τη λύση του «Split and Freeze». Πρόκειται για το μοντέλο που χρησιμοποιήθηκε κατά κόρον στην ιρλανδική κρίση και προβλέπει το «σπάσιμο» του δανείου σε δύο μέρη, ένα βιώσιμο, που θα εξυπηρετείται με καταβαλλόμενες δόσεις, ανάλογα με την εισοδηματική δυνατότητα του οφειλέτη, και ένα «παγωμένο», το οποίο θα τίθεται σε σταδιακό κούρεμα, σε αντιστοιχία με τη συνέπεια καταβολών του πρώτου μέρους.

Προς επήρρωση των προηγούμενων, όπως προκύπτει από επιστολή, που απέστειλε σε δανειολήπτη της η Εθνική Τράπεζα και αποκαλύπτει σήμερα ο Ελεύθερος Τύπος της Κυριακής, του δίδεται η δυνατότητα ρύθμισης για χρονικό διάστημα 293 μηνών, με το διαχωρισμό της οφειλής σε δύο τμήματα:

Α Ένα έντοκο, ποσού 52.164 ευρώ, για σχεδόν 24 χρόνια, με τη μηνιαία δόση να διαμορφώνεται σε 241 ευρώ, με βάση το ισχύον κυμαινόμενο επιτόκιο (euribor + περιθώριο + εισφορά 0,12%) και

Β ένα δεύτερο, ποσού 52.239 ευρώ, το οποίο παραμένει «παγωμένο», άτοκα και χωρίς καμία απαίτηση για τα πρώτα 15 έτη. «Με την προϋπόθεση ότι καταβάλλονται κανονικά οι αναλογούσες μηνιαίες δόσεις στο τμήμα Α της οφειλής, επιτυγχάνεται απομείωση του Β τμήματος της κατά 4% επισώως για 15 έτη (συνολική απομείωση 60% επί του τμήματος Β)», επισημαίνει η ΕΤΕ και προσθέτει: «Ενδεικτικά, για το ποσό του τμήματος Β της οφειλής, που ανέρχεται σε 52.239 ευρώ αντιστοίχως, για κάθε έτος, που τακτοποιείτε εμπρόθεσμα τις δόσεις του τμήματος Α, θα διαγράφεται από το τμήμα Β το 4%, δηλαδή, συνολικά, μέσω της διαγραφής, μπορεί να διαγραφεί ποσό € 31.343,00, διαμορφώνοντας μετά την πάροδο των 15 ετών, ενδεικτική μηνιαία δόση € 209,00 αντιστοίχως με βάση το ως άνω κυμαινόμενο επιτόκιο για το ανεξόφλητο ποσό του τμήματος Β».

Στην επιστολή, που απέστειλε σε δανειολήπτη της η Εθνική Τράπεζα - και αποκαλύπτει σήμερα ο Ελεύθερος Τύπος της Κυριακής - του δίδεται η δυνατότητα ρύθμισης για χρονικό διάστημα 293 μηνών, με το διαχωρισμό της οφειλής σε δύο τμήματα.

μετά την πάροδο του επίμαχου διαστήματος ενδεικτική μηνιαία δόση 209 ευρώ αντιστοίχως, με βάση το ως άνω κυμαινόμενο επιτόκιο για το ανεξόφλητο ποσό του τμήματος Β».

Εξοφλημένα εάν...

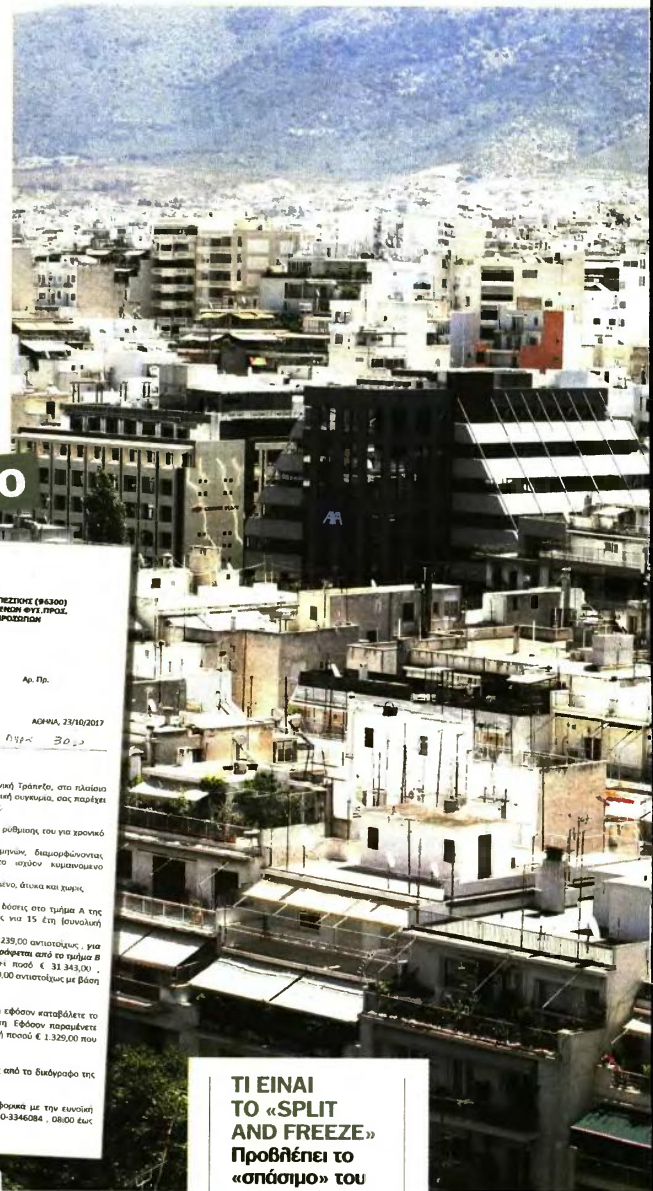
Όσον αφορά στην οφειλή καταναλωτικής πίστης του ίδιου δανειολήπτη, η ΕΤΕ ενημερώνει πως αυτή θα θεωρηθεί ολοσχερώς εξοφλημένη, εφόσον καταβληθεί το ποσό των 3.323 ευρώ σε 150 άτοκες μηνιαίες δόσεις, ύψους 22,15 ευρώ εκάστη. «Εάν παραμένει συνεντός στην πληρωμή τις μηνιαίες δόσεις, θα επιτευχθεί συνολική διαγραφή ποσού 1.329 ευρώ, που αντιστοιχεί σε 60 μηνιαίες δόσεις», καταλήγει η τράπεζα.

«Στην πλειονότητα των περιπτώσεων οι διαγραφές αυτού του τύπου προσφέρονται σε δανειολήπτες, οι οποίοι έχουν ήδη καταθέσει αίτηση

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ «SPLIT AND FREEZE» Προβλέπει το «σπάσιμο» του δανείου σε δύο μέρη, ένα βιώσιμο, που θα εξυπηρετείται με καταβαλλόμενες δόσεις, ανάλογα με την εισοδηματική δυνατότητα του οφειλέτη, και ένα «παγωμένο», το οποίο θα τίθεται σε σταδιακό κούρεμα, σε αντιστοιχία με τη συνέπεια καταβολών του πρώτου μέρους

υπαγωγής στο Νόμο Κατάπεμνον, που περιμένουν να συζητηθεί με τον δικαστή, τονίζοντας ότι η Κυριακή ο δικηγόρος κ. Τριανταφυλλίδης Αναστασόπουλος. Α σημειωθεί ότι στο επίμαχο φη η Εθνική Τράπεζα επισήμως... ιρλανδική πρόταση έως την ερχόμενη Πέμπτη, όρο παράτησης του δανείου από το δικόγραφο της αττικής Συμβολαιογράφου. «Α προσφέρουν οι τράπεζες εσσοτό διαγραφής αντίστοιχό αυτό που θα κέρδιζαν ενδεχομένως οι δανειολήπτες με την πρόταση του Νόμο ή με τη νέα ρυθμίση του Νόμο, που έχει διαμορφωθεί», συνεχίζει Αναστασόπουλος.

Όπως, ωστόσο, σπεύδει να διευκρινίσει, τα συγκαταστάματα εφαρμόζονται

Στην πλειονότητα των περιπτώσεων οι διαγραφές αυτού του τύπου προσφέρονται σε δανειολήπτες, οι οποίοι έχουν ήδη καταθέσει αίτηση υπαγωγής στο Νόμο Κατσέλη και περιμένουν να συζητηθεί το τελικό δικαστήριο

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

έλη και το τελικό «Ε.Τ.» Δημήτρης ξίζει να γράφονται υπό τον ολμπη της Δι-πό που να πο-οι με οφύγη εμπο-αυτή ζει ο κ. ο ίδιος ριμένα σταδι-

Δύο τράπεζες

Τουλάχιστον δύο τράπεζες έχουν ήδη ξεκινήσει να εφαρμόζουν σήμερα πιλοτικά την επίμαχη ρύθμιση, με τις προβλέψεις παραγόντων της αγοράς να συγκλίνουν πως προσε-ώς το ιρλανδικό μοντέλο θα υιοθε-ηθεί από το σύνολο του εγχώριου χρηματοπιστωτικού συστήματος. Κι

αυτό γιατί, όπως αναφέρουν, το εν λόγω προϊόν, που αποτελεί εξέλιξη του δικού μας «Split Balance», εν-δεικνύεται για τον περιορισμό του ποσοστού των δανείων, που «ξανα-κοκκινίζουν» μετά τη ρύθμιση. Το μεγάλο στοίχημα των τραπεζών δεν είναι τόσο η μείωση των μη εξυπ-ρετούμενων ανοιγμάτων όσο η δια-τήρησή τους στο "πράσινο" τερέν, εξηγούν χαρακτηριστικά.

Αξίζει να σημειωθεί ότι με βάση πρόσφατη έκθεση της Τραπέζης της Ελλάδος (ΤτΕ) ο τριμηνιαίος δεί-κτης αθέτησης παραμένει σε επί-πεδα άνω του 2% και υψηλότερος από το ρυθμό αποκατάστασης της τακτικής εξυπηρέτησης δανείων (cure rate), ενώ κατά το α' εξάμηνο του έτους σημειώθηκαν σημαντικές εισροές νέων μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων στο στεγαστικό χαρτο-φυλάκιο. ■

Πωλήσεις δανείων και πλειστηριασμοί

ΜΕ ΠΩΛΗΣΕΙΣ δανείων και πλειστηριασμούς σκοπεύουν οι τράπεζες να... συμμορφω-θούν στις παραινέσεις, τόσο του διοικητή της ΤτΕ, κ. Γιάν-νη Σκουρντέρα, όσο και του SSM, για επιτάχυνση των προσπαθειών γύρω από την αντιμετώπιση του προβλήμα-τος των «κόκκινων» δανείων. Μέχρι τα τέλη του 2019, άλλω-στε, τα εγχώρια χρηματοπιστω-τικά ιδρύματα πρέπει να έχουν μειώσει τα μη εξυπηρετούμενα ανοιγμά-τά τους στα 66,7 δισ. ευρώ από 102,9 δισ. ευρώ τον περασμένο Ιούνιο και τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στα 40,2 δισ. ευρώ από 72,80 δισ. ευρώ αντίστοιχα. «Αυτός ο στό-χος δεν μπορεί να επιτευχθεί αποκλειστικά και μόνο με δι-αγραφές ή ρυθμίσεις», σχολιά-ζουν αρμόδιες πηγές.

Ετσι, μετά τη Eurobank, η οποία ήδη ολοκλήρωσε την πώληση μη εξυπηρετούμενων καταναλωτικών δανείων, ύψους 1,5 δισ. ευρώ, στην Intrum Justitia AB, με το τίμημα να ανέρχεται σε περίπου 3% σε όρους συνολικού οφειλόμενου κεφαλαίου, σειρά θα λάβουν προσεχώς και οι υπόλοιπες συ-στημικές. Σύμφωνα με το Reu-ters, τρεις από τις μεγαλύτερες τράπεζες της Ελλάδας σχεδιά-ζουν την πώληση «κόκκινων» δανείων, αξίας έως και 5,5 δισ. ευρώ, μέχρι τις αρχές του 2018. «Οι πωλήσεις αφορούν κατά κύ-ριο λόγο σε δάνεια, των οποί-ων η αξία ήδη έχει απομειωθεί σημαντικά στους ισολογισμούς των τραπεζών και δεν θα επιφέ-ρουν περαιτέρω ζημιές», σχολιά-ζει το πρακτορείο και προσθέ-τει: «Η μεγάλη πρόκληση είναι όταν θα πρέπει να αντιμετωπί-σουν τον όγκο των εξασφαλι-

σμένων τους δανείων, καθώς έχουν εκφραστεί ανασυχίες, ειδικά από το ΔΝΤ, ότι οι εγ-γήσεις, που καλύπτουν πολλά εξασφαλισμένα δάνεια, πιθανόν να αξίζουν λιγότερο από αυτές που αναγράφονται στα βιβλία τους. Εάν αυτό ισχύει, τότε οι τράπεζες πιθανόν να χρειασ-τεί να αντλήσουν περαιτέρω κεφάλαια».

Ημερομηνία-κλειδί

Όσον αφορά στους πλειστη-ριασμούς, ημερομηνία-κλειδί παραμένει η 29^η Νοεμβρίου, οπότε και -εκτός απροόπι-θα εκκινήσει η ηλεκτρονική διαδικασία, με τον επικεφαλής της Ελληνικής Ένωσης Τραπε-ζών (ΕΕΤ), κ. Νίκο Καρμαού-ζη, να βάζει τέλος στις κυβερ-νητικές διαρροές περί άτυπης συμφωνίας, έτσι ώστε να εξαι-ρούνται από την ε-πλατφόρμα οι πρώτες κατοικίες, τα εσοχικά και κάθε άλλου είδους ακίνητα, με πλαφόν τις 300.000 ευρώ. «Υπάρχει η δική μας επιλογή στο ξεκίνημα αυτής της προ-σπάθειας να επικεντρωθούμε στις μεγάλες υποθέσεις, διότι αυτή είναι η προτεραιότητα», ανέφερε χαρακτηριστικά, προ-σθέτοντας ότι μεταγενέστερα οι τράπεζες μπορούν να συνε-χίσουν να κάνουν πλειστηρι-ασμούς. Σύμφωνα με νομικές πηγές, η δόλωση αυτή ανοίγει το «παράθυρο» για εκπλειστη-ριασμό ακινήτων και οικονο-μικά αδύναμων δανειοληπτών. Πληροφορίες, πάντως, θέλουν η γκάμα των ακινήτων, που θα «ανεβάσουν» στην πλατφόρμα ηλεκτρονικών πλειστηριασμών οι τράπεζες, να είναι ευρεία, πε-ριλαμβάνοντας από κατοικίες και εσοχικά μέχρι και εμπορικά καταστήματα. ■

Μέχρι τα τέλη του 2019 τα εγχώρια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα πρέπει να έχουν μειώσει τα μη εξυπηρετού-μενα ανοιγμά-τά τους στα 66,7 δισ. ευρώ από 102,9 δισ. ευρώ τον περασμένο Ιούνιο και τα μη εξυπηρετού-μενα δάνεια στα 40,2 δισ. ευρώ από 72,80 δισ. ευρώ αντίστοιχα

Στο τραπέζι και οι λύσεις οριστικής διευθέτησης

ΠΕΡΑΝ του ιρλανδικού μοντέλου, σταδιακά οι τράπεζες θα «ρίξουν» στην αγορά και τις αποκαλούμενες λύσεις οριστικής διευθέτη-σης. Πρόκειται για την εθελοντική παρά-δοση του ακινήτου, όπου ο δανειολήπτης μπορεί να παραδώσει τα κλειδιά του ακι-νήτου του, πετυχαίνοντας διευθέτηση του υπολοίπου της οφειλής ή και διαγραφή της, τη μετατροπή σε ενοικίαση/χρηματοδοτική μίσθωση, μεταβιβάζοντας την κυριότητα του σπιτιού και υπογράφοντας αντίστοιχη σύμβαση, που εξασφαλίζει τη δυνατότητα μίσθωσης του ακινήτου για ορισμένη ελά-σιστη χρονική περίοδο και, τέλος η εθελου-σική εκποίηση του ενυπόθηκου σπιτιού. Στην περίπτωση αυτή ο δανειολήπτης προ-βαίνει οικειοθελώς σε πώληση του υπέ-γλυου ακινήτου σε τρίτο με τη σύμφωνη γνώμη του ιδρύματος, ενώ, εάν το τίμημα της πώλησης υπολείπεται του συνόλου της οφειλής, το ίδρυμα προβαίνει σε διαγραφή της εναπομεινούσας οφειλής.

«Οι δανειολήπτες δεν υποχρεούνται να αποδεχτούν τις προτάσεις των τραπεζών. Αρκεί μόνο να συναινέσουν στη διερεύ-νηση εναλλακτικής πρότασης αναδιάρ-θρωσης», εξηγεί ο κ. Αναστασόπουλος και προσθέτει: «Όταν έρθει η επίμαχη επιστο-λή του Κώδικα Δεοντολογίας ο δανειολή-πτης οφείλει να απαντήσει. Μόνον έτσι θα

μπορέσει ενδεχομένως να αμυνθεί στην αναγκαστική εκτέλεση, που θα ξεκινήσει στο μέλλον η τράπεζα, εάν αποτύχει να ρυθμιστεί η οφειλή, ενώ την ίδια στιγμή θα μπορεί να αναδείξει μία τυχόν κατα-χρηστική συμπεριφορά από πλευράς της ή να στηρίξει την άποψή του για αδιόλακτη στάση στο να του προσφέρουν ρεαλιστικές ρυθμίσεις».

Δεύτερη ευκαιρία

Όσον αφορά στους δανειολήπτες, οι οποί-οι δεν απάντησαν -επειδή δεν ήθελαν, δεν γνώριζαν ή ληθασμένα τους συμβούλε-ψαν να μην το κάνουν- στο τυποποιημέ-νο έντυπο ενημέρωσης για τα οικονομικά τους στοιχεία, με συνέπεια να χαρακτη-ριστούν ως μη συνεργάσιμοι, διατηρούν το δικαίωμα να το πράξουν, έστω και εκ των υστέρων. «Επαφίεται, ωστόσο, σπ...» διά-θεση των τραπεζών εάν θα συνεργαστούν μαζί τους για τη ρύθμιση των οφειλών ή εάν θα εκκινήσουν νομικές διαδικασίες», καταλήγει ο κ. Αναστασόπουλος. Σε κάθε περίπτωση, για να βγει κάποιος από τις «μιάρες» λίστες των τραπεζών, οφείλει να... ρίζει γρήγορα, αναζητώντας από κοινού με τα αρμόδια στελέχη των ιδρυμάτων τη ρύθμιση εκείνη που θα τον καταστήσει εκ νέου συνεπής. ■

Το ΧΩΝΙ

6

ΚΥΡΙΑΚΗ 19
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
2017Το ΧΩΝΙ ΚΡΑΤΑΕΙ Ο
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥΣ

www.toxwni.gr

Κλωσιδιά στην
καταστροφολογία

twitter: @toxwni

Μ.Κ.

ΥΠΕΡΔΙΠΛΑΣΙΟ ΜΕΡΙΣΜΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΠΕΡΥΣΙ

1,4 δισ. ευρώ στην κοινωνία

Τον τρόπο και τον χρόνο διανομής του κοινωνικού μερίσματος ανακοίνωσε μέσω διαγγέλματος ο πρωθυπουργός, Αλέξης Τσίπρας

Κοινωνικό μερίσμα στην κοινωνία για δεύτερη διαδοχική χρονιά θα διανεμήσει η κυβέρνηση, όπως ανακοίνωσε επίσημα τις προηγούμενες μέρες ο **Αλέξης Τσίπρας**. Το χρηματικό ποσό, μάλιστα, θα είναι υπερδιπλάσιο συγκριτικά με πέρσι (όταν δόθηκαν **600 εκατ. ευρώ**), καθώς φέτος θα δοθούν **1,4 δισ. ευρώ** μέχρι τα μέσα Δεκεμβρίου σε περισσότερους από **3,4 εκατομμύρια** δικαιούχους, κυρίως σε νέους, χαμηλόμισθους, άνεργους και χαμηλοσυνταξιούχους. Από το συνολικό ποσό, τα **720 εκατ.** θα δοθούν με τη μορφή έκτακτης ενίσχυσης, η οποία θα είναι αφορολόγητη και ακατάσχετη, **315 εκατομμύρια** θα δοθούν για την επιστροφή της παράνομης παρακράτησης των εισφορών υγείας των συνταξιούχων, ενώ **360 εκατομμύρια** στη ΔΕΗ ούτως ώστε να καλυφθεί το κόστος των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας.

Η απόδοση του κοινωνικού μερίσματος αποτελεί την καλύτερη απόδοση στην καταστροφολογία της αντιπολίτευσης και των συστημικών ΜΜΕ, αφού με την ολοκλήρωση της ελληνικής οικονομίας και τη θετική τροχιά που αυτή διαγράφει, η κυβέρνηση ξεπέρασε κάθε προσδοκία αναφορικά με το ποσό που είναι σε θέση να επιστρέψει. Όπως ο ίδιος ο πρωθυπουργός γνωστοποίησε,

720 εκατ. ευρώ θα δοθούν ως έκτακτη ενίσχυση, **315** εκατ. ευρώ για την επιστροφή εισφορών στους συνταξιούχους και **360** εκατ. ευρώ στη ΔΕΗ για το κόστος των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας

τα κριτήρια που θα τεθούν είναι εισοδηματικά, περιουσιακά και οικογενειακής κατάστασης και θα δοθούν στοχευμένα για να ωφεληθούν σημαντικά όσοι και όσες το έχουν πραγματικά ανάγκη. Σύμφωνα με τις εξαγγελίες του Αλέξη Τσίπρας, το ποσό που θα «μοιραστεί» θα είναι από **250** έως και **900** ευρώ και σύμφωνα με τα εισοδηματικά κριτήρια που τίθενται αφορά σε άγαμους με εισόδημα έως **9.000** ευρώ και έγγαμους με δύο παιδιά που έχουν εισόδημα έως **18.000** ευρώ, ενώ η ενίσχυση θα αυξάνεται κατά **50%** για κάθε επιπλέον ενήλικα και κατά **25%** για κάθε παιδί.

Πιο συγκεκριμένα, τα **720 εκατ.** ευρώ θα δοθούν με τον εξής τρόπο:

ΑΓΑΜΟΙ

- Με ετήσιο εισόδημα έως **3.000** ευρώ, θα λάβουν μερίσμα **450** ευρώ
- Με ετήσιο εισόδημα από **3.000** ευρώ έως **6.000** ευρώ, θα λάβουν μερίσμα **350** ευρώ
- Με ετήσιο εισόδημα από **6.000** ευρώ έως **9.000** ευρώ, θα λάβουν μερίσμα **250** ευρώ

ΕΓΓΑΜΟΙ ΧΩΡΙΣ ΠΑΙΔΙΑ

- Με ετήσιο εισόδημα έως **4.000** ευρώ, θα λάβουν μερίσμα **675** ευρώ
- Με ετήσιο εισόδημα από **5.501** ευρώ έως **9.000** ευρώ, θα λάβουν μερίσμα **525** ευρώ
- Με ετήσιο εισόδημα από **9.001** ευρώ έως **13.500** ευρώ, θα λάβουν μερίσμα **375** ευρώ

ΕΓΓΑΜΟΙ ΜΕ ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ

- Με ετήσιο εισόδημα έως **5.250** ευρώ, θα λάβουν μερίσμα **787,5** ευρώ
- Με ετήσιο εισόδημα από **5.251** ευρώ έως **10.500** ευρώ, θα λάβουν μερίσμα **612,5** ευρώ
- Με ετήσιο εισόδημα από **10.501** ευρώ έως **15.750**, θα λάβουν μερίσμα **437,5** ευρώ

ΕΓΓΑΜΟΙ ΜΕ 2 ΠΑΙΔΙΑ

- Με ετήσιο εισόδημα έως **6.000** ευρώ, θα λάβουν μερίσμα **900** ευρώ
- Με ετήσιο εισόδημα από **6.001** ευρώ έως **12.000** ευρώ, θα λάβουν μερίσμα **700** ευρώ
- Με ετήσιο εισόδημα από **12.001** έως **18.000** ευρώ, θα λάβουν μερίσμα **500** ευρώ

ΑΠΟΚΑΘΙΣΤΑΤΑ Η ΑΔΙΚΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ

Τα χρήματα που θα δοθούν στους συνταξιούχους όλων των ασφαλιστικών ταμείων, στους οποίους παρακρατούνταν λάθος εισφορές ασθενείας επί πλασματικού και όχι επί πραγματικού ποσού, θα είναι **315 εκατ. ευρώ** και η πίστωση θα γίνει στα τέλη του Νοεμβρίου μαζί με την καταβολή της σύνταξης Δεκεμβρίου. Με τον τρόπο αυτό η κυβέρνηση αποκαθιστά την αδικία και επιστρέφει άμεσα τα ποσά που αναλογούν στους δικαιούχους, για το διάστημα από 1 Ιουνίου 2012 έως και 30 Ιουνίου του 2016. Σύμφωνα με τις εξαγγελίες του πρωθυπουργού, **110.000** υπηλοσυνταξιούχοι θα λάβουν επιστροφές ποσών από **600** ευρώ και πάνω, ενώ περίπου **1.100.000** συνταξιούχοι θα λάβουν ποσά από **170** έως **590** ευρώ.

Πιο συγκεκριμένα:

- ✓ **Συνταξιούχος** που σήμερα λαμβάνει σύνταξη **κάτω από 1.100 ευρώ**, θα λάβει επιστροφή ύψους περίπου **170 ευρώ**.
- ✓ **Συνταξιούχος** που σήμερα λαμβάνει σύνταξη **1.100 ευρώ**, θα λάβει επιστροφή ύψους περίπου **240 ευρώ**.
- ✓ **Συνταξιούχος** που σήμερα λαμβάνει σύνταξη **1.200 ευρώ**, θα λάβει επιστροφή ύψους περίπου **370 ευρώ**.
- ✓ **Συνταξιούχος** που σήμερα λαμβάνει σύνταξη **1.300 ευρώ**, θα λάβει επιστροφή ύψους περίπου **450 ευρώ**.

ΑΝΟΙΓΕΙ Ο ΔΡΟΜΟΣ ΓΙΑ ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΔΕΗ

Τέλος, μέρος του κοινωνικού μερίσματος θα δοθεί στη ΔΕΗ με στόχο να καλυφθεί το κόστος των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας, που συμπεριλαμβάνονται στους λογαριασμούς της Δημοσίας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού.

Πιο συγκεκριμένα, θα δοθούν **360 εκατ. ευρώ**, μέσω των οποίων θα διασφαλιστεί ότι δεν θα υπάρξει καμία αύξηση στα τιμολόγια της ΔΕΗ για τους καταναλωτές.

Πέραν τούτου, όμως, τα χρήματα αυτά θα επιτρέψουν να ανοίξει ο δρόμος για περαιτέρω σημαντικές μειώσεις στο ρεύμα για τους πάνω από **300.000** δικαιούχους του κοινωνικού τιμολογίου. 🐘

Ποντάρουν σε πρόσθετο «μποναμά»

Η κυβέρνηση θα επιδώξει τη διάθεση επιπλέον ποσού άνω των 300 εκατ. ευρώ, ελπίζοντας σε ανατροπή του αρνητικού κλίματος

Των Κ. Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ,
ΔΗΡΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

«Σωσίβιο» στο ποσό άνω των 300 εκατ. ευρώ επιπλέον υπεραπόδοσης των δημοσιονομικών μέτρων αναζητεί η κυβέρνηση και, κατά πληροφορίες, ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας εξετάζει να επιδώσει το αμέσως επόμενο διάστημα, με εφόδιο αυτόν τον πρόσθετο «μποναμά», να ανατρέψει τα αρνητικά δεδομένα που για άλλη μία φορά συσσωρεύονται για τον ίδιο και την κυβέρνησή του. Στο οικονομικό επιτελείο προεξοφλούν αυτή την πρόσθετη υπεραπόδοση, πρόκειται για ποσό άνω των 300 εκατ. ευρώ έως και 700 εκατ. — πέραν του 1,4 δισ. που ανακοίνωσε ο κ. Τσίπρας ότι θα διατεθεί για την εφάπαξ ενίσχυση των ασθενέστερων (720 εκατ. ευρώ), για την επιστροφή κρατίσσεων σε συνταξιούχους (315 εκατ. ευρώ) και για την ενίσχυση της ΔΕΗ (360 εκατ. ευρώ). Και αυτό γιατί το πρωτογενές πλεόνασμα κατά τις εκτιμήσεις θα διαμορφωθεί στο 3,1% του ΑΕΠ αντί του 2,8%.

Η καθημερινότητα ορθώνει εμπόδια στην προσπάθεια του κ. Τσίπρα να προωθήσει ένα θετικό αφήγημα. Πρόσφατο παράδειγμα, οι πλημμύρες στη Δυτ. Αττική.

Ετσι, περιμένουν αφενός την τυπική συμφωνία των θεσμών επί του τελικού μεγέθους του υπερπλεονάσματος και, αφετέρου, τη σύμφωνη γνώμη τους για τον τρόπο που αυτά τα χρήματα θα διατεθούν. Ο κ. Τσίπρας, δηλαδή, περιμένει το πράσινο φως των θεσμών πριν προχωρήσει σε ανακοινώσεις για τον τρόπο με τον οποίο σκοπεύει να διαθέσει αυτά τα επιπλέον χρήματα, ενώ ευρύτερη συζήτηση διεξάγεται και εντός της κυβέρνησης για το εάν είναι προτιμότερο το συγκεκριμένο ποσό να αξιοποιηθεί για τη δημιουργία «μαξιλαριού» ενόψει της προσπάθειας επιστροφής της χώρας στις αγορές.

Ο κ. Τσίπρας δέχεται εισογήσεις για την ενίσχυση εισοδημάτων μεταξύ 20.000 και 30.000 ευρώ, δηλαδή της μεσαίας τάξης.

Σύμφωνα με πληροφορίες, ο κ. Τσίπρας δέχεται εισογήσεις να αξιολογήσει αυτό το ποσό για επιμέρους ενισχύσεις, όπως για παράδειγμα προς τους πλημυροπαθείς, αλλά και προκειμένου να ανοίξει την εισοδηματική «ψαλίδα» των δικαιούχων της εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης. Να φθάσει, δηλαδή, προς τα πάνω και σε εισοδήματα της κλίμακας 20.000 έως 30.000 ευρώ, να

αφορά και τη μεσαία τάξη. Στο σημείο αυτό εκτιμάται ότι μπορεί να υπάρξει σύγκλιση με τους εταίρους. Οι εκπρόσωποι των θεσμών θεωρούν ότι η μεσαία τάξη επιβαρύνθηκε δυσανάλογα από τη δημοσιονομική πολιτική και δικαιοσύνη κομμάτι της «πίτας» που θα διανεμηθεί. Από την άλλη, όμως, θέλουν να ενισχυθεί το «μαξιλάρι» ρευστότητας.

Την ίδια στιγμή, η κυβέρνηση και προσωπικά ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας γνωρίζουν ότι στα μεσαία στρώματα θα κριθεί σε μεγάλο βαθμό

η εκλογική μάχη. Και στην προσπάθεια να προεταίριασει αυτές τις κοινωνικές ομάδες, η κυβέρνηση θα πρέπει να ξεπεράσει δύο πρόσφατα δικά της «ράφουλ». Το πρώτο ήταν οι αναφορές των υπουργών του οικονομικού επιτελείου ότι συνειδητά η κυβέρνηση επέλεξε να επιβαρύνει δυσανάλογα τη μεσαία τάξη. Το δεύτερο ήταν ο προσδιορισμός από τον κ. Τσακαλώτο της μεσαίας τάξης στα εισοδήματα ανάμεσα σε 12.000 και 18.000 ευρώ. Η κυβέρνηση κινδυνεύει να θεωρηθούν όλοι όσοι υπερβαίνουν αυτό το όριο ότι τους αντιμετωπίζει — πρωτίστως φορολογικά — ως ανώτερα οικονομικά στρώματα, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Ο κυβερνητικός σχεδιασμός για την επικοινωνιακή διαχείριση του «κουμπαρά» δημοσιονομικής υπεραπόδοσης επηρεάστηκε από τις εξελίξεις, και η ανακοίνωση των πρώτων παροχών έγινε εσπευσμένα,

πριν ολοκληρωθεί σε όλες τις λεπτομέρειες η συμφωνία με τους θεσμούς για το ακριβές ύψος του προς διανομή ποσού, καθώς και για τους δικαιούχους.

Αλλαγή ατζέντας

Ο κ. Τσίπρας επιχείρησε με τις ανακοινώσεις της προηγούμενης Δευτέρας να ανατρέψει μια δυσμενή για την κυβέρνηση και τους σχεδιασμούς του πολιτική ατζέντα. Να βγάλει από το κάδρο τα πιεστικά ερωτήματα για τη σύμβαση του υπουργού Εθνικής Άμυνας, Π. Καμμένου, για την πώληση πυρομαχικών στη Σ. Αραβία και να αποδυναμώσει τη συζήτηση για τη δυναμική ανασυγκρότηση του χώρου του Κεντροαριστεράς ερήμην του ίδιου, που προκλήθηκε από την απρόσμενη συμμετοχή στην ψηφοφορία της περασμένης Κυριακής. Το ότι ο πρωθυπουργός κρατάει σαν άσο στο μανίκι του τη διανομή

μεγαλύτερου του ανακωνοθέντος πλεονάσματος σε περισσότερους δικαιούχους προδόθηκε εν μέρει από τη σχετική αναφορά στο νομοσχέδιο για την καταβολή του βοηθήματος που κατατέθηκε στη Βουλή και θα έρθει προς ψήφιση στην Ολομέλεια αύριο.

Αναφορικά με τις εξελίξεις στην Κεντροαριστερά, κυβερνητικά και κομματικά στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ αναγνωρίζουν ότι προκάλεσε τουλάχιστον προβληματισμό η ανταπόκριση των πολιτών στην εκλογική διαδικασία. Ωστόσο, και αναφορικά με ένα δυναμικό μετεκλογικό τοπίο, θεωρούν ως θετική εξέλιξη ότι στον δεύτερο γύρο προκρίθηκαν η Φώφη Γεννηματά και ο Νίκος Ανδρουλάκης, καθώς εκτιμούν ότι εάν περνούσε στον δεύτερο γύρο ένας εκ των Γ. Καμίνη και Στ. Θεοδωράκη ο νέος φορέας θα ήταν πιο εύκολο να προσγγίσει τη Ν.Δ. του Κυριάκου Μητσοτάκη.

Τα εμπόδια

Η πείσμων καθημερινότητα εξελίσσεται στο μεγαλύτερο εμπόδιο της κυβέρνησης και του κ. Τσίπρα, στην προσπάθεια να προωθηθεί ένα θετικό αφήγημα διάσωσης της χώρας και μετάβασης της σε ένα επόμενο στάδιο. Οι ανθρωπιστικές πλημμύρες που έπληξαν τα ημερήσια της Τετάρτης περιοχές της Δυτ. Αττικής είναι το πιο πρόσφατο παράδειγμα αυτής της πραγματικότητας. Από το κλείσιμο της δεύτερης αξιολόγησης και μετά, η κυβερνητική ηγεσία επιμονά και κοπιαστικά προσπαθεί να επιβάλει το θετικό αφήγημά της για είσοδο της χώρας και της οικονομίας στον ενάρετο κύκλο εξόδου από την κρίση. Το πρώτο μεγάλο εμπόδιο που ορθώθηκε στο αφήγημα κονομικότητας ήταν οι σφοδρές συκοφαντίες που γέμισαν την Αθήνα. Ακολούθησαν, τον Αύγουστο, οι μεγάλες πυρκαγιές στην Αττική, που εξελίχθηκαν σε επικοινωνιακό Βατερλό για την κυβέρνηση, και η πετρελαιοκηλίδα που έπληξε τα παράλια. Στην ίδια αλυσίδα θα πρέπει να προστεθούν τα διαδοχικά εμπόδια στις δύο μεγάλες επενδύσεις σε Ελληνικό και Σκουριές και, πρόσφατα, η κορήνηση διήμερης άδειας στον δολοφόνο της 17N Δημήτρη Κορφονιά, γεγονός που προκάλεσε σφοδρές διενεχθείς αντιδράσεις. Σε όλα αυτά, πλέον, η κυβέρνηση δεν μπορεί να απαντήσει με την επίρριψη ευθυνών στους «άλλους». Η διακυβέρνηση της χώρας για σχεδόν τρία χρόνια την καθιστά μέτοχο της ευθύνης και καταδεικνύει την αποτυχία στην αποτελεσματική διαχείριση της καθημερινότητας.

Κάποτε οι θυσίες γίνονταν «για να σωθεί η χώρα». Πλέον γίνονται για να βγει υπερπλεόνασμα και να μοιράσει παροχές η κυβέρνηση. Στην πράξη, από το πρωτογενές πλεόνασμα των 5,3-5,5 δισ. ευρώ που αναμένει να έχει φέτος, η κυβέρνηση θα μοιράσει μόλις 1 δισ. στα νοικοκυριά τον Δεκέμβριο, ως εφάπαξ επίδομα στήριξης και ως επιστροφή αναδρομικών στους συνταξιούχους (720 και 315 εκατ. ευρώ αντίστοιχα, τα οποία δεν χαρίζονται, αλλά οι συνταξιούχοι τα κέρδισαν δικαστικά), ενώ άλλα 360 δισ. θα δοθούν στη ΔΕΗ για οφειλές Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας.

των Μαίρης Λαμμαδίτη
Κωστή Χ. Πλάντζου,
kostisplantzou@gmail.com.

Το 1 δισ. που θα μοιραστεί δεν θα φτάσει όμως σε εκατομμύρια νοικοκυριά που το έχουν ανάγκη. Μικρή ανάσα θα πάρουν 3,4 εκατομμύρια πολίτες προτού υποστούν και πάλι νέες και μεγαλύτερες στερήσεις που τους ετοιμάζει η κυβέρνηση - από το 2018 και έως το 2022 τουλάχιστον.

Παρ' όλα αυτά, από την ανάσα της έκτακτης ενίσχυσης θα αποκλειστούν άνεργοι, εργαζόμενοι των 800 ευρώ και πάνω από 400.000 συνταξιούχοι. Οι περισσότεροι επειδή υπερβαίνουν έστω και για μισό ευρώ τα κριτήρια που έχουν τεθεί για το επίσημο οικογενειακό εισόδημα. Επιπλέον όσοι λαμβάνουν σύνταξη 750 έως 999 ευρώ, δεν δικαιούνται να πάρουν ούτε ένα ευρώ, καθώς δεν ανήκουν ούτε στα νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα, ούτε και στους συνταξιούχους που περιμένουν την επιστροφή των εισφορών.

Για φέτος η χώρα χρειάζεται πρωτογενές πλεόνασμα 3,1 δισ. (1,75% του ΑΕΠ), αλλά η κυβέρνηση το έχει εκτιοξέψει ήδη στα 5,3 δισ. ευρώ (3% του ΑΕΠ). Και το πέτυχε όχι μέσω της εισπραξίας των φόρων που επέβαλε (αντιθέτως έχει ανοίξει τρύπα 2 δισ. από φόρους που δεν μπορεί να εισπράξει), αλλά κόβοντας κρατικές δαπάνες 3 δισ. ευρώ από όσες προέβλεπε για φέτος το μνημόνιο!

Ποιες δαπάνες όμως;

- 300 εκατομμύρια τα στερήθηκαν η δημόσια Υγεία και η πρόνοια, δηλαδή οι οικονομικά και κοινωνικά ασθενέστεροι, τους οποίους η κυβέρνηση θέλει να προστατέψει.
- Άλλο μισό δισ. ευρώ από συντάξεις και εφάπαξ που δεν πληρώνει το κράτος.
- Μισό δισ. ευρώ επιπλέον από διπλές εισφορές ΕΦΚΑ, που έπρεπε να μην τις εισπράττει μια ή και να τις έχει επιστρέψει

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ/ΓΡΗΓΟΡΟΣ ΚΟΝΤΑΡΗΣ

Ο Ευκλείδης Τσακαλώτος, αρμόχος, στο βήμα της Βουλής. Ο ίδιος είχε ομολογήσει πέρυσι στους δανειστές ότι από τον Μποναμά των 617 εκατ. που είχαν δοθεί τότε 200-300 εκατ. τα πήρε πίσω το Δημόσιο

Μποναμάς-κοροϊδία από το πλεόνασμα της υπερφορολόγησης

Αφού ρήμαξε όλους του Έλληνες στους άμεσους και τους έμμεσους φόρους, η κυβέρνηση μοιράζει τώρα μέρος από τα λεφτά που τους στέρησε και θα τους τα πάρει πάλι πίσω με τα μέτρα του 2018

από το καλοκαίρι κιόλας.

■ Ακόμη 1,1 δισ. ευρώ στέρησε η κυβέρνηση από τις δημόσιες επενδύσεις και την ανάπτυξη, αφού έως τον Οκτώβριο έπρεπε να έχει δώσει τρία δισ. ευρώ για έργα, αλλά δεν έχει δώσει ακόμα ούτε δύο.

Αμέσως μόλις δοθεί το μέρισμα, τα πράγματα δυσκολεύουν πολύ. Για το 2018 η κυβέρνηση δεσμεύτηκε για διπλάσιο πρωτογενές πλεόνασμα (3,5% αντί 1,75% του ΑΕΠ φέτος). Πρέπει δηλαδή να εξοικονομήσει πάνω από 6,5 ή και 7 δισ. ευρώ σε μια χρονιά αν θέλει περισσότερα για να δώσει ξανά Μποναμά τα επόμενα Χριστούγεννα. Ενώ το 2019-2020 έρχονται διπλές μειώσεις σε αφορολόγιο και συντάξεις,

οι οποίες έχουν ψηφιστεί από φέτος κιόλας.

Τα μισά τα «αρπάζει» και πάλι το κράτος

Το έχει ομολογήσει και ο ίδιος ο υπουργός Οικονομικών Ευκλείδης Τσακαλώτος πέρυσι, στην επιστολή συγγνώμης που απέστειλε στους δανειστές. Εκεί τους έλεγε ότι για τα 617 εκατ. που είχαν δοθεί σαν «Μποναμάς», το πραγματικό δημοσιονομικό κόστος για το κράτος δεν ξεπερνά τα 300-400 εκατ. ευρώ, αφού τα 200-300 εκατ. θα τα πάρει πίσω το Δημόσιο. Αν, π.χ., κάποιος πάρει 500 ευρώ και τα δώσει για να βάλει πετρέλαιο θέρμανσης (για το

οποίο το επίδομα θα κοπεί και άλλο φέτος) τα 350 ευρώ πάνε κατευθείαν για ειδικούς φόρους κατανάλωσης και ΦΠΑ, ενώ ο πρατηριακός θα πληρώσει επίσης φόρους εισοδήματος και εισφορές ΕΦΚΑ, για το μικρό κέρδος που του μένει.

Με αυξήσεις προκαταβολών φόρων (έως 100% για το επόμενο έτος) και προληπτικό κόψην 3 δισ. ευρώ στις κρατικές δαπάνες -πριν καν το ζητήσουν οι δανειστές- η κυβέρνηση στέρησε τα νοικοκυριά και την οικονομία από χρήμα που, κατά ένα μέρος, θα τα μοιράσει στις προσεχείς τρεις εβδομάδες σε 3,4 εκατομμύρια δικαιούχους.

Την ίδια ώρα οι πιο φτωχοί γίνονται

protothema.gr
newmoney.gr
mailedita.gr
olivemagazine.gr
newsauto.gr
themanews.com

**Τους πήραν
€34.000,
Τους δίνουν
€1.100!**

Τέσσερα παραδείγματα συνταξιούκων αποδεικνύουν την υποκρισία της κυβέρνησης με τον «μπονάμα»

1 **ΕΧΑΣΕ**
€16.716
τον χρόνο

ΠΑΙΡΝΕΙ
€535
επιστροφή

Ο κ. Τέλης Κάντας, συνταξιούχος ναυπλιακός πράκτορας μετά από 40 χρόνια εργασίας, έβγαλε αρχική σύνταξη 1.890 ευρώ και περίπου 1.000 ευρώ επικουρική. Σήμερα παίρνει κύρια σύνταξη 1.067 ευρώ και επικουρική 430. Η συνολική του απώλεια είναι 1.393 ευρώ τον μήνα και 16.716 ευρώ τον χρόνο. Με το ψαλίδι του 2019 αναμένει και νέα συρρίκνωση. Η επιστροφή που δικαιούται από την παρακρατηθείσα εισφορά είναι 535 ευρώ.

2 **ΕΧΑΣΕ**
€15.600
τον χρόνο

ΠΑΙΡΝΕΙ
€450
από την επιστροφή της εισφοράς υπέρ υγείας

Ο κ. Μανώλης Βογιατζάκης, συνταξιούχος της Εμπορικής, έλαβε αρχική μεικτή σύνταξη 2.600 ευρώ. Με τις περικοπές σήμερα η σύνταξη του δεν υπερβαίνει τα 1.300 ευρώ. Έχασε δηλαδή το 50% του εισοδήματός του, ήτοι 15.600 ευρώ ετησίως. Η επιστροφή που δικαιούται από την εισφορά υπέρ υγείας είναι 450 ευρώ.

3 **ΕΧΑΣΕ**
€1.248
τον χρόνο

ΠΑΙΡΝΕΙ
€60-90
από την επιστροφή των εισφορών υπέρ υγείας

Η κυρία Φανή Λακατσά, συνταξιούχος εκπαιδευτικός, βγήκε στη σύνταξη με 1.200 ευρώ (κύρια + επικουρική + μείρισμα). Σήμερα λαμβάνει καθαρά 900 ευρώ, αφού χάνει ετησίως 840 ευρώ εξαιτίας της αύξησης των εισφορών υπέρ υγείας. Σύνολο 1.248 ευρώ. Υπολογίζει ότι το 2019 θα υποστεί νέα περικοπή 15% καθώς εμφανίζει προσωπική διαφορά. Θα της επιστραφούν από την εισφορά υπέρ υγείας 60-90 ευρώ.

4 **ΕΧΑΣΕ**
€504
ετησίως από την αύξηση των εισφορών υγείας

ΠΑΙΡΝΕΙ
€0

Ο κ. Σπύρος Δούλης, συνταξιούχος του ΙΚΑ, πήρε αρχική σύνταξη 700 ευρώ και 180 επικουρική. Δεν είχε μνημονιακές περικοπές. Έχασε όμως εμμέσως 504 ευρώ τον χρόνο εξαιτίας της αύξησης των εισφορών υπέρ υγείας στην κύρια και την επικουρική σύνταξη. Ο κ. Δούλης δεν θα πάρει ούτε έκτακτη ενίσχυση, ούτε επιστροφή από την εισφορά υπέρ υγείας, καθώς δεν εμπίπτει ούτε στη μία ούτε στην άλλη κατηγορία.

φτωχότεροι, καθώς τα εισοδήματα όλων συμπεζώνονται όλο και πιο κάτω. Στα δύο πρώτα χρόνια κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ κάθε φτωχό νοικοκυριό «φτώχυνε» 108-227 ευρώ επιπλέον. Στην Ελλάδα του 2016 (με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ) φτωχός ήταν όποιος ζούσε με 4.500 ευρώ τον χρόνο (ή 9.450 ευρώ για τετραμελή οικογένεια). Το 2015 το όριο της φτώχειας ήταν 4.512 ευρώ (9.475 για τετραμελή οικογένεια), ενώ το 2014 τα 4.608 ευρώ (ή 9.677 ευρώ για οικογένεια).

Πολλαπλά τα κτυπήματα για όλους

Κανένας δεν έμεινε ανεπλήρωτος από τα μέτρα που επιβλήθηκαν το 2017, ενώ οι περισσότεροι θα πάρουν ελάχιστα ή τίποτα απολύτως από το 1 δισ. ευρώ που θα μοιράσει η κυβέρνηση.

1 Ο μέσος εργαζόμενος έχασε μισό μισθό αλλά δεν παίρνει επίδομα: Η κατακύβητα των εισοδημάτων συνεχίστηκε το 2017. Ένας ιδιαίκτος υπάλληλος έπαιρνε πέρυσι 986 ευρώ (μέσος μισθός στην Ελλάδα το 2016), αλλά φέτος έπεσε στα 956 (στοιχεία ΕΦΚΑ Ιανουαρίου). Έχασε δηλαδή 30 ευρώ τον μήνα ή 420 ευρώ μόλις σε έναν χρόνο, επί της ουσίας μισό μισθάκι. Για ετήσιο εισόδημα 13.800 ευρώ δεν δικαιούται μείρισμα (το εισοδηματικό όριο αναμένεται να τεθεί στα 9.000 για άγαμους και 13.350 ευρώ για έγγαμους), οπότε χάνει και τα 375-437,5 ευρώ που μοιράζει η κυβέρνηση.

2 Οι μισθωτοί έχασαν 200-700 ευρώ: Όλοι οι μισθωτοί και συνταξιούχοι που ζουν με 700 ευρώ καθαρά και πάνω έχασαν 200 ευρώ το 2017, όσο μειώθηκε η έκπτωση φόρου εισοδήματος που είχαν. Ταυτόχρονα αυξήθηκαν μια ντουζίνα έμμεσοι φόροι (καύσιμα, τοιγάρα κ.λπ.). Ειδικά οι κάτοικοι νησιών του Αιγαίου έχασαν τουλάχιστον 500 ευρώ επιπλέον, μόνο και μόνο επειδή εκεί ο ΦΠΑ αυξήθηκε φέτος 50% (από 16% σε 24% και από 9% σε 13%). Αν, π.χ., ένας μισθωτός ζει σε νησί και δαπανά 7.000 ευρώ κάθε χρόνο, περίπου 1.000 ευρώ από αυτά ήταν το 2016 ο ΦΠΑ στις αγορές του. Το 2017, όμως, πλήρωσε για ΦΠΑ 1.500 ευρώ, δηλαδή 500 ευρώ παραπάνω από όσα πριν από τις αυξήσεις. Ως χαμηλόμισθος, αν είναι άγαμος θα πάρει μείρισμα 500 ευρώ ή 600 ευρώ αν είναι έγγαμος.

3 Ανεργοί πλήρωσαν 770-4.600 ευρώ στην εφορία και θα πάρουν 350-900 ευρώ: Ανεργος εγγεγραμμένος στα μητρώα του ΟΑΕΔ, με συνολικό

δωλοθέν εισόδημα το 2016 μόλις ...1,01 ευρώ από τόκους καταθέσεων φορτώθηκε φέτος πρόσθετο φόρο 4.621,76 ευρώ! Λόγω τόκων «πάσχηκε» στα τεκμήρια, επειδή νοικιάζει σπίτι 85 τ.μ. και έχει ΙΧ. 1600 κυβικών του 2010. Το εκκαθαριστικό του αναγράφει φόρο εισοδήματος 2.310,88 ευρώ και άλλα τόσα σαν προκαταβολή φόρου 100% (κι από το πρώτο ευρώ σαν να ήταν ελεύθερος επαγγελματίας). Με τεκμαρτό εισόδημα 10.503,99 ευρώ που υπολόγισε η Εφορία, δικαιούται 675 ευρώ επειδή είναι έγγαμος. Αν ήταν άγαμος θα έκανε το μείρισμα (350 ευρώ), καθώς και αν είχε μεγαλύτερες καταθέσεις ή δικό του σπίτι με αντικειμενική πάνω από 180.000 ευρώ.

Αν και φαντάζει ακραία, η περίπτωση είναι πέρα για πέρα αληθινή και ενδεικτική. Λόγω μείωσης εισοδημάτων και αφορολόγητου, φέτος πιάστηκαν στην ίδια παγίδα 2 εκατομμύρια φορολογούμενοι, ακριβώς επειδή δεν είχαν εισοδήματα για να καλύψουν τα τεκμήρια διαβίωσης. Φορολογήθηκαν για 7 δισ. επιπλέον από όσα δήλωσαν οι ίδιοι. Κατά μέσον όρο, η Εφορία υπολόγισε 3.500 ευρώ επιπλέον τεκμαρτό εισόδημα στον καθένα, κάτι που σημαίνει και 770 ευρώ επιπλέον φόρο, οι εισοδήματα που ποτέ δεν είχαν!

4 Έχασαν 400 ευρώ από ενοίκια και δεν θα πάρουν επίδομα: Οι φορο-

λογούμενοι που εισπράττουν εισοδήματα από ενοίκια, πλήρως αναμειγμένους φόρους φέτος έως και 36,36%. Φορολογούμενος με εισοδήματα από ενοίκια 10.000 ευρώ, το 2016 πλήρωσε φόρο 1.100 ευρώ και το 2017 1.500 ευρώ, δηλαδή επιβαρύνθηκε 400 ευρώ.

Τα χειρότερα είναι μπροστά

Στη δίνη των περικοπών χωρίς πάτο έχουν παγιδευτεί ειδικά οι συνταξιούχοι. Θα πάρουν αναδρομικά 315 εκατ. ευρώ, αλλά ήδη έχασαν 1,8 δισ. στη διετία 2016-2017 και θα αμορραγήσουν ξανά το 2019 με τη μείωση του 18% στις κύριες και τις επικουρικές συντάξεις (κόστος μέτρων άνω των 2 δισ.).

Παράλληλα η μείωση του αφορολόγητου και του επιδόματος πετρελαίου, καθώς και η αύξηση της έμμεσης φορολογίας απομυζούν το «κουτσουφεμένο» εισόδημα που τους έχει απομείνει. Τι μεγαλύτερη αφαιμάξη υπέστησαν οι δικαιούχοι του ΕΚΑΣ, των επικουρικών συντάξεων, οι νέοι συνταξιούχοι λόγω γήρατος και χρεώσεως, οι υψηλοσυνταξιούχοι (με το νέο πλαφόν) και οι συνταξιούχοι τραπεζικού.

Σύμφωνα με τον τομέαρχη της Ν.Δ. Γιάννη Βρούτση, το κόστος της δημοσιονομικής προσαρμογής της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝ.ΕΛ. στις συντάξεις αγγίζει τα 10 δισ. ευρώ.

EUROLAND

Κοινωνική Ευρώπη, μία νέα Παιδεία

Του ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΤΟΦΛΟΥ

Ο Ζακ Ντελόρ, θέλοντας κάποτε να δώσει μία περισσότερο πολιτική και κοινωνική διάσταση στην προοπτική της Ενωμένης Ευρώπης, είχε υπογραμμίσει ότι είναι «αδύνατον να ερωτευτείς μία κοινή αγορά» όσο και να το προσπαθήσεις. Η βαθιά οικονομική κρίση, η οποία χτύπησε την καρδιά του ευρωπαϊκού οικοδομήματος απειλώντας και την ίδια την ύπαρξη του ενιαίου νομισματός, απέδειξε την αλήθεια των λόγων, τη στοχαστικότητα και τη διορατικότητα του σοφού πρώην ηγέτη της Κομισιόν. Η Ευρώπη χρειάζεται αναμφίβολα ένα ισχυρό κοινωνικό υπόβαθρο, υπερεθνικής εμβέλειας, όχι για να εξισορροπεί μόνο οικονομικές εξελίξεις, αλλά και για να καταφέρει να επιτύχει την ολοκλήρωσή της, την ένωση.

Η οικονομική Ευρώπη προϋποθέτει την πολιτική Ευρώπη, για την οποία προαπαιτούμενη βάση είναι η κοινωνική Ευρώπη. Τι μπορεί να σημαίνει όμως αυτό; Προ-

Γκέτεμποργκ της Σουηδίας, το κορυφαίο θέμα για τη συγκρότηση ενός κεντρικού κοινωνικού πυλώνα είναι πράγματι η παιδεία. Η αναβάθμιση της παιδείας και των εκπαιδευτικών συστημάτων σε μία πανευρωπαϊκή βάση πραγμάτων. Η παιδεία θα πρέπει ίσως να λειτουργήσει ως το κρισιμότερο προωθητικό μοτέρ αυτού του μοναδικού οικονομικού και πολιτικού project που λέγεται Ενωμένη Ευρώπη και τώρα είναι η ευκαιρία.

Η παιδεία εμπεριέχει ως γνωστόν πολλά και ουσιαστικά θέματα, ως επιστημονικά τη μείωση των ταξικών αντιθέσεων, πράγμα που διευκολύνει την κοινωνική συνοχή, η οποία έχει διαταραχθεί πολύ άσχημα τα χρόνια της κρίσης στα κράτη-μέλη. Η παιδεία λειτουργεί σαν κοινωνικός αναβατήρας, προσφέροντας τη γνώση, χωρίς διακρίσεις, σε όσους έχουν τα προσόντα και τη δίψα της δημιουργίας και της επιτυχίας. Αρα, με την παιδεία ανανεώνονται οι οικονομικές και πολιτικές ελίτ, απελευθερώνονται ηγετικές ικανότητες, βελτιώνονται δεξιότητες, γεννιούνται καινοτόμες ιδέες κ.λπ. Απαιτούνται λοιπόν υψηλά στάνταρ, αλλά παράλληλα δυνατά κίνητρα και όροι που θα υποστηρίξουν την πρόσβαση στην παιδεία, όλων των βαθμίδων, από το σύνολο της κοινωνίας. Αυτό σημαίνει πολιτική, δημοκρατία και δημόσιος χώρος, απόλυτα ταυτισμένα στοιχεία με την ευρωπαϊκή κουλτούρα. Τέτοιου τύπου πολιτική είναι αναγκαία, ειδικότερα σήμερα, με δεδομένο ότι η κρίση έχει τσακίσει τη μεσοία τάξη, τα εισοδήματα της οποίας δεν μπορούν να στηρίξουν τις σπουδές των παιδιών της.

Παράλληλα βεβαίως, η υψηλού επιπέδου παιδεία αποτελεί το πλέον σύγχρονο εργαλείο για την αύξηση της παραγωγικότητας των οικονομικών κρατών-μελών, άρα και για την οικονομική ανάπτυξη της Ευρώπης. Είναι καθαρά στοιχείο της ανταγωνιστικότητας το υψηλής ποιότητας ανθρώπινο δυναμικό, η κατάρτιση, η εξειδίκευση, η ικανότητα προσαρμογής και συνεργασίας, σε ένα παγκόσμιο περιβάλλον το οποίο αλλάζει με υπεργιγάντια ταχύτητα, με νέες τεχνολογίες και εφαρμογές. Στοιχεία θεμελιώδη για το μέλλον είναι όλα αυτά και είναι χαρακτηριστικό πως στο μέτωπο αυτό οι Ηνωμένες Πολιτείες προηγούνται με μεγάλη απόσταση. Τέλος, όμως, η προτεραιότητα σε παιδεία και σε σύγχρονα εκπαιδευτικά προγράμματα πάνω σε μία κοινή αντίληψη, είναι αυτή η πολιτική η οποία μπορεί να δημιουργήσει την απαραίτητη κοινή ευρωπαϊκή συνείδηση. Να νιώσουμε πολίτες της Ευρώπης!

Με την παιδεία ανανεώνονται οι οικονομικές και πολιτικές ελίτ, απελευθερώνονται ηγετικές ικανότητες, γεννιούνται καινοτόμες ιδέες.

φανώς όχι την επανίδρυση του χρυσού κοινωνικού κράτους, όπως αναπτύχθηκε μετά το 1950 συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της Δύσης. Το μοντέλο αυτό, δυστυχώς, είναι αδύνατον να σταθεί και να συντηρηθεί πλέον μέσα στις συνθήκες του άγριου ανταγωνισμού που επέφερε η παγκοσμιοποίηση, αλλά δεν συνεπάγεται ότι η Ευρώπη θα πρέπει να παραμείνει με σταυρωμένα τα χέρια, παρακολουθώντας τη διόγκωση του λαϊκισμού και του εθνικισμού, εξαιτίας του κοινωνικού ελλείμματος που προκλήθηκε. Κοινωνική Ευρώπη μπορεί να σημαίνει ισχυρή πολιτική, σε ενιαίο επίπεδο, που θα αμβλύνει σημαντικά τις νέες εκρηκτικές ανισότητες μεταξύ των μεγάλων κοινωνικών ομάδων. Σημαίνει επίσης πολιτική νέων και ίσων ευκαιριών πρόσβασης, για όλες τις κοινωνικές τάξεις, στα βασικά δημόσια αγαθά, όπως είναι η υγεία και πρωτίστως η παιδεία.

Ανεξαρτήτως των συμπερασμάτων και των θέσεων που θα προκύψουν μετά την προχθεσινή σύνοδο για την εργασία και την καταπολέμηση της ανεργίας, στο

«Η έωλη θριαμβολογία της κυβέρνησης»

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑ *

Η κυβέρνηση θριαμβολογεί για την υπέρβαση του δημοσιονομικού στόχου το 2017 και για τη δυνατότητα, εξαιτίας αυτής, διανομής κοινωνικού μερίσματος.

Δικαιούται όμως να θριαμβολογεί; Η απάντηση είναι αρνητική, για μια σειρά από λόγους.

1ον. Η υπέρβαση του δημοσιονομικού στόχου δεν οφείλεται στον ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης.

Αντιθέτως, η τελευταία έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «ψαλιδίζει», για ακόμη μία φορά, τον εκτιμώμενο ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης, στο 1,6% για το 2017, από αρχική πρόβλεψη για 2,7%.

Μάλιστα, όταν αναθεωρούνται επί τα βελτίω οι προβλέψεις για τον ευρωπαϊκό ρυθμό ανάπτυξης, η Ελλάδα ακολουθεί καθοδική πορεία, αποτελώντας –την τελευταία τριετία– τη μοναδική «αρνητική αναπτυξιακή έκπληξη».

Επιβεβαιώνεται έτσι ότι η κυβέρνηση, αφού οδήγησε την οικονομία και πάλι στην ύφεση την περίοδο 2015-2016, αδυνατεί να την οδηγήσει στην ανάκαμψη και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

2ον. Η υπέρβαση του δημοσιονομικού στόχου δεν οφείλεται στην επιστροφή στην κανονικότητα.

Γιατί, αλήθεια, πώς μπορεί να υπάρξει επιστροφή στην κανονικότητα όταν υφίστανται ακόμη κεφαλαιακοί περιορισμοί; Όταν υποχωρεί η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας; Όταν επβάλλονται, τα επόμενα χρόνια, νέοι φόροι και πρόσθετες περικοπές στις συντάξεις; Όταν ενισχύεται η «φυγή επιστημόνων» στο εξωτερικό; Όταν η μερική απασχόληση κερδίζει συνεχώς έδαφος και η μακροχρόνια ανεργία, ως ποσοστό της συνολικής ανεργίας, αυξάνει; Όταν διογκώνονται οι ληξιπρόθεσμες οφειλές των ιδιωτών; Όταν εξακολουθεί να υφίσταται εσωτερική στάση πληρωμών; Όταν οι καταθέσεις νοικοκυριών και επιχειρήσεων έχουν μειωθεί σημαντικά και δεν επιστρέφουν ουσιαστικά στο τραπεζικό σύστημα; Όταν η χώρα παραμένει «απούσα» από το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης; Όταν οι ουσιαστικές παρεμβάσεις για τη ρύθμιση του χρέους, αναγκαίες εξαιτίας τόσο της επιβάρυνσής του τα τελευταία χρόνια όσο και της μη τήρησης των σχετικών δεσμεύσεων από πλευράς των εταίρων, παραπέμπονται για μετά το καλοκαίρι του 2018 και πιθανόν θα συνδέονται με την εφαρμογή ενός αυστηρού μηχανισμού επιτήρησης και εποπτείας;

3ον. Η υπέρβαση του δημοσιονομικού στόχου δεν οφείλεται στον περιορισμό της διαφθοράς και της φοροδιαφυγής.

Συγκεκριμένα:

α) Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία του υπουργείου Οικονομικών, οι επιδόσεις της κυβέρνησης στο πεδίο καταπολέμησης της φορο-

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Σεπτέμβριος 2017), η αύξηση των έμμεσων φόρων την τελευταία διετία διόγκωσε την «απώλεια εσόδων από ΦΠΑ», δηλαδή τη φοροδιαφυγή.

Η Ν.Δ. ψηφίζει τη διανομή του έκτακτου επιδόματος, καθώς αποτελεί μια ελάχιστη ανακούφιση στους πολίτες τους οποίους η ίδια η κυβέρνηση έχει οδηγήσει σε αδιέξοδο.

διαφυγής και του λαθρεμπορίου είναι από πενήντες έως ανύπαρκτες. Κυβέρνηση η οποία υποσχόταν έσοδα 3 δισ. ευρώ από τη φοροδιαφυγή μέσα σε 6 μήνες και τελικά «κατάφερε» να εισπράξει πολύ λιγότερα από 100 εκατ. ευρώ μέσα σε 30 μήνες.

β) Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Σεπτέμβριος 2017), η αύξηση των έμμεσων φόρων την τελευταία διετία διόγκωσε την «απώλεια εσόδων από ΦΠΑ», δηλαδή τη φοροδιαφυγή.

γ) Το υπουργείο Οικονομικών, τον Δεκέμβριο του 2013, προέβη στο άνοιγμα ειδικού λογαριασμού στην Τράπεζα της Ελλάδος, όπου κατατίθενται χρηματικά ποσά τα οποία προέρχονται από εγκλημα-

τικές δραστηριότητες κατά του ελληνικού Δημοσίου. Από τη σύσταση του λογαριασμού μέχρι περίπου το τέλος του 2014, κατατέθηκαν ποσά ύψους 34,3 εκατ. ευρώ και διατέθηκαν 26,8 εκατ. ευρώ για τη χρηματοδότηση κοινωνικής πολιτικής. Αντίστοιχα, για το έτος 2015, σύμφωνα με απάντηση του υπουργείου Οικονομικών, το ποσό που κατατέθηκε στον λογαριασμό ανήλθε μόλις περίπου στα 4 εκατ. ευρώ. Εκτοτε, το υπουργείο Οικονομικών αρνείται να προσέλθει στη Βουλή και να δώσει στοιχεία για το 2016 και το 2017.

4ον. Η υπέρβαση του δημοσιονομικού στόχου οφείλεται:

α) Στην ανελέητη φορολογική και ασφαλιστική επιδρομή επί των πολιτών, συνειδητή κυβερνητική επιλογή.

Είναι χαρακτηριστικό ότι οι συνολικές ληξιπρόθεσμες οφειλές των πολιτών προς την εφορία και τα ασφαλιστικά ταμεία αγγίζουν πλέον τα 130 δισ. ευρώ, αυξημένες κατά 45 δισ. ευρώ ή άνω του 50% από το 2014, απόδειξη της εξάντλησης της φοροδοτικής ικανότητας των πολιτών.

β) Στα αναγκαστικά μέτρα εισπραχθέντα σε 1.000.000 πολίτες, με επιπλέον 733.000 πολίτες να κινδυνεύουν, άμεσα, με κατασχέσεις.

γ) Στη διευρυμένη εσωτερική στάση πληρωμών, μεταξύ άλλων,

με τεράστιες καθυστερήσεις στην απονομή των συντάξεων και με αναστολή επενδυτικών δαπανών.

Είναι ενδεικτικό ότι οι δαπάνες του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, οι οποίες έχουν υψηλό αναπτυξιακό πολλαπλασιαστή, παρουσίασαν υστέρηση έναντι του στόχου πάνω από 500 εκατ. ευρώ το 2016, όσο περίπου και το κοινωνικό μέρισμα που διένειμε πέρυσι η κυβέρνηση. Φέτος, μέχρι σήμερα, η σχετική υστέρηση ξεπερνάει το 1 δισ. ευρώ.

5ον. Η κυβέρνηση «από τη μία τσέπη» δίνει εφάπαξ κοινωνικό μέρισμα και «από την άλλη τσέπη» συρρικνώνει μόνιμα το διαθέσιμο εισόδημα των πολιτών, και μάλιστα σε πολλαπλάσιο βαθμό.

Επιστρέφει, τον Δεκέμβριο, 720 εκατ. ευρώ σε πολίτες, για να τους επιβαρύνει, από τον Ιανουάριο, με πρόσθετα μέτρα ύψους 1,9 δισ. ευρώ. Μέτρα που, μαζί με αυτά που έχουν ήδη ληφθεί και αυτά που ακολουθούν, ανεβάζουν τον συνολικό «λογαριασμό» της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ και ΑΝΕΛ στα 14,5 δισ. ευρώ, όπως επιβεβαιώνει και η πρόσφατη ευρωπαϊκή έκθεση για την πορεία του ελληνικού προγράμματος («The ESM Stability Support Programme», Νοέμβριος 2017).

Επιστρέφει 315 εκατ. ευρώ στους συνταξιούχους, ποσό που παρακρατήθηκε για μνημιαία εισφορά υγειονομικής περιθάλψης προηγούμενων ετών, όταν τους έχει επιβάλει μόνιμες εισφορές υπέρ υγείας σε κύριες και επικουρικές συντάξεις, ετήσιου ύψους 710 εκατ. ευρώ.

Κυβέρνηση η οποία, συνολικά, έχει επιβάλει 27 νέους φόρους, έχει προχωρήσει σε 21 περικοπές συντάξεων και κοινωνικών επιδομάτων, έχει μειώσει, και μάλιστα 2 φορές, το αφορολόγητο, έχει αυξήσει –κύριος– τους έμμεσους φόρους (που είναι πιο άδικοι καθώς πλήττουν τους πιο αδύναμους), έκοψε το ΕΚΑΣ, δημιούργησε τη γενιά των 360 ευρώ. Πολιτικές που κάνουν τους «φτωχότερους φτωχότερους».

Η Νέα Δημοκρατία πρότεινε εξαρχής το κοινωνικό μέρισμα να αξιοποιηθεί για τη στέρηση των μακροχρόνια ανέργων, για τη μείωση του ΕΝΦΙΑ και την εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών του κράτους. Παρ' όλα αυτά, ψηφίζει τη διανομή του έκτακτου επιδόματος, καθώς αποτελεί μια ελάχιστη ανακούφιση στους πολίτες τους οποίους η ίδια η κυβέρνηση έχει οδηγήσει σε αδιέξοδο. Γίνεται δε με εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια, όπως ακριβώς έθε κορηγήθει και το 2014, σε αντιδιαστολή με τον πρόχειρο και οριζόντιο τρόπο με τον οποίο πέρυσι κορηγήθηκε.

* Ο κ. Χρήστος Σταϊκούρας είναι βουλευτής, τομέας Οικονομικών Ν.Δ.

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/11/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/11/2017

Σελίδα: 8

Η κοινωνική κρίση μέσα από φορολογικές δηλώσεις

Του **ΝΙΚΟΥ ΤΑΤΣΟΥ***

Η **Ανεξάρτητη** Αρχή Δημοσίων Εσόδων έδωσε στη δημοσιότητα στοιχεία από τις δηλώσεις και την εκκαθάριση του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων για τα οικονομικά έτη 2012-2016. Κατά κανόνα, όταν δημοσιεύονται τέτοια στοιχεία, οι αναλυτές επικεντρώνουν το ενδιαφέρον τους σε κάποια συγκεντρωτικά μεγέθη, όπως είναι το εισόδημα που δήλωσαν διάφορες επαγγελματικές τάξεις, το ποσό του φόρου που πλήρωσαν κ.λπ.

Κάποια άλλα στοιχεία, είτε γιατί δεν αφορούν το σύνολο των φορολογουμένων είτε γιατί απαιτούν κάπως μεγαλύτερο ψάξιμο, μένουν απαρατήρητα.

Ωστόσο, από την ανάλυση των στοιχείων αυτών μπορούν να γίνουν κάποιες χρήσιμες διαπιστώσεις όσον αφορά την ασκούμενη φορολογική πολιτική και τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην κοινωνία.

Ένα από τα «ψιλά» της εκ-

στην επιστροφή πολλών παιδιών (σε αρκετές περιπτώσεις με τις οικογένειές τους) στην πατρική κατοικία, λόγω αδυναμίας κάλυψης πλέον των δαπανών στέγασης ή/και διατροφής, καθώς και στην άτυπη συγκατοίκηση με τρίτους με σκοπό την από κοινού ανάληψη των στεγαστικών δαπανών. Σημειωτέον ότι η αύξηση αφορά μόνο αυτούς που υπέβαλαν φορολογική δήλωση. Ένας αριθμός αυτών που εθίγησαν τόσο πολύ από την κρίση ίσως δεν έκανε ούτε αυτό.

Μια επιμέρους κατηγορία όσων δήλωσαν ότι φιλοξενήθηκαν, η οποία έχει το δικό της ενδιαφέρον, είναι αυτοί που φιλοξενήθηκαν από δύο ή και τρεις διαφορετικές οικογένειες μέσα στο έτος. Ο αριθμός τους ήταν περίπου 63.000 το 2012, ξεπέρασε τις 88.500 το 2016. Για κάποια από τα άτομα αυτά η φιλοξενία «από εδώ και από εκεί» μπορεί να αποτελεί προθάλαμο ένταξης τους στην κατηγορία των αστέγων.

Από την άλλη, ίσως εκ πρώτης όψεως προκαλεί εντύπωση η διαπίστωση ότι, σε περίοδο κρίσης, οι ιατρικές δαπάνες που δήλωσαν οι φορολογούμενοι αυξήθηκαν από 1,1 δισ. το 2012 σε 1,6 δισ. το 2016 (αύξηση 45,4%). Ή ότι κατά μέσον όρο οι δαπάνες αυτές αυξήθηκαν ανά φορολογούμενο από 542 ευρώ το 2012 σε 929 ευρώ το 2016. Η αύξηση αυτή δεν οφείλεται στην οικονομική ευμάρεια της εποχής ή στο ότι γίναμε περισσότερο φιλάσθενοι.

Θα πρέπει μάλλον να αποδοθεί στους περιορισμούς που υπήρξαν στον τομέα της δημόσιας υγείας, που ανάγκασε τους πολίτες να υποκαταστήσουν τις δημόσιες δαπάνες με ιδιωτικές. Η τάση αυτή δεν προβλέπεται να ανακοπεί ή να αντιστραφεί στο εγγύς μέλλον.

Μέχρι τώρα όμως, με την έκπτωση των ιατρικών δαπανών από το εισόδημα, οι φορολογούμενοι είχαν κίνητρο να ζητούν αποδείξεις και συγκεντρώσουν το ποσό των (έστω) 1,6 δισ. ευρώ ιατρικών αποδείξεων, με αποτέλεσμα να φορολογηθούν γι' αυτά όσοι τα εισέπραξαν. Για τι ποσοστό άραγε από αυτό το 1,6 δισ. θα κοπούν στο εξής αποδείξεις μετά την κατάργηση επί της ουσίας της έκπτωσης των ιατρικών δαπανών και της μη ύπαρξης πλέον κινήτρου για τους πολίτες να τις ζητούν;

* Ο κ. Νίκος Τάτσος είναι καθηγητής Δημόσιας Οικονομικής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο και πρώην πρόεδρος της Ελλάδας στον ΟΟΣΑ.

Το 2012 ο αριθμός των φορολογουμένων που δήλωσαν ότι φιλοξενούνται ήταν 1,3 εκατ., ενώ το 2016 ξεπέρασε το 1,96 εκατ.

καθάρσις των φορολογικών δηλώσεων που κέντρισε το ενδιαφέρον μου είναι ο αριθμός των φορολογουμένων που δήλωσαν ότι κατέβαλαν ενοίκιο για παιδιά τους που σπουδάζουν στο εσωτερικό. Το 2012, δηλώθηκε ότι καταβλήθηκε ενοίκιο για 124.369 φοιτητές εσωτερικού, ενώ το 2016 ο αριθμός αυτός μειώθηκε σε 111.541. Δηλαδή, 12.828 φοιτητές αναγκάστηκαν, λόγω κρίσης, να μην εγγραφούν ή να διακόψουν τη διαμονή τους σε ΑΕΙ και ΤΕΙ που φοιτούν, τα οποία βρίσκονται μακριά από τον τόπο της κατοικίας τους, με ό,τι αυτό μπορεί να σημαίνει για την περαιτέρω πορεία τους και τις θυσίες που έγιναν μέχρι τώρα σε ατομικό, οικογενειακό και εθνικό επίπεδο.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει επίσης ο αριθμός των φορολογουμένων που δήλωσαν ότι φιλοξενούνται. Το 2012 ήταν 1,3 εκατ., ενώ το 2016 ξεπέρασε το 1,96 εκατ. Η αύξησή αυτή, κατά 50,7%, οφείλεται στην ανεργία,

ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ / ΚΥΡΙΑΚΗ 19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2017

62 **the end**

themosanastasiadis@arthrona.gr

Θέμος
Αναστασιάδης

Οι Έλληνες σε каранτινα στα αεροδρόμια εκτός Σένγκεν και Ε.Ε. λόγω ΣΥΡΙΖΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. ΕΝΑ ΠΑΘΟΓΕΝΕΙΑ 43 ΕΤΩΝ, Ο ΙΔΙΟΣ Ο ΤΣΙΠΡΑΣ

Τραγικό ψευτοσού μεσα στις λάσπες και τις σορούς των νεκρών και μετά με lear jet για Σουηδία

Πρόγερση για το πώς ουσιαστικά έχουμε πάρει θέση εκτός Ε.Ε., ενώ ο πρωθυπουργός της πιο εξωνημένης κυβέρνησης από επίσκοπ Τσοπάκογλου βλέπει... έξοδο από τα μνημόνια είναι η ντροπιαστική каранτινα που επέβαλε η Γερμανία στις πτήσεις από Ελλάδα. Ξαφνικά εκτός Σένγκεν, ξαφνικά Τρίτος Κόσμος, και καμία αντίδραση, έστω για τα μάτια του κόσμου, από τους προοικνημένους ΣΥΡΙΖΑΙΟΥΣ. Λέμε για τους πολιτικούς εγκληματίες υπουργούς που αμόλπισαν οσημισμένους τρομοκράτες να περνάνε ανενόλητοι μέσω Ελλάδας και τους Παρασκευόπουλους που άφησαν έξω αλλοδαπούς να πάνε να σκοτώσουν σθόα κορίτσια, Γερμανίδες και άλλες. Πάνω όμως δεν είναι μόνο αυτά που οδήγησαν στην τραγική και δυσόληνη каранτινα για τους Έλληνες, που οι συνοριοφύλακες της κυρίας Μέρκελ εφαρμόζουν, απ' ό,τι μαθαίνουμε, με ιδιαίτερη ζέση, αν όχι βαθιά κανονιστική που -επιτέλους- μας έβγαλαν στη θέση μας. Εκτός Ευρωπαίων. Τι να κάνουμε, οι Ξένοι δεν μπορούν να καταλάβουν εύκολα πώς... υπουργοί και πρόεδρος της Βουλής επιχειρηματολόγησαν υπέρ της άδειας στον Κουροβτίνα, ιδίως όταν... τόσο στενοί συγγενείς τους όπως ο υιός Βούτσα ήταν επί της υποδοχής! Ιδίως όταν ο ίδιος ο πρόεδρος θεωρεί την εκβολή του «Ρουβίκωνα» στη Βουλή και στις Ξένες πρεσβείες... και στο υπουργείο Εθνικής Αμυνας πρόεδρος ΑΚΤΒΙΣΜΟΥ! Αυτά βλέπει η διεθνής κοινή γνώμη και θεωρεί ότι στη χώρα μας υπάρχει η μοναδική ευρωπαϊκή κυβέρνηση που φλερτάρει με την τρομοκρατία! Κάτσε τώρα σαν τρομοκοσμικός στην ουρά «ΜΟΝΟ ΑΠΟ ΕΛΛΑΔΑ» στο Μόναχο και στη Φρανκφούρτη. Και ποιος ξέρει, γύρευε πόσες άλλες χώρες θα ακολουθήσουν. **Αυτό είναι παθολογία 40 ετών**

είναι η ΚΑΤΣΙΚΑ, πλήρη! Αρα της αφαιρέσει κάθε φοροδοτική ικανότητα, τι θα της πάρεις για να βγάλεις νέο πλεόνασμα του χρόνου; Τα... χρυσά δόντια, όπου έχουν απομείνει; Ασε που όταν λες ότι μεσοσία τάξη είναι οι πολύτεκνοι με 18 κιλάρικα τον χρόνο, αυτομάτως με κάθε στατιστική τοποθετείς εαυτόν στον Τρίτο Κόσμο. Βαλκάνια και προς Αφρική μεριά. **Αυτό είναι παθολογία 40 ετών γενικά ή τριών ετών παθολογία του 43άρη Τσίπρα; Μοσχοναθρημμένος με τις περιουσίες «εκλεκτών» εργολάβων της 21ης Απριλίου (την επέτειο του Πολυτεχνείου την τιμήσε στο Γκέτεμποργκ), ουδέποτε εργασθείς, άκαπνος αρχηγός Αριστεράς από καραμπόλα με ύπουλες συνωμοσίες, παραδομένους, εξευτελισμένους πρωθυπουργός, διεθνές συνώνυμο της κωλοτούμπας και βολικός πελάτης των ισχυρών σε Ανατολή και Δύση - αυτή είναι η προσωπική παθολογία του. Πού να καταλάβει πόσες γενιές Ελλήνων λιώσανε για να φτιαχτεί η μεσοσία τάξη που αυτός διέλυσε.** Μα... να μην πάρουν επιδόματα οι χαμηλόμισθοι; Ναι, αλλά όχι αν προέρχεται από το ότι το παιδί τους ή το εγγόνι τους ΑΠΟΛΥΘΗΚΕ επειδή ο μικρομεσαίος εργοδότης τους κατέβασε ρολά λόγω φόρων. Οχι αν το σπουδαγμένο τέκνο τους

ΤΟΥΡΙΣΤΑΣ ΕΝΩ ΜΕΤΡΑΜΕ ΠΤΩΜΑΤΑ!

Μια εικόνα-κιλιάδες βαριές λέξεις για το άκρον άωτον της κτηνώδους πολιτικής αναισθησίας Τσίπρα: Η Ελλάδα στην τραγωδία και αυτός φωτογραφίζεται κόβοντας βόλτες με την Αχτσιόγλου στη Σουηδία

ψάχνει να βρει να κάνει ιδιαίτερα με 2-3 ευρώ την ώρα! Αφήστε που οι οικογένειες τώρα τα κόβουν καιτά, γιατί ο υπάλληλος μπαμπάς είναι απλήρωτος γύρευε πόσο. Οχι πλεόνασμα από φαρισμμένους ελεύθερους επαγγελματίες που κλείνουν τα βιβλία τους άρον άρον! Πιστεύω ειλικρινά ότι αν ο φτωχός άνθρωπος, που περιμένει πώς και πώς το βοήθημα από τον Πονηρό ΣΥΡΙΖΑΙΟ, καταλάβαινε ότι το έχουν αρπάξει απ' το παιδί του ή το εγγόνι του, θα έλεγε: «Στα μούτρα σου, ψευτοαριστερέρ!» Αλλά εδώ ο πολιτικός εγκληματίας που μας κυβερνά, σαν βασιανστής του Μεσαίωνα, έχει ρίξει την κοινω

σαν την «καραμέλα» που ακούμε να πιπιλάνε για τις πλημύρες; Οχι, η υπ' αριθμ. 1 παθολογία του τόπου είναι η κυβέρνηση Τσίπρα. Κανένας άλλος πρωθυπουργός πριν απ' αυτόν δεν εγκατέλειψε τη χώρα μέσα σε θεομηνία, με νεκρούς και αγνοούμενους, κάνοντας απλώς ένα τηλεσούου κοντά στον τόπο της τραγωδίας για να πάρει αμέσως μετά το... lear jet και να διαφύγει στη Σουηδία για να μιλήσει εκεί για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα ενώ η μισή Ελλάδα πνιγόταν. Ασε τις πυρκαγιές που Ξέκασε όταν ήταν διακοπές. Αυτά είναι παθολογία 40 ετών γενικά ή τριών ετών παθολογία του 43άρη Τσίπρα; Εκτετε Ξαναδεί ποτέ τέτοια αναισθησία;

Τρίτος Κόσμος: Ευτυχώς οι πολιτικοί της εγκληματικής οργάνωσης ΣΥΡΙΖΑ υποσκάπτουν σε τέτοιο βαθμό ο ένας τον άλλον και η άγνοιά τους είναι τόσο μεγάλη που φτάνουν σε σημείο να σερβίρουν ωμή την αλήθεια. Καταγεγραμμένη η δήλωση Χουλιαράκη ότι εν γνώσει τους επιβαρύνθηκε υπέρμετρα η μεσοσία τάξη, για να ενισχυθούν τα φτωχότερα στρώματα με το δωράκι που σκέφτηκε ο εγκέφαλος του Μαζήμου μόλις είδε ένα κάποιο ρεύμα προς κεντροαριστερά. Κι εκεί που προσπάθησαν να τα μπαλώσουν ήρθε ο άλλος εγκέφαλος, ο Τσοκαλώτος, για να μας πει στα σφισκά ότι μεσοσία τάξη είναι όποιος έχει 18.000 εισόδημα και... τέσσερα παιδιά! Ε, λοιπόν, αν αυτή η τάξη, που με τα διεθνή στάνταρ είναι κάτω από τα όρια της φτώχειας, θεωρείται μεσοσία για τους ΣΥΡΙΖΑΙΟΥΣ και γι' αυτό την υπερφορολόγησαν, σκέψου τι υιέστη επί Χοάντιας ΣΥΡΙΖΑ η κανονική μεσοσία τάξη των 25.000-30.000 ευρώ (για όσους τα διλώνουν)! Μα η μεσοσία τάξη

να σε έναν μύλο που όλα τα αέθετε ακόμη και τις σχέσεις αίματος. Τρίτος Κόσμος: Η μάνα να μη δίνει στο παιδί και το παιδί στη μάνα. Το είχε καταφέρει και ο Χότζα στην Αλβανία. **Αυτό είναι παθολογία 40 ετών γενικά ή τριών ετών παθολογία του 43άρη Τσίπρα; Θεωρητικά δεν υπάρχει εύκολη επιστροφή από τον Τρίτο Κόσμο. Ο Τσίπρας παρέλαβε ευρωπαϊκό κράτος και θα παραδώσει μετά πολλών βασάνων μια μετακομμουνιστική Αφρικανοβαλκανική κοινωνία, με το 90% στην απόλυτη φτωχοποίηση, τα πάντα ξεπουλημένα και ένα έθνος ριμαγμένο - απειλημένο. Κι όμως... ο ΕΛΛΗΝΑΣ ΜΙΛΙΟΥΡΕ! Χρειάζεται όμως ΟΡΑΜΑ και κομμένη μια και καλή κάθε κομβένια για ημίμετρα. Θέλει έναν Καραμανλή τύπου 1956-1958, θέλει κάτι ΔΥΝΑΤΟ, πώς να το πω, ΝΑ ΣΑΡΩΣΕΙ! Κάτι που θα θέλαμε να βγει από το «σάκι και συμπάθειο» της Κεντροαριστερής, η οποία πρέπει να ξεκαθαρίσει (όπως η Φώφη και ο Σιάυρος ήταν σαφώς αντίθετα στον ΣΥΡΙΖΑ) ότι δεν θα σταθεί ποτέ δίπλα σε αυτό το εθνικά φονικό μόρφωμα. Πιο πολλά πράγματα περιμένουμε και από τη Ν.Δ. Από τα όριμα φρούτα που πέφτουν μόνο τους τρέφονται μόνο στον Τρίτο Κόσμο. Και επειδή αυτά θημιζον όντως πολιτική παθολογία 40 ετών, ασσολοηθεί ευθέως κι όποιος του αείζει με την υπ' αριθμ. 1 παθολογία του ο σήμαρα, τον Λίξση Τσίπρα. Τώρα είναι η ώρα του! Η ώρα όλων.**

**ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ
ΣΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΟΙΚΙΑΚΟ
ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΔΕΗ**

Μειωμένο ρεύμα κατά 70% στα πολύ φτωχά νοικοκυριά

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΖΟΥΝΤΑ

► **Μειωμένο** ηλεκτρικό ρεύμα κατά περίπου 70%, δηλαδή έκπτωση διπλάσια έναντι της σημερινής, θα έχουν χιλιάδες φτωχά νοικοκυριά, με βάση τις νέες ρυθμίσεις για το Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο (ΚΟΤ) ηλεκτρισμού που εισάγει η κυβέρνηση.

Πρόκειται για τις αλλαγές που έρχονται στο ΚΟΤ, τις οποίες προανήγγειλε πρόσφατα και ο πρωθυπουργός Αλ. Τσίπρας και αναμένεται να αποτυπωθούν σε υπουργική απόφαση (του ΥΠΕΝ) που εκτιμάται ότι θα υπογραφεί ακόμα και αύριο.

Υπενθυμίζεται ότι ο πρωθυπουργός στο διάγγελμά του για την κατανομή του κοινωνικού μερίσματος ανακοινώνοντας την κάλυψη του κόστους των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ), χωρίς καμία επιβάρυνση των καταναλωτών, είχε αναγγείλει ότι ταυτόχρονα ανοίγει ο δρόμος για περαιτέρω σημαντικές μειώσεις στο ρεύμα που θα αφορούν πάνω από 300.000 δικαιούχους στο πλαίσιο του κοινωνικού οικιακού τιμολογίου.

Σύμφωνα με πληροφορίες στην τελική απόφαση προσδιορίζονται τα νέα κριτήρια που καθιστούν το ΚΟΤ δικαιότερο, ώστε να ωφεληθούν οι πραγματικά εύρωστοι καταναλωτές και σε αυτό το πλαίσιο προβλέπεται σημαντική έκπτωση ύψους περίπου 70%, από 30%-35% που ίσχυε μέχρι σήμερα, για τα πολύ φτωχά νοικοκυριά, ενώ καταργείται η «ισχύουσα σήμερα» απόφαση των δικαιούχων του ΚΟΤ στις περιπτώσεις υπέρβασης της κατανάλωσης από τα καθορισμένα όρια.

Δικαιοσύνη και στις ΥΚΩ

Παράλληλα ελάφρυνση στους λογαριασμούς ηλεκτρισμού αναμένεται να αποφέρει από το αμέσως επόμενο διάστημα και η αναγκαία ρύθμιση των χρεώσεων για τις ΥΚΩ, η μεθοδολογία υπολογισμού των οποίων, τον περασμένο χειμώνα, οδήγησε σε διόγκωση των λογαριασμών ηλεκτρισμού λόγω μεγαλύτερης κατανάλωσης.

Η σχετική ρύθμιση αναμένεται να περιληφθεί στο νομοσχέδιο του ΥΠΕΝ για τις Ενεργειακές Κοινότητες, το οποίο κατατίθεται εντός αυτής της εβδομάδας στη Βουλή.

Θα αφορά τις κλίμακες των χρεώσεων, που αναμένεται να είναι λιγότερες έναντι των ισχυουσών και πιθανότατα με λίγο χαμηλότερες χρεώσεις στην κατηγορία των μέσων καταναλώσεων, που αφορούν

► Εντός της εβδομάδας ρυθμίσεις για νέες ελαφρύνσεις στα τιμολόγια ηλεκτρισμού

► Αποκαθίσταται η αδικία στις χρεώσεις ΥΚΩ των καταναλωτών

και τους περισσότερους καταναλωτές. Συγχρόνως θα προβλέπει τον σαφή προσδιορισμό της χρέωσης της επόμενης (υψηλότερης) κλίμακας όχι για το σύνολο της κατανάλωσης, όπως συμβαίνει μέχρι σήμερα, αλλά μόνο για τις κιλοβατώρες που έχουν υπερβεί το όριο της προηγούμενης (χαμηλότερης) κλίμακας. Δηλαδή δεν θα χρεώνεται σε όλη την κατανάλωση η υψηλότερη κλίμακα, αλλά μόνο στο κομμάτι της υπέρβασης.

Αποκαθίσταται έτσι μια σοβαρή αδικία στον υπολογισμό της χρέωσης, που ίσχυε, καθώς, όταν ο καταναλωτής ξεπερνούσε το όριο, χρεωνόταν αμέσως με τη μεγαλύτερη κλίμακα από την πρώτη κιλοβατώρα και για το σύνολο της κατανάλωσής του, κάτι που φάνηκε κυρίως πέρα, όταν κατέφτασαν δυσανάλογα «φουσκωμένοι» λογαριασμοί στα

νοικοκυριά μετά τις αυξημένες καταναλώσεις του χειμώνα για την κάλυψη, ιδίως, των αναγκών θέρμανσης.

Υπενθυμίζεται, τέλος, ότι καμία επιβάρυνση για τα νοικοκυριά δεν θα υπάρξει στους λογαριασμούς ηλεκτρισμού μετά την απόφαση της κυβέρνησης να καλύψει, μέσω του φετινού κοινωνικού μερίσματος, δα-

πάνες της ΔΕΗ για ΥΚΩ προηγούμενων ετών, ύψους 360 εκατ. ευρώ.

Όμως, ιδιαίτερης σημασίας είναι και η απόφαση για συγχρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό της κοινωνικής παροχής των ΥΚΩ για την πενταετία 2018-2022, με ποσό που συνολικά μπορεί να ανέλθει έως και τα 425 εκατ. ευρώ -κόστη που μέχρι σήμερα μετακυλιό-

νταν μόνο στους καταναλωτές. Αξίζει να σημειωθεί ότι η πρακτική αυτή ακολουθείται και σε άλλες χώρες - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως στην Ισπανία και το Λουξεμβούργο, καθώς προβλέπεται συγχρηματοδότηση των σχετικών δαπανών από τους εθνικούς προϋπολογισμούς και τις ρυθμιζόμενες χρεώσεις των καταναλωτών.

Τι αλλάζει

► **Πιο συγκεκριμένα**, κατά τις ίδιες πληροφορίες, με βάση τις αναμενόμενες αλλαγές προβλέπονται τα εξής:

► Εισάγονται εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια αξίας ακίνητης περιουσίας, ώστε να δικαιούνται την έκπτωση μόνο πολίτες / νοικοκυριά που έχουν πραγματική ανάγκη ενίσχυσης.

► Με βάση εισοδηματικά κριτήρια, τα οποία δεν θα αφορούν μόνο το φορολογητέο εισόδημα, αλλά και όσα τα αφορολόγητα ή αυτοτελώς φορολογούμενα εισοδήματα, δημιουργούνται δύο βασικές κατηγορίες δικαιούχων:

α) Η πρώτη θα περιλαμβάνει όσους πληρούν τα κριτήρια για τη χορήγηση του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης, οι οποίοι θα δικαιούνται διπλάσια έκπτωση στα τιμολόγια τους από αυτή που λαμβάνουν σήμερα, ώστε να εξασφαλιστεί ότι θα ενισχυθούν τα πλέον ευάλωτα νοικοκυριά της χώρας.

β) Η δεύτερη θα περιλαμβάνει νοικοκυριά με χαμηλά εισοδήματα, με βάση τα όρια που ισχύουν και σήμερα για τους δικαιούχους ΚΟΤ, με μικρές διαφοροποιήσεις στο πλαίσιο του εξορθολογισμού του κόστους. Η κατηγορία αυτή θα δικαιούται την ίδια έκπτωση που λαμβάνει και σήμερα.

► Καταργείται η απένταξη από το ΚΟΤ σε περιπτώσεις υπέρβασης της μέγιστης κατανάλωσης έως και 10% ανά κατηγορία. Με το νέο πλαίσιο οι ευπαθείς ομάδες θα τιμολογούνται με τις ανταγωνιστικές χρεώσεις των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας, μόνο για την υπερβλήουσα κατανάλωση και δεν θα απεντάσσονται από το ΚΟΤ.

Την ίδια στιγμή η κυβέρνηση επικριρεί και τον εξορθολογισμό του συστήματος προκειμένου να συμβάλει στην ανακούφιση των νοικοκυριών που καταχρηστικής ένταξης ευκατάστατων οικογενειών στο ΚΟΤ, που γίνεται μέσω της αλλαγής του δικαιούχου του μετρητή, προβλέπεται ότι στο εξής θα προσμετρώνται τα εισοδήματα και η περιουσία όλων των ατόμων του νοικοκυριού που φιλοξενούνται από τον κύριο δικαιούχο.

Εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια θα ισχύουν και για τους πολύτεκνους, οι οποίοι θα ωφεληθούν από το ΚΟΤ, διατηρώντας όμως τη λογική της ενίσχυσης των πραγματικά δικαιούχων. Σε αυτό το πλαίσιο καταργείται το τιμολόγιο πολιτικών της ΔΕΗ, στο οποίο εντάσσονταν όλες οι οικογένειες με τέσσερα τέκνα και άνω, χωρίς κανένα άλλο κριτήριο, με αποτέλεσμα να εκμεταλλεύονται τις εκπτώσεις του ΚΟΤ ιδιαίτερα εμποροί πολίτες.

Παράλληλα τις εκπτώσεις αυτές θα μπορούν πλέον να διεκδικούν οι δικαιούχοι πολίτες και από ιδιώτες προμηθευτές, στους οποίους έως τώρα δεν ίσχυε η συγκεκριμένη κατηγορία ΚΟΤ.

Σε ισχύ, βάσει του υφιστάμενου συστήματος για το ΚΟΤ, αναμένεται να παραμείνουν οι εξής ρυθμίσεις:

- Η κατανάλωση αφορά κάλυψη αναγκών της κύριας κατοικίας του/της δικαιούχου.
- Η παροχή ρεύματος είναι στο όνομα του/της δικαιούχου ή του/της συζύγου.
- Η κατανάλωση είναι μεγαλύτερη ή ίση με 200 kWh ανά τετράμηνο.
- Η συνολική τετραμηνιαία κατανάλωση δεν υπερβαίνει τα όρια κατανάλωσης που ορίζονται για κάθε κατηγορία δικαιούχου.

Ασφαλισμένοι σε αδιέξοδο εξαιτίας της αναποτελεσματικής διοίκησης

Πληρώνουν τα λάθη και τη γραφειοκρατία με πολυετή αναμονή για σύνταξη

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Ομηροί της γραφειοκρατίας, της ασφαλιστικής πολυνομίας, αλλά και της κακοδαιμονίας στη δημόσια διοίκηση παραμένουν για χρόνια χιλιάδες ασφαλισμένοι, οι οποίοι ενώ έχουν καταβάλει τις εισφορές τους και έχουν θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης, βρίσκονται αντιμέτωποι με οφειλές για τις οποίες δεν είχαν ενημερωθεί και στην πλειονότητα των περιπτώσεων δεν αναγνωρίζουν. Την κατάσταση φαίνεται πως επιδείνωσε ο ανορθολογικός σχεδιασμός της ενοποίησης των φορέων, καθώς από αρκετά πρώην Ταμεία που εντάχθηκαν στον ΕΦΚΑ δεν είχε προηγηθεί έλεγχος και εκκαθάριση των αρχειών, με αποτέλεσμα να μεταφερθούν λάθος στοιχεία. «Θύμα» της δυσλειτουργίας που δημιουργήθηκε φαίνεται πως είναι και το Κέντρο Εισπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ), το οποίο δεν μπορεί να ελέγξει τις οφειλές που μεταφέρονται σε αυτό, με αποτέλεσμα να κινεί διαδικασίες αναγκαστικών εισπράξεων ακόμη και για αμφισβητούμενα χρέη. Όπως λέει χαρακτηριστικά στην «Κ» ο πρώην υπουργός Εργασίας Γιώργος Κουτρουμάνης, η πολυνομία και οι δυσλειτουργίες του συστήματος έχουν δημιουργήσει μεγάλες εκκρεμότητες τις οποίες καλούνται σήμερα να πληρώσουν οι ασφαλισμένοι, και μάλιστα με υψηλές προσαυξήσεις. Η μετάβαση σε μια κανονικότητα, απαιτεί σύμφωνα με τον πρώην υπουργό να υπάρξουν βήματα μέσα από τα οποία να αναγνωρίζεται και η ευθύνη του κράτους απέναντι στον πολίτη. Όπως χαρακτηριστικά επισημαίνει, δεν είναι δυνατόν να ζητεί κανείς αναδρομικά 20ετίας, όταν σ' αυτό το διάστημα δεν έχει υπάρξει καμία ειδοποίηση και μάλιστα με προσαυξήσεις που υπερβάνουν τις αναλογούσες εισφορές.

Σήμερα η «Κ» παρουσιάζει κάποια από τα «παράδοξα» που αντιμετωπίζουν χιλιάδες ασφαλισμένοι, οι οποίοι όχι μόνο αναγκάζονται να μείνουν για μεγάλο χρονικό διάστημα –πολύ μεγαλύτερο από τον συνήθη χρόνο αναμονής για την έκδοση μιας σύνταξης– χωρίς κάποιο εισόδημα αλλά καλούνται και να καταβάλουν μεγάλα ποσά ως οφειλές, με υπέρογκους τόκους και προσαυξήσεις.

Για παράδειγμα, αγρότης που παράλληλα ασκούσε κάποια εμ-

πορική δραστηριότητα σε περιοχά κάτω των 500 κατοίκων και φορολογητέο εισόδημα 2.500 ευρώ τον χρόνο, έμαθε έπειτα από 15 χρόνια ασφάλισης στον ΟΓΑ ότι έπρεπε να ασφαλιζόταν στον ΟΑΕΕ.

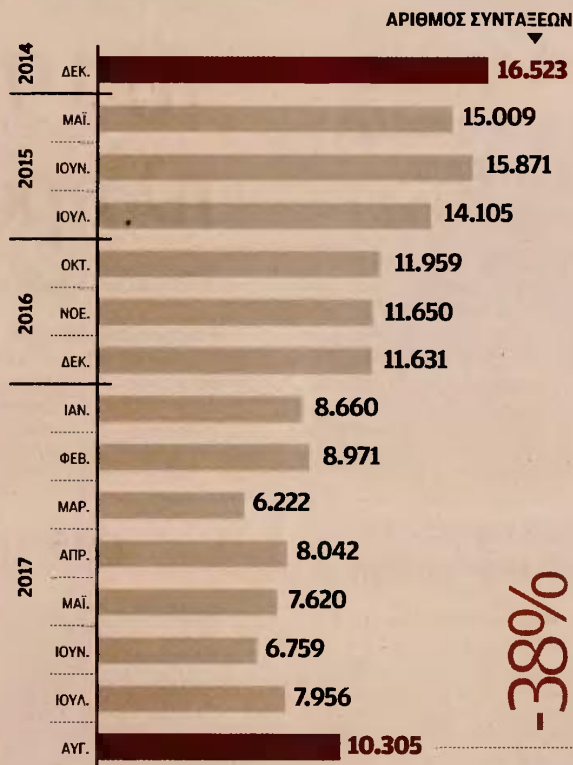
Πολίτης είδε έκπληκτος ότι το ΚΕΑΟ του δέσμευσε τον τραπεζικό λογαριασμό για χρέη προς τον ΟΑΕΕ ύψους 128.000 ευρώ, αν και δεν ήταν ασφαλισμένος στο συγκεκριμένο Ταμείο. Μόνο όταν έπειτα από φασαρία, ταλαιπωρία και απίστευτη γραφειοκρατία κατάφερε να προσκομίσει στο Κέντρο τα αποδεικτικά ότι έχει διαγραφεί από το Ταμείο από το 1986, τριάντα χρόνια πριν δηλαδή, κατάφερε να έχει πρόσβαση στα χρήματά του.

Αντιμέτωπος με οφειλή ύψους 108.000 ευρώ βρέθηκε άλλος πολίτης, για χρέη από το 1990 έως σήμερα. Ο συγκεκριμένος πολίτης, βέβαια, έχει διαγραφεί από την ασφάλιση του ΟΑΕΕ (πρώην ΤΕΒΕ) από το 1993 και βέβαια οι οφειλές πριν από τη συγκεκριμένη χρονιά έχουν παραγραφεί, καθώς έχει παρέλθει η προβλεπόμενη 20ετία. Το ΚΕΑΟ το τελευταίο διάστημα επιδιώκει σύμφωνα με τους ειδικούς να δίνει λύσεις, ξεπερνώντας κάποια από τα πολλά γραφειοκρατικά προσκόμματα και έτσι η υπόθεση έκλεισε με τον πολίτη την τελευταία στιγμή να σώζει την περιουσία του για ένα ανύπαρκτο χρέος.

Βέβαια, για να «διορθωθεί» το λάθος σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να περάσει και ένα εξάμηνο από τη διαπίστωσή του.

Χρόνια ολόκληρα, όμως, κρατά η «περιπέτεια» των επαγγελματιών οι οποίοι έχουν και μια δευτερεύουσα δραστηριότητα. Τα Ταμεία τους ασφαλιίζουν αναδρομικά, έως και για 20 χρόνια στο δεύτερο Ταμείο και τους χρεώνουν με δεκάδες χιλιάδες ευρώ. Σε αυτή την περίπτωση εντάσσεται ασφαλισμένος στον ΟΓΑ που βάσει του Ταμείου θα έπρεπε από το 1988 να είναι ασφαλισμένος στον ΟΑΕΕ - ΤΕΒΕ. Μάλιστα, το Ταμείο των αγροτών του επιστρέφει ως «ακρεωσιμότητα καταβληθέντα», δηλαδή άτοκα, εισφορές ύψους περίπου 17.000 ευρώ και του ζητεί, με πρόστιμα και προσαυξήσεις, εισφορές ύψους σχεδόν 80.000 ευρώ. Η αίτηση συνταξιοδότησης του συγκεκριμένου ασφαλισμένου έχει υποβληθεί από το 2012. Σήμερα, σε ηλικία 70 ετών πλέον, δεν μπορεί να ενταχθεί σε ρύθμιση και παραμένει χωρίς σύνταξη.

Απονομές συντάξεων από όλα τα ασφαλιστικά ταμεία

ΠΗΓΗ: Υπ. Εργασίας - Μηνιαίες εκδόσεις «ΗΛΙΟΣ»

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η δημιουργία χρεών εντός κρίσης μπλοκάρει τη συνταξιοδότηση

Σε περίπου 30.000 εκτιμώνται οι εγκλωβισμένοι που δεν μπορούν να λάβουν σήμερα σύνταξη λόγω οφειλών άνω των 50.000 ευρώ έκαστος, παρότι οι περισσότεροι από αυτούς έχουν ήδη καταβάλει εισφορές για 30 ή ακόμη και 35 χρόνια. Η κρίση των τελευταίων ετών και η αδυναμία τους να ανταπεξέλθουν στις υψηλές εισφορές και φόρους, τους κλείνει την πόρτα συνταξιοδότησης παρότι πληρούν τους υπόλοιπους όρους και προϋποθέσεις συνταξιοδότησης. Είναι χαρακτηριστικό το παράδειγμα ασφαλισμένου στον ΟΑΕΕ, ο οποίος κατέθεσε αίτηση συνταξιοδότησης σε ηλικία 67 ετών το 2015, όμως δεν μπορεί

να πάρει σύνταξη, παρότι έχει καταβάλει εισφορές για 32 χρόνια, γιατί οφείλει στο Ταμείο 62.000 ευρώ, για χρέη που δημιουργήθηκαν μέσα στην κρίση.

Το Ταμείο τον καλεί πρώτα να καταβάλει τα 42.000 ευρώ και στη συνέχεια να «ρυθμίσει» με 500 ευρώ τον μήνα, τα οποία θα παρακρατούνται από τη σύνταξη του για 40 μήνες, τα υπόλοιπα 20.000 ευρώ. Στην πράξη, ζητεί από τον ασφαλισμένο, ετών σχεδόν 70, να καταβάλει 42.000 ευρώ ρευστό, για 40 μήνες να ζει με σύνταξη περίπου 300 ευρώ τον μήνα και στη συνέχεια η σύνταξή του να διαμορφωθεί σε περίπου 800 ευρώ...

19. ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ ΠΟΥ ΒΓΑΙΝΟΥΝ ΣΤΟ ΣΦΥΡΙ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/11/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/11/2017

Σελίδα: 7

Πρώτοι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί για οφειλές άνω των 500.000 ευρώ

Έκινούν στις 29 Νοεμβρίου – Ποια ακίνητα βγαίνουν στο «σφυρί»

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Για οφειλές φυσικών ή νομικών προσώπων που ξεκινούν από 500.000, αλλά φθάνουν ακόμη και πάνω από 2 εκατ. ευρώ, ξεκινούν οι πρώτοι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί, που κάνουν πρεμιέρα στις 29 Νοεμβρίου.

Μεζονέτες, πολυώροφα κτίρια, η ψιλή κυριότητα διατηρητέου κτιρίου, οικόπεδα, εμπορικές εγκαταστάσεις, αλλά και χώροι στάθμευσης, είναι μεταξύ αυτών που θα εκπλειστηριαστούν στα τέλη Νοεμβρίου, οπότε και ανοίγει η αυλαία της ηλεκτρονικής διαδικασίας.

Το ύψος των οφειλών, που διεκδικούν οι τράπεζες από τους συγκεκριμένους πλειστηριασμούς, ανέρχεται σε δεκάδες εκατομμύρια και αφορούν σε δάνεια που δόθηκαν το 2005 ή λίγο μεταγενέστερα και πάντως πριν από το ξέσπασμα της κρίσης, όταν οι τραπεζικές δανειοδοτήσεις έρεαν άφθονες. Χαρακτηριστική η περίπτωση ακινήτου του οποίου εκπλειστηριάζεται η ψιλή κυριότητα, για χρέη φυσικού προσώπου που φέρουν προσημειώσεις πάνω από 1,5 εκατ. ευρώ από δύο συστημικές τράπεζες. Το ποσό για το οποίο επισημειώθηκε ο πλειστηριασμός αναφέρεται στα 100.000 ευρώ, αλλά όπως εξηγούν συμβολαιογράφοι που εκτελούν πλειστηριασμούς, το ποσό της κατάσχεσης που αναφέρεται στο αρχείο του πλειστηριασμού είναι συνήθως ενδεικτικό και υποπολλαπλάσιο της συνολικής οφειλής του δανειολήπτη. Οι τράπεζες επιλέγουν να εγγράψουν χαμηλότερο ποσό κατάσχεσης, καθώς το έσοδο της κατάσχεσης και το οποίο ανέρχεται στο 0,55% του ποσού (πλέον ΦΠΑ) επιβαρύνει τον οφειλέτη. Έτσι, η συνήθης πρακτική είναι το ποσό της κατάσχεσης για το οποίο η τράπεζα εκκινεί τη διαδικασία να είναι πολύ κατώτερο

Η πορεία των πλειστηριασμών

! Από το σύνολο των πλειστηριασμών μόλις το 30% πραγματοποιείται

Μεζονέτες, πολυώροφα κτίρια, οικόπεδα, εμπορικές εγκαταστάσεις και χώροι στάθμευσης.

της πραγματικής οφειλής. Μεταξύ των πλειστηριασμών που θα πραγματοποιηθούν πρώτοι είναι μεγάλο ακίνητο, που περιλαμβάνει υπόγειο, ισόγειο και πρώτο όροφο (ο δεύτερος όροφος είναι ημιτελής), επιφάνειας 300 τ.μ., που έχει τιμή πρώτης εκκίνησης 900.000 ευρώ. Υπέρ του οφειλέτη έχουν εγγραφεί δύο προσημειώσεις ύψους 590.000 ευρώ. Παρόμοια είναι η περίπτωση δανειολήπτη του οποίου εκπλειστηριάζεται η πρώτη κατοικία τους επόμενους μήνες. Η έκτασή της φθάνει τα 650 τ.μ. και το οικόπεδο στο οποίο βρίσκεται αριθμεί 15 στρέμματα, ενώ τα δάνεια του οφει-

λέτη από πάσης λογής δραστηριότητες προσεγγίζουν τα 6,5 εκατ. ευρώ! Στον κατάλογο των πλειστηριασμών έχουν εγγραφεί διαμερίσματα ή και μικρότερα ακίνητα π.χ. 60 τ.μ., που, όπως εξηγούν οι συμβολαιογράφοι που εκτελούν τον πλειστηριασμό, λειτουργούν είτε ως γραφεία και είναι αποτέλεσμα της εμπορικής δραστηριότητας των οφειλετών (π.χ. κατασκευαστές) είτε είναι εγκαταλελειμμένα και δεν αιτελούν πρώτη κατοικία. Σημαντικός είναι τέλος και ο αριθμός των εμπορικών κτιρίων που βγαίνουν πρώτα στο σφυρί και τα οποία ανήκουν κυρίως σε εταιρείες που έχουν πτωχεύσει και βρίσκονται σε καθεστώς εκκαθάρισης, αλλά και οικόπεδα που ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα με κτίσματα ή χωρίς.

Η δέσμευση που έχει αναληφθεί από το τραπεζικό σύστημα, ότι δηλαδή δεν θα βρεθούν αντιμετώπιση με πλειστηριασμούς κατοικιών ευπαθών ομάδων ή οικογενειών χωρίς άλλα περιουσιακά στοιχεία, είναι ειλικρινής, αλλά όπως εξηγούν τραπεζικές πηγές, αστοχίες δεν μπορεί να αποκλειστούν. Αυτό γιατί η συντριπτική πλειονότητα των δανειοληπτών, από τους οποίους ζητήθηκε η επικρατοποίηση των στοιχείων για την ακίνητη περιουσία τους με βάση τις δηλώσεις Ε9, αδιαφόρησε στην πρόσκληση που απευθύναν οι τράπεζες μέσω του Κώδικα Δεοντολογίας της ΤτΕ και μόλις το 2% ανταποκρίθηκε παρέχοντας στοιχεία. Σε κάθε περίπτωση, όλα τα ακίνητα που βγαίνουν στον πλειστηριασμό έχουν προηγουμένως αποτιμηθεί με βάση τις εμπορικές αξίες που έγιναν από εκτιμητές ακινήτων και στην πλειονότητα αυτών έχει υπάρξει επί τόπου πραγματογνωμοσύνη, από την οποία μπορεί να διαπιστωθεί τόσο εάν κατοικούν οικογένειες, όπως επίσης και οι συνθήκες στις οποίες κατοικούν.

Οι πιέσεις των θεσμών και ο κίνδυνος αύξησης των προβλέψεων

Μία εβδομάδα πριν από την έναρξη της ηλεκτρονικής διαδικασίας, και συγκεκριμένα την Πέμπτη 23 Νοεμβρίου, οι συμβολαιογράφοι καλούνται σε έκτακτη γενική συνέλευση με θέμα την άρση της αποχής από τους πλειστηριασμούς που προκήρυξαν στις 4 Νοεμβρίου. Οι δεσμεύσεις που δόθηκαν από κυβερνητικούς πλεονασμούς για την προστασία των συμβολαιογράφων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους δεν ήταν παρά αποτέλεσμα της πίεσης που άσκησαν οι θεσμοί και του μηνύματος που εξέπεμψαν για την τήρηση της ημερομηνίας έναρξης των πλειστηριασμών στις 29 Νοεμβρίου.

Η πραγματοποίηση πλειστηριασμών, χωρίς όρους και προϋποθέσεις, συνδέθηκε με την πλήρη μετάβαση στο ηλεκτρονικό σύστημα και αποτελεί ξεκάθαρα το «κόκκινο πανί» της αξιολόγησης. Οι θεσμοί έχουν αναδείξει την αναγκαιότητα τους ως προσαρμοσμένο τόσο για το κλείσιμο της τρίτης αξιολόγησης όσο και για την αντιμετώπιση του προβλήματος των κόκκινων δανείων που έχουν οι τράπεζες, το ύψος των οποίων φθάνει τα 105 δισ. ευρώ. Η σύνδεσή τους με την αποφυγή μιας τέταρτης ανακεφαλαιοποίησης του τραπεζικού συστήματος δεν είναι πρόσχημα, αφού το «πένωμο» των πλειστηριασμών υποχρεώνει ουσιαστικά σε αύξηση των προβλέψεων που έχουν σχηματίσει οι τράπεζες και η οποία ανέρχεται στο 49% του συνόλου των μη εξυπηρετούμενων ανομιγμάτων. Με δεδομένο ότι το υπόλοιπο περίπου 51% καλύπτεται από εμπράγματα εξασφαλίσεις, δηλαδή από τα ακίνητα που φέρουν ως εγγύηση, τυχόν αδυναμία αυτών των εγγυήσεων να ρευστοποιηθούν εξαιτίας της απαγόρευσης των πλειστηριασμών μηδενίζει ουσιαστικά την αξία των εξασφαλίσεων και οδηγεί μαθηματικά τις τράπεζες σε ανάγκη νέων κεφαλαίων.

Ο κίνδυνος από την υποτίμηση αυτών των αξιών επισημάνθηκε από την ΕΚΤ στον διοικητή της ΤτΕ

Γιάννη Στουρνάρα, αλλά και στον πρόεδρο της Ελληνικής Ενωσης Τραπεζών Νικο Καραμούζη και υπήρξε και η αιτία για την παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με το όριο των 300.000 ευρώ που έχει συνολογηθεί ατύπως μεταξύ της κυβέρνησης και των τραπεζών σε ό,τι αφορά την αξία των ακινήτων που θα βγουν για πλειστηριασμό το προσεχές διάστημα. Όλες οι πλευρές υποχρεώθηκαν να παραδεχθούν ότι πρόκειται για ένα αρχικό κατώφλι προστασίας, που θα ισχύσει το πολύ έως και τους πρώτους μήνες του 2018 και αφού εξαντληθεί το στοκ των μεγαλύτερων ακινήτων που έχουν εγγραφεί για ρευστοποίηση.

Οι συμβολαιογράφοι καλούνται σε έκτακτη γενική συνέλευση με θέμα την άρση της αποχής από τους πλειστηριασμούς.

Ο στόχος που έχουν εγγράψει οι τράπεζες ως έσοδο από τις ρευστοποιήσεις έως και το 2019 ανέρχεται σε 11 δισ. ευρώ, αλλά η όλη καθυστέρηση καθιστά τον στόχο ανέφικτο. Το σύστημα πάντως αναμένεται να δοκιμαστεί μετά το πρώτο τρίμηνο του 2018, οπότε και οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί θα είναι σε πλήρη λειτουργία, δηλαδή θα μπορούν να πραγματοποιούνται τρεις φορές την εβδομάδα και σε δύο βάρδιες. Πρόκειται για ένα σύστημα που οδηγεί ουσιαστικά σε καθημερινούς πλειστηριασμούς, αντί της μιας φοράς την εβδομάδα που ισχύει με βάση το παραδοσιακό μοντέλο των φυσικών πλειστηριασμών. Ο κίνδυνος για περαιτέρω πτώση των τιμών στα ακίνητα ελλοχεύει πάντως και στόχος είναι κάτι τέτοιο να αποφευχθεί.

etzortzi@kathimerini.gr

20. ΤΟ 19,2% ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ ΠΛΗΡΩΝΕΙ ΤΟ 83,2% ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/11/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/11/2017

Σελίδα: 1

Το 19,2% των φορολογουμένων πληρώνει το 83,2% των φόρων

Υπερφορολόγηση για λίγους δείχνουν τα στοιχεία των φορολογικών δηλώσεων

Η υπερφορολόγηση στην Ελλάδα είναι υπόθεση των... λίγων, σύμφωνα με τα στοιχεία που προκύπτουν από την επεξεργασία των φορολογικών δηλώσεων. Το 83,2% των φόρων μοιράζεται στο 19,2%

των πολιτών, καθώς σε σύνολο περίπου 8,8 εκατ. φυσικών προσώπων, τα 7,1 εκατ. -ή το 80%-πληρώνουν από... τίποτα έως και 100 ευρώ τον μήνα στην εφορία. Πιο απλά, 7.091.832 φορολογού-

μενοι με τα χαμηλότερα εισοδήματα πληρώνουν κατά μέσον όρο 190 ευρώ τον χρόνο στην εφορία και 1.676.485 φορολογούμενοι με τα υψηλότερα εισοδήματα καταβάλλουν κατά μέσον όρο 3.985 ευ-

ρώ, δηλαδή 21 φορές περισσότερα. Είναι χαρακτηριστικό ότι τα δύο τρίτα του φόρου εισοδήματος καταβάλλονται από όσους εμφανίζουν ατομικό εισόδημα άνω των 20.000 ευρώ ετησίως. **Σελ. 3**

20. ΤΟ 19,2% ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ ΠΛΗΡΩΝΕΙ ΤΟ 83,2% ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/11/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/11/2017

Σελίδα: 3

Το 19,2% των πολιτών πληρώνει το 83,2% των φόρων

Σε σύνολο 8,8 εκατ. φυσικών προσώπων, τα 7,1 εκατ. πληρώνουν από... τίποτα έως και 100 ευρώ τον μήνα στην εφορία

Του ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΠΟΥ

Η κυνική με την οποία αντιμετωπίζει η κυβέρνηση το θέμα της υπερφορολόγησης έχει την πολιτική και κοιμητική εξήγησή της: το πρόβλημα της υπέρμετρης επιβάρυνσης δεν αφορά τους πολλούς αλλά τους λίγους. Σε σύνολο περίπου 8,8 εκατ. φυσικών προσώπων, τα 7,1 εκατ. ή το 80% πληρώνουν από... τίποτα έως και 100 ευρώ τον μήνα στην εφορία. Όσον αφορά τον ΕΝΦΙΑ, οι 8 στους 10 πληρώνουν επίσης από τίποτα έως και 42 ευρώ μηνιαίως.

Η υπερφορολόγηση στην Ελλάδα είναι υπόθεση των... ολίγων, γεγονός καταστροφικό για την οικονομία και τα δημόσια έσοδα, αλλά επιβεβαιώνει για την κυβέρνηση που θέλει να φανεί στην επανεκλογή της. Τα στοιχεία από την επεξεργασία των φορολογικών δηλώσεων είναι αποκαλυπτικά: Το 80,8% των φορολογουμένων που δηλώνουν τα χαμηλότερα εισοδήματα και υφίστανται τις μικρότερες επιβαρύνσεις καταβάλλουν μόλις το 16,8% του συνολικού φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, ο οποίος από μόνος του αντιστοιχεί κοντά στο 18% των συνολικών φορολογικών εσόδων της χώρας. Ετσι, το υπόλοιπο 83,2% των φόρων μοιράζεται στο 19,2% των πολιτών. Ή πιο απλά: 7.091.832 φορολογούμενοι με τα χαμηλότερα εισοδήματα πληρώνουν κατά μέσον όρο 190 ευρώ τον χρόνο στην εφορία και 1.676.485 φορολογούμενοι με τα υψηλότερα εισοδήματα καταβάλλουν κατά μέσον όρο 3.985 ευρώ, δηλαδή 21 φορές περισσότερα. Γιατί λοιπόν ο υπουργός Οικονομικών να μην παραδεχθεί ανοικτά ότι φόρτωσε περισσότερα βάρη στη «μεσαία τάξη»; Γνωρίζει ότι οι 8 στους 10 ακούν για υπερφορολόγηση, αλλά δεν την

αντιλαμβάνονται ούτε στο εκκαθαριστικό της εφορίας ούτε στο εκκαθαριστικό του ΕΝΦΙΑ.

Η υψηλή φορολογία δεν κρύβεται μόνο στους άμεσους φόρους οι οποίοι εξ ορισμού έχουν αναλογικό χαρακτήρα προκειμένου οι έχοντες τα μεγαλύτερα εισοδήματα να επιβαρύνονται περισσότερο σε σχέση με τα φτωχότερα στρώματα. Κρύβεται και στους έμμεσους, οι οποίοι πλήττουν κυρίως τους φτωχότερους. Υπερφορολόγηση συνιστά για παράδειγμα ότι ο βασικός συντελεστής του ΦΠΑ είναι στους τέσσερις υψηλότερους της Ευρώπης, όπως επίσης και το ότι ο ειδικός φόρος κατανάλωσης στα καύσιμα (κυρίως στο πετρέλαιο κίνησης και στην αμόλυβδη)

Με εξαίρεση τη μείωση του αφορολογητού, όλα τα υπόλοιπα μέτρα έχουν συμβάλει στην υπερσυγκέντρωση των επιβαρύνσεων.

βρίσκεται στην πρώτη τριάδα όχι μόνο σε πανευρωπαϊκό αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο. Παρά τις προφανείς συνέπειες των έμμεσων φόρων στην κατανάλωση, αυτό που «πονάει» περισσότερο τους πολίτες είναι όταν υποχρεώνονται να προσέλθουν στις τράπεζες για να πληρώσουν μία ακόμη δόση του εκκαθαριστικού. Αυτό το γνωρίζει η σημερινή κυβέρνηση και γι' αυτό μετατοπίζει ολοένα και περισσότερα βάρη στους ολίγους. Με εξαίρεση τη μείωση του αφορολογητού για την οποία άσκησαν βέτο οι δανειστές προκειμένου να διευρυνθεί η φορολογική βάση, όλα τα υπόλοιπα

μέτρα που αποφασίστηκαν έχουν συμβάλει στην υπερσυγκέντρωση των επιβαρύνσεων:

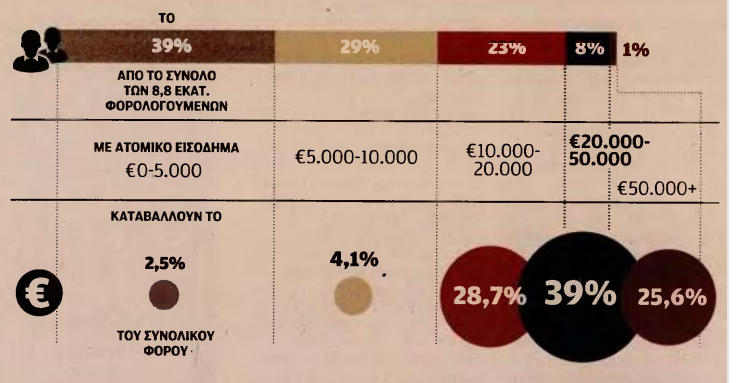
1. Η αλλαγή στον τρόπο υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών.
2. Η νέα κλίμακα υπολογισμού της εισφοράς αλληλεγγύης, η οποία έχει τροποποιηθεί δύο φορές από το 2015 μέχρι σήμερα.
3. Η νέα κλίμακα υπολογισμού του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων.
4. Η αλλαγή στον τρόπο υπολογισμού του φόρου για τους ελεύθερους επαγγελματίες ώστε να φορολογούνται με την κλίμακα και όχι με ενιαίους συντελεστές όπως συνέβαινε μέχρι το 2016.
5. Η πρόσθεση των εισοδημάτων από το «μπλοκάκι» στις μισθωτές υπηρεσίες, με αποτέλεσμα τη μεγάλη επιβάρυνση όσων έχουν διπλή απασχόληση.
6. Η μετατόπιση βαρών από τον βασικό φόρο ΕΝΦΙΑ στον συμπληρωματικό φόρο, ώστε να επιβαρύνονται οι ιδιοκτήτες της μεσαίας και της μεγάλης ακίνητης περιουσίας.

Η συνολική απόδοση του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων κυμαίνεται γύρω στα 8 δισ. ευρώ ετησίως, με το ποσό αυτό να μοιράζεται σε 8,76 εκατ. ΑΦΜ. Ωστόσο:

1. Το 58,5% των φτωχότερων (στα χαρτιά) φορολογουμένων πληρώνει το 4,99% των φόρων.
2. Το 80,8% των φτωχότερων φορολογουμένων πληρώνει μόλις το 16,78% των συνολικών φόρων.
3. Το 90,92% των φορολογουμένων ετοιμάζει μόλις το 35,34% των φόρων.

Τα δύο τρίτα του φόρου εισοδήματος καταβάλλονται από όσους εμφανίζουν ατομικό εισόδημα άνω των 20.000 ευρώ ετησίως.

Η κατανομή του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων

Από το 23% τα δύο τρίτα του ΕΝΦΙΑ

Σε σύνολο 6.390.936 φυσικών προσώπων που παραλαμβάνουν κάθε χρόνο εκκαθαριστικό ΕΝΦΙΑ, τα 4.924.012 άτομα ή το 77% του συνολικού πληθυσμού, επιβαρύνεται με 500 ευρώ το ανώτερο. Αν προσθέσει κάποιος το ποσό που καταβάλλουν, θα καταλήξει σε ένα ποσό της τάξεως των 911 εκατ. ευρώ, δηλαδή μόνο το ένα τρίτο του συνολικού ποσού που καταβάλλουν τα φυσικά πρόσωπα. Στις πύλες 1.466.924 ατόμων που αντιστοιχούν στο 23% του συνολικού πληθυσμού, πέφτει το βάρος του να πληρώσουν 1,8 δισ. ευρώ ή τα δύο τρίτα που θέλει να εισπράττει κάθε χρόνο το υπουργείο Οικονομικών από τον ΕΝΦΙΑ των φυσικών προσώπων. Δηλαδή, τα δύο

τρίτα των ιδιοκτητών με τις μικρότερες περιουσίες πληρώνουν κατά μέσον όρο 185 ευρώ, ενώ το ένα τρίτο των ιδιοκτητών με τη μεγαλύτερη περιουσία καταβάλλει κατά μέσον όρο 1.228 ευρώ. Υποτίθεται ότι ο ΕΝΦΙΑ έχει την πιο «πλιταία» φορολογική βάση μεταξύ των φόρων που επιβάλλονται στην Ελλάδα και αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι δανειστές δεν δέχονται την αντικατάστασή του με έναν φόρο που βασίζεται στην αντικατάσταση ή την εκβάθρυνση της φορολογικής βάσης. Παρά το γεγονός ότι πληρώνουν όλοι, τα βάρη που πέφτουν σε όσους έχουν μεσαία και μεγάλη ακίνητη περιουσία είναι πολύ μεγάλα. Αυτό οφείλεται σε δύο λόγους:

1. Στον τεράστιο κατακερματισμό που παρατηρείται στην ακίνητη πε-

ριουσία των Ελλήνων. Υστερα από 10ετίες μεταβίβασης περιουσιών από κληρονομία σε κληρονομία αλλά και με δεδομένη την επιθυμία των περισσότερων οικογενειών να μεταβιβάσουν την φιλή κυριότητα στα τέκνα, οι περισσότεροι εμφανίζονται στο περιουσιολόγιο με ατομική περιουσία χαμηλότερη των 50.000-100.000 ευρώ.

2. Στο γεγονός ότι η μεσαία και η μεγάλη ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα επιβαρύνονται και με τον συμπληρωματικό φόρο, ο οποίος μάλιστα αυξήθηκε επί ημερών ΣΥΡΙΖΑ λόγω μείωσης του αφορολογητού από τις 300.000 στις 200.000 ευρώ αλλά και λόγω της αύξησης φορολογικών συντελεστών.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

21. ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑΣ

Μέσο: . . . . . REAL NEWS_REAL MONEY

Ημ. Έκδοσης: . . .19/11/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .19/11/2017

Σελίδα: 16

Εξασφάλιση ενημερότητας

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ενημερότητα με την καταβολή, εντός του 2017, τουλάχιστον της κατώτατης εισφοράς, θα χορηγεί ο ΕΦΚΑ στους επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενους και αγρότες. Ο διοικητής του φορέα Θανάσης Μπακαλέξης υπέγραψε την εγκύκλιο, που προβλέπει ότι ένας επαγγελματίας του πρώην ΟΑΕΕ μπορεί να εξασφαλίσει ενημερότητα καταβάλλοντας 168 ευρώ τον μήνα και οι αγρότες του πρώην ΟΓΑ 87 ευρώ. Η εγκύκλιος ορίζει πως τα φυσικά πρόσωπα μπορούν να πάρουν, έπειτα από αίτηση στις υπηρεσίες, 6μηνη ενημερότητα, εφόσον έχουν καταβληθεί οι απαιτούμενες εισφορές.

22. ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ

Μέσο: . . . . . REAL NEWS_REAL MONEY

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/11/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/11/2017

Σελίδα: 16

ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ

Εν αναμονή της έλευσης των τεχνικών κλιμακίων, ο εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών, που αφορά επιχειρήσεις που έχουν χρέη σε Δημόσιο και ιδιώτες, ύψους από 20.000 έως 50.000 ευρώ, αναμένεται να απασχολήσει τις συναντήσεις. Ως εκτούτου, ο ειδικός γραμματέας της Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, **Φώτης Κουρμούσης**, έχει ακόμη αρκε-

τή δουλειά. Η διαπραγμάτευση ανάμεσα στις δύο πλευρές αναμένεται να συνεχιστεί, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα ευέλικτο εργαλείο, για να μπορέσουν να ενταχθούν στη ρύθμιση όσο το δυνατόν περισσότερες μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι πληροφορίες λένε ότι απομένουν ορισμένες τεχνικού χαρακτήρα λεπτομέρειες, καθώς στα βασικά η ρύθμιση έχει ήδη «κλειδώσει».

23. ΤΗΝ ΑΝΟΙΞΗ ΟΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ

Μέσο: . . . . . REAL NEWS_REAL MONEY

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/11/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/11/2017

Σελίδα: 16

ΤΗΝ ΑΝΟΙΞΗ ΟΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΕΣ

Τις τελευταίες εκκρεμότητες κλείνει ο υπουργός Οικονομικών **Ευκλείδης Τσακαλώτος**, προκειμένου να ολοκληρωθεί άμεσα η τρίτη αξιολόγηση, με εξαίρεση, όπως όλα δείχνουν, την αναπροσαρμογή των αντικειμενικών αξιών στα ακίνητα. Αν και θα πρέπει να έχουν αλλάξει το αργότερο μέχρι το τέλος του χρόνου, κάτι τέτοιο φαίνεται να μην είναι εφικτό και να μετατί-

θεται η ανακοίνωση των αντικειμενικών για τον Μάρτιο ή ακόμη και τον Απρίλιο. Μέχρι τότε αναμένεται να παραταθεί και η αγωνία για 6 και πλέον εκατομμύρια ιδιοκτήτες ακινήτων, οι οποίοι δεν θα γνωρίζουν το ύψος του ΕΝΦΙΑ που θα πληρώσουν για το 2018.

Ανοχύρωτη η πρώτη κατοικία

Της **ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ**
a.papaloannou@realnews.gr

Πέφτει και το τελευταίο οχυρό προστασίας της πρώτης κατοικίας, καθώς από την 1η Ιανουαρίου 2018 αναμένεται να απελευθερωθεί πλήρως η πώληση δανείων, «κόκκινων» και ενήμερων, στα ξένα funds με ενέχυρο την κύρια κατοικία.

Ασφαλείς πληροφορίες της Realnews αναφέρουν ότι δεν θα υπάρξει καμία παράταση στον υφιστάμενο νόμο, ο οποίος απαγορεύει στις τράπεζες να πουλήσουν σε ξένες εταιρείες και funds δάνεια (μη εξυμνητούμενα και ενήμερα) με ενέχυρο πρώτη κατοικία αντικειμενικής αξίας έως 140.000 ευρώ. Πρόκειται για στεγαστικά, ενυπόθηκα καταναλωτικά, χορηγήσεις προς τους αγρότες και μικρά επιχειρηματικά δάνεια, τα οποία στο σύνολό τους έχουν υποθήκη την πρώτη κατοικία.

Τα περιθώρια της κυβέρνησης στη διαπραγμάτευση με την τρόικα στο συγκεκριμένο ζήτημα είναι, σύμφωνα με πηγές που γνωρίζουν το παρασκήνιο, περιορισμένα, καθώς η υπόθεση συνδέεται άμεσα με τη μείωση των «κόκκινων» δανείων και την επίτευξη των στόχων που έχουν θέσει στις ελληνικές τράπεζες οι τραπεζικές εποπτικές αρχές της ευρωζώνης. Το αίτημα της παράτασης για τον αποκλεισμό της πρώτης κατοικίας στις επικείμενες πωλήσεις δανείων εκτιμάται ότι θα τεθεί από την ελληνική πλευρά στον επόμενο γύρο των συζητήσεων με τους εκπροσώπους της τρόικας, με μικρές, όμως, πιθανότητες επίτευξης συμφωνίας.

Δύσκολη χρονιά

Η κυβέρνηση, βλέποντας τα περιθώρια να στενεύουν, καθώς η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι κάθετη στην απελευθέρωση όλων των εργαλείων, τα οποία θα οδηγήσουν στη μείωση του «βουνού» των 100 δισ. ευρώ «κόκκινων» δανείων, έχει εναποθέσει τις ελπίδες της στην άτυπη δέσμευση των τραπεζών ότι δεν θα προχωρήσουν, τουλάχιστον το πρώτο εξάμηνο του 2018, σε πωλήσεις δανείων με ενέχυρο την πρώτη κατοικία.

Ωστόσο, τραπεζικές πηγές αναφέρουν ότι δεν υπάρχει επί της ουσίας συμφωνία και όλα θα κριθούν από την αυστηρή εποπτεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και δη του εποπτικού της οργάνου, του Ενι-αίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM). «Το 2018 πρέπει να γίνουν αρκετές πωλήσεις δα-

νείων με ενέχυρο την κύρια κατοικία του δανειολήπτη

Η ΗΓΕΣΙΑ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας πιέζει να γίνουν όλες οι αλλαγές, με στόχο τη μείωση των «κόκκινων» δανείων

νείων σε εξειδικευμένες εταιρείες και funds. Και κανένας δεν μπορεί να εγγυηθεί ότι το fund που θα αποκτήσει το "κόκκινο" δάνειο δεν θα απαιτήσει ριζικές λύσεις, όπως ο πλειστηριασμός του ακινήτου που το δάνειο έχει ως εγγύηση», τονίζει στην «R» τραπεζίτης, δίνοντας τη σωστή διάσταση των νέων καταστάσεων που αναμένεται να βιώσουν οι δανειολήπτες, αρχής γενομένης από το 2018.

Παγίδα

Με βάση τον νόμο, για να προχωρήσει μία τράπεζα στην πώληση δανείων πρέπει πρώτα να έχει ειδοποιήσει τον δανειολήπτη να ρυθμίσει τις οφειλές του. Στην περίπτωση, όμως, που το δάνειο έχει καταγγελθεί και ο δανειολήπτης έχει κριθεί ως μη συνεργάσιμος από την τράπεζα, καθώς δεν έχει ανταποκριθεί στα ειδοποιητήρια με στόχο τη ρύθμιση, τότε η πώληση του δανείου γίνεται μονομερώς από την τράπεζα χωρίς την έγκρισή του. Οι περιπτώσεις δανειοληπτών είναι δεκάδες χιλιάδες και βρίσκονται στη διακεκαυμένη ζώνη της απώλειας του σπιτιού τους.

Συγκεκριμένα, ο νόμος αναφέρει ότι «αναγκαστικά προϋπόθεση για να προσφερθούν προς πώληση οι απαιτήσεις των πιστωτικών ή χρηματοδοτικών ιδρυμάτων από μη εξυμνη-

Από την επικίνδυνη ζώνη της πώλησης στα ξένα funds δεν γλιτώνουν, εφόσον δεν υπάρξει παράταση της απαγόρευσης, ούτε τα ενήμερα δάνεια

ρετούμενα δάνεια είναι να έχει προσκληθεί με εξώδικη πρόσκληση ο δανειολήπτης και ο εγγυητής μέσα σε δωδέκα (12) μήνες πριν από την προσφορά να διακανονήσει τις οφειλές του, βάσει γραπτής πρότασης κατάλληλης ρύθμισης με συγκεκριμένους όρους αποπληρωμής, σύμφωνα και με τις διατάξεις του Κώδικα Δεοντολογίας. Εξαιρούνται από την ως άνω προϋπόθεση απαιτήσεις επιδικές ή επιδικασθείσες και απαιτήσεις κατά οφειλετών μη συνεργάσιμων».

Και τα ενήμερα

Από την επικίνδυνη ζώνη της πώλησης στα ξένα funds δεν γλιτώνουν, εφόσον δεν υπάρξει παράταση της απαγόρευσης, ούτε τα ενήμερα δάνεια. Για παράδειγμα, σήμερα ο νόμος προβλέπει ότι οποιοδήποτε δάνειο που έχει ενέχυρο πρώτη κατοικία αντικειμενικής αξίας άνω των 140.000 ευρώ μπορεί να πουληθεί σε τρίτο.

Με την άρση της απαγόρευσης θα ισχύσει το ίδιο για όλα τα δάνεια, εκτός από εκείνα που έχουν ενταχθεί στον νόμο Κασέλη, οι προστατευτικές διατάξεις του οποίου αναμένεται να «ψαλιδιστούν» κατόπιν πιέσεων της τρόικας αλλά και των τραπεζών.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες, το ενήμερα δάνεια -που ανά πάσα στιγμή και όταν οι τράπεζες αποφασίσουν να προχωρήσουν στις πωλήσεις δανείων με ενέχυρο την πρώτη κατοικία- είναι στην πλειοψηφία τους δάνεια τα οποία έχουν ρυθμιστεί πάνω από μία φορά και παρουσιάζουν κατά διαστήματα αρρυθμία στην αποπληρωμή τους! «Η ένταξή τους στη δυνατότητα πώλησης έγινε προκειμένου οι τράπεζες να έχουν το περιθώριο να βελτώσουν την εικόνα τού προς πώληση πακέτου. Έτσι θα πάρουν καλύτερη τιμή», αναφέρει στέλεχος τράπεζας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Με απαίτηση του ΔΝΤ

Της **ΑΓΓΥΡΩΣ Κ. ΜΑΥΡΟΥΛΗ**
a.mavrouli@realnews.gr

Σε αλλαγή επί τα χείρω του τρόπου προκήρυξης απεργίας σε επιχειρήσεις, πρωτοβάθμια σωματεία και οργανώσεις προχωρά η κυβέρνηση, αυξάνοντας την απαιτούμενη συμμετοχή μελών για τη λήψη απόφασης με απώτερο στόχο την αύξηση του βαθμού δυσκολίας στην προκήρυξη απεργιών. Σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες της Realnews, η υπουργός Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης **Εφφ Ακτασόγλου** αναμένεται εντός των επόμενων ημερών και πριν από την έλευση της τριόικας στις 27 Νοεμβρίου να καταθέσει στη Βουλή σχέδιο νόμου, σύμφωνα με το οποίο θα προβλέπεται η αύξηση στο 50+1% του ποσοστού των εγγεγραμμένων μελών για την λήψη απόφασης απεργιακών κινητοποιήσεων. Η άμεση κατάθεση του σχεδίου νόμου απαγορεύθηκε από την απαίτηση των εκπαιδευτικών της τριόικας βάσει της οποίας οι αλλαγές πρέπει να έχουν ψηφιστεί από τη Βουλή πριν επιστρέψουν στην Αθήνα (σ.σ.: στα τέλη Νοεμβρίου).

Πρόκειται για την εκπλήρωση απαίτησης κυρίως του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ), η οποία περιλαμβάνονταν στα προσαρμοσμένα για την ολοκλήρωση της τρίτης αξιολόγησης. Η επί τα χείρω αλλαγή στο καθεστώς προκήρυξης απεργιών προβλεπόταν στην επιστολή που εστάλη το καλοκαίρι προς το ΔΝΤ, προκειμένου αυτό να συμμετάσχει στο ελληνικό πρόγραμμα, και στην οποία αναφέρονταν ότι μέχρι τον ερχόμενο Σεπτέμβριο θα υπάρξουν αλλαγές στον συνδικαλιστικό νόμο. Οι δανειστές υποστηρίζουν ότι η Ελλάδα έχει τον μεγαλύτερο αριθμό απεργιακών κινητοποιήσεων στην Ευρώπη και ταυτόχρονα των πλέον αναποτελεσματικών και λιγότερο μαζικών κινητοποιήσεων.

Νέο καθεστώς

Σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο, για τη λήψη απόφασης για απεργιακή κινητοποίηση από ένα πρωτοβάθμιο σωματείο, όπως προβλέπεται το καταστατικό, απαιτείται η παρουσία τουλάχιστον του ενός τρίτου (1/3) των οικονομικά τακτοποιημένων μελών. Με τη διάταξη που θα κατατεθεί στη Βουλή προβλέπεται ότι για να υπάρξει απαρτία στις συνελεύσεις των πρωτοβάθμιων επιχειρησιακών σωματείων και να προκηρυχτεί

Φρένο στις απεργίες βάζει η τριόικα

Ξεκινούν οι αλλαγές στα εργασιακά με την αυστηροποίηση του τρόπου προκήρυξης των απεργιακών κινητοποιήσεων. Στη Βουλή το σχέδιο νόμου πριν επιστρέψει η τριόικα στην Αθήνα

η απεργία, θα απαιτείται η συμμετοχή του 1/2 (από το 1/3 που ισχύει σήμερα) των οικονομικά τακτοποιημένων μελών. Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι η προκήρυξη απεργίας για να είναι νόμιμη, πρέπει να έχει υπερψηφιστεί από το 50%+1 των μελών του συνδικάτου. Δηλαδή θα προϋποθέτει τη σύγκληση της γενικής συνέλευσης και τη συμμετοχή των εργαζομένων στη λήψη της απόφασης καθώς, επίσης, και υποχρεωτικά στάδια διαβουλεύσεων ανάμεσα στα σωματεία και την εργοδοτική πλευρά. Να σημειωθεί, ωστόσο, ότι η αλλαγή αυτή δεν θα επηρεάσει τις δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες οργανώσεις. Σύμφωνα με τον κύριο της υπουργείου Εργασίας, δεν θα θεσμοθετηθούν άλλες αλλαγές που θα αφορούν τον συνδικαλιστικό νόμο, όπως η αύξηση του χρόνου προειδοποίησης για την κήρυξη απεργίας, αλλά και οι λόγοι απόλυσης των συνδικαλιστικών στελεχών. Ωστόσο, η τριόικα από το 2010 είναι αντίθετη με το καθεστώς που ισχύει σχετικά με τις συνδικαλιστικές άδειες, ζητώντας παράλληλα να γίνει πιο ευέλικτη η απόλυση συνδικαλιστικών στελεχών. Ακόμη είχε ζητήσει την επανεξέταση του τρόπου και των πηγών χρηματοδότησης των συνδικαλιστικών οργανώσεων, η οποία προέχεται για τη τριτοβάθμια και δευτεροβάθμια οργανώσεις από το κράτος με ένα κονδύλι το οποίο παρακρατεί ο εργοδότης στον ιδιωτικό τομέα ως ποσοστό εισφοράς από τον μισθό των εργαζομένων.

Αρνητικές συνέπειες

Συνδικαλιστικά στελέχη αναφέρουν ότι η αλλαγή στα πρωτοβάθμια και επιχειρησιακά σωματεία θα πυροδοτήσει τροποποιήσεις και στις υπόλοιπες οργανώσεις -δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες- με αποτέλεσμα η κήρυξη απεργιών να γίνεται δυσκολότερη. Μάλιστα, σε κλάδους εργαζομένων που έχουν μεγάλη διασπορά ανά την επικράτεια, είναι πιθανό να γίνει ανέφικτη στην πράξη η λήψη απόφασης για απεργιακή κινητοποίηση και να απαιτείται παρέμβαση του δευτεροβάθμιου ή του τριτοβάθμιου σωματείου (ΓΣΕΕ). Για τη διεξαγωγή πανελλαδικής ψηφοφορίας θα απαιτείται να σπείρουν κάλπες σε όλες τις τοπικές μονάδες μιας επιχείρησης που δραστηριοποιείται σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές, κάτι εξαιρετικά δύσκολο έως αδύνατο.

ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Προς διάλυση η τωρινή δομή του Οργανισμού Διαιτησίας

ΕΩΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ του χρόνου θα είναι έτοιμη η έκθεση για τη λειτουργία του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας, και συγκεκριμένα για τον ρόλο της μεσολάβησης και διαιτησίας στις συλλογικές συμβάσεις, όπως προβλέπεται στο επικαιροποιημένο μνημόνιο. Σύμφωνα με πληροφορίες, η ηγεσία του υπουργείου Εργασίας έχει ήδη αναθέσει την εκπόνησή της, προκειμένου έως τον Μάρτιο να νομοθετηθούν οι απαιτούμενες αλλαγές.

Υπενθυμίζεται ότι οι δανειστές, έχοντας στο πλευρό τους μερίδα των εργοδοτών, ζητούν τη διάλυση και επανασύσταση του ΟΜΕΔ με ταυτόχρονη κατάργηση της μονομερούς προσφυγής στη Διαιτησία. Συγκεκριμένα η τριόικα επιδιώκει ο ΟΜΕΔ να μεταελεγχθεί σε έναν πιο νεοφιλελεύθερο οργανισμό, με βάση αυτούς που λειτουργούν ήδη στις χώρες της κεντρικής Ευρώπης. Το πλαίσιο λειτουργίας τους ευνοεί τις ευέλικτες μορφές απασχόλησης και δεν παρεμβαίνει με δογματικές αποφάσεις στις σχέσεις και διαφορές εργοδοτών - εργαζομένων.

Παράλληλα, η κατάργηση της μονομερούς προσφυγής στη Διαιτησία και η επαναφορά όσων ισχύουν στο 2ο μνημόνιο θα αφαιρέσει από το οπλοστάσιο των εργαζομένων τη δυνατότητα άσκησης πίεσης προς την εργοδοτική πλευρά για την υπογραφή κλαδικών συλλογικών συμβάσεων.

Οποιαδήποτε αλλαγή θεσμοθετηθεί, σύμφωνα με το μνημόνιο, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι δεν θα απορριφθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας, γι' αυτό και κρίνεται απαραίτητη η συναίνεση των κοινωνικών εταίρων.

ΚΗΦΙΣΙΑΣ 215

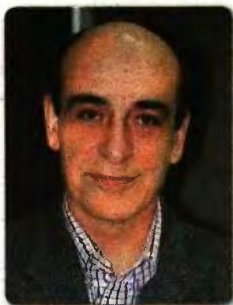
Μύθοι και αλήθειες

Το «επίδομα των Χριστουγεννιάτων» είχε δοθεί πρώτη φορά το 2014 επί κυβέρνησης Σαμαρά σε στοχευμένες ομάδες πληθυσμού (520 εκατ. ευρώ), το 2016 ήταν 630 εκατ. ευρώ και τώρα σχεδιάζεται να φθάσει στο 1,4 δισ. ευρώ. Στο φετινό ποσό αυτό αθροίζονται δύο ακόμα μεγέθη, που είναι η επιδότηση στη ΔΕΗ (360 εκατ. ευρώ) και επιστροφές (315 εκατ. ευρώ) σε συνταξιούχους που έχουν επιδικαστεί από δικαστήρια. Το τελικό επιδοματικό αποτέλεσμα κυμαίνεται γύρω στα 720 εκατ. ευρώ. Η προσοχή μας εστιάζεται σε αυτό. Διαφορετικά θα πρέπει να συμπεριλάβουμε και τις μεταβιβάσεις του Δημοσίου προς τα συνταξιοδοτικά ταμεία, τις κοινωνικές προνοιακές δαπάνες κ.λπ.

ΜΙΑ ΤΕΤΟΙΑ επιδοματική κίνηση έχει τρεις πλευρές: Μία αναφέρεται στις επιπτώσεις που έχει στο ΑΕΠ, στο διαθέσιμο εισόδημα, κ.λπ. Η δεύτερη είναι πολιτισμική. Τι σημαίνει ένα επίδομα για τη λειτουργία της οικονομικής και κοινωνικής συμπεριφοράς των πολιτών; Η πλευρά αυτή αγγίζει τον τρόπο που αντιλαμβάνεται η πολιτική τη δημιουργία οικονομικών συμπεριφορών στην κοινωνία. Τέλος, η τρίτη έχει καθαρά πολιτικό και επικοινωνιακό χαρακτήρα.

ΠΩΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΗΚΕ το επίδομα; Προφανώς το μεγαλύτερο μέρος προέρχεται από τη φορολόγηση, είτε με τη μορφή άμεσων και έμμεσων φόρων είτε με τη μορφή των ασφαλιστικών εισφορών. Επίσης, προέρχεται από άλλες εισπράξεις του δημόσιου τομέα από τον ιδιωτικό τομέα από οργανισμούς των οποίων τα αποτελέσματα συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό του μηνιαίου και από ένα μέρος των ιδιωτικοποιήσεων. Τέλος, προέρχονται από τον περιορισμό των δημόσιων δαπανών (μείωση επενδύσεων), τη μη πληρωμή υποχρεώσεων του Δημοσίου κι ένα μέρος από τη συλλογή φοροδιαφυγής. Ουσιαστικά, πάντως, το επίδομα το τροφοδοτεί η φορολογία.

ΕΚΑΝΑΝ ΛΑΘΟΣ στον υπολογισμό της απόδοσης των φόρων ή συνειδητά συγκέντρωσαν πολύ μεγαλύτερους πόρους απ' ό,τι οι μνημονιακές μας υποχρεώσεις. Το 2016 και το 2017 συγκεντρώθηκαν επιπλέον 8,17 δισ. ευρώ πρωτογενή πλεονάσματα, εξαντλώντας όλο το εναπομείναν, από τη θύελλα του 2015, πολιτικό κεφάλαιο του ΣΥΡΙΖΑ. Ανεξαρτήτως,

γράφει

ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ε. ΠΕΤΡΑΚΗΣ *

*Καθηγητής στα Εθνικά και Καποδιστριακά Πανεπιστήμια Αθηνών

« Η μείωση της ανισοκατανομής εισοδήματος θα πρέπει να προέλθει από την αναπτυξιακή βελτίωση της θέσης των χαμηλότερων εισοδηματικών στρωμάτων (θέσεις εργασίας, αμοιβή) και όχι από την περαιτέρω συμπίεση των μεσαίων εισοδηματικών στρωμάτων »

Το επίδομα και η ανάπτυξη

όμως, εάν έγινε λάθος στους υπολογισμούς ή όχι, είναι προφανές ότι το δημοσιονομικό αποτέλεσμα θα χρησιμοποιηθεί τουλάχιστον σε τρεις χρήσεις: το «χριστουγεννιάτικο επίδομα», την ενίσχυση επιδοματικών δράσεων και, τέλος, τη δημιουργία «μαξιλαιού» για να προετοιμάσουμε την «καθαρή έξοδο» στις αγορές. Αυτός ο τελευταίος είναι μάλλον ο σοβαρότερος σκοπός των υπερβάσεων των πρωτογενών πλεονασμάτων. Τέλος, ενδεχομένως υπάρχουν και επιπρόσθετες χρήσεις που δεν έχουν δημοσιοποιηθεί, με σοβαρότερη εκδοχή την έκτακτη αποπληρωμή δημόσιου χρέους. Είναι, λοιπόν, απαραίτητη μια κοινωνική λογοδοσία της χρήσης των κεφαλαίων που συγκεντρώθηκαν επιπλέον των μνημονιακών υποχρεώσεων μας.

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ από τα 8,17 δισ. ευρώ απέμειναν (μαξιλάρι κ.λπ.) 5,46 δισ. ευρώ. Αυτά τα κεφάλαια αποτραβήχθηκαν από την οικονομία και είναι κατεχόμενη υπεύθυνα για τη στασιμότητά της. Εάν σήμερα μειώναμε τους φόρους κατά 2,73 δισ. ευρώ κατ' έτος (2,73x2=5,46), εάν με άλλα λόγια δεν είχαμε πάρει τα χρήματά ή εάν τα γυρίζαμε πίσω, τότε αποδεικνύεται ότι το ΑΕΠ τον επόμενο χρόνο θα αυξανόταν κατά 1% (!) επιπλέον, το διαθέσιμο εισόδημα (όλων των Ελλήνων) 3,5% επιπλέον, η κατανάλωση 2,2% παραπάνω και οι επενδύσεις 1,5% επιπλέον. Με άλλα λόγια, το «μαξιλάρι» νονιάει την οικονομία!

ΠΟΣΟ, όμως, ορθή είναι και τι σημαίνει η λογική της εξόδου στις αγορές, όταν για να επιτευχθεί δημιουργούμε δημοσιονομικό χώρο με την υπερφορολόγηση (οι μισοί πολίτες είναι υπερήμεροι στην εφορία) καθλώνοντας την οικονομία σε μία αναμικτή ανάπτυξη; Πιστεύει κανείς σήμερα ότι η έξοδος στις αγορές (χωρίς haircut χρέους) είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί σε επιτόκιο που θα επιτρέπουν την ελεύθερη χρηματοδότηση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων; Και εάν αποδίδει αναποτελεσματική η καθαρή έξοδος, πώς

και ποιος θα δικαιολογήσει αυτή την έκταση της υπερφορολόγησης;

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ με τις αναδιανεμητικές επιδράσεις του επιδόματος, θεωρητικά το πληρώνουν οι ευπορότεροι και το εισπράττουν οι ασθενέστεροι. Είναι όμως έτσι;

ΤΟ «ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΕΠΙΔΟΜΑ» το δικαιούται το 57% των φορολογούμενων (3,4 εκατ. άτομα), ενώ το πληρώνει το 43% των φορολογούμενων, δηλαδή 2,8 εκατ. άτομα. Το πρόβλημα έγκειται στο ότι από αυτούς τους 2,8 εκατ. φορολογούμενους που το πληρώνουν, οι 1,5 εκατ. έχουν εισόδημα μέχρι 20.000 ευρώ και οι 2,3 εκατ. έχουν μέχρι 30.000 ευρώ! Το να αναδιανέμει το εισόδημα από τους συνεπείς ανθρώπους που απλώς επιβιώνουν σε αυτούς που βρίσκονται στα χαμηλότερα στρώματα είναι μία προβληματική πολιτική αναδιανομή εισοδήματος. Εάν οι λογικές αυτές ήταν επιτυχείς, δεν θα παρατηρούσαμε την αύξηση της ανισοκατανομής του εισοδήματος που παρατηρείται σήμερα στην Ελλάδα. Μάλιστα, η φοροδιαφυγή θα έκανε ακόμα πιο περίπλοκη και δυσάρεστη την εικόνα.

ΕΙΝΑΙ ΦΑΝΕΡΟ ότι θα πρέπει πλέον να απομακρυνθούμε από τις επιδοματικές λογικές και να έλθουμε πιο κοντά στην προσφορά δημόσιων υπηρεσιών (π.χ. παιδικοί σταθμοί για όλους). Εξάλλου, το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα λειτουργεί ικανοποιητικά και ίσως θα έπρεπε να ενισχυθεί μαζί με τη μείωση των φορολογικών υποχρεώσεων των πολιτών!

ΤΕΛΟΣ, η μείωση της ανισοκατανομής εισοδήματος θα πρέπει να προέλθει από την αναπτυξιακή βελτίωση της θέσης των χαμηλότερων εισοδηματικών στρωμάτων (θέσεις εργασίας, αμοιβή) και όχι από την περαιτέρω συμπίεση των μεσαίων εισοδηματικών στρωμάτων. Η πολιτική της συνεχούς συμπίεσής τους είναι αδιέξοδη και υπονομεύει το μέλλον της ανάπτυξης και της δημοκρατίας.